

Aarhus Universitet
Rektor Brian Bech Nielsen
Kirsten Brusgård

Sendt pr. e-mail:
rector@au.dk, au@au.dk, kb@au.dk

Betinget positiv institutionsakkreditering af Aarhus Universitet

Akkrediteringsrådet har 9. juni 2017 akkrediteret Aarhus Universitet (AU) **betinget positiv**, jf. akkrediteringslovens § 8¹. Rådet har truffet afgørelsen på baggrund af vedlagte akkrediteringsrapport fra Danmarks Akkrediteringsinstitution. Akkrediteringsrapporten er udarbejdet på baggrund af AU's høringssvar, selvevalueringsrapport og øvrig dokumentation.

Akkrediteringsrådet har truffet afgørelsen ud fra en helhedsvurdering på grundlag af de kriterier, som fremgår af akkrediteringsbekendtgørelsen², retningslinjerne i "Vejledning om institutionsakkreditering" af 1. juli 2013 og akkrediteringsrådets notat af 23. juni 2016 "Vurdering af institutionernes kvalitetssikringssystemer".

Akkrediteringsrådet har vurderet, at AU ikke i tilstrækkelig grad opfylder de fem kriterier i akkrediteringsbekendtgørelsens bilag 1.

Således er det rådets vurdering, at AU delvist opfylder kravene i akkrediteringsbekendtgørelsens kriterier III og IV.

Akkrediteringsrådet har ved helhedsvurderingen lagt vægt på, at hovedparten af institutionens kvalitetssikringssystem er velbeskrevet, velargumenteret og fungerer rimeligt i praksis, men at der er mindre velfungerende områder, som kræver opfølgning af AU's kvalitetsindsatser. Desuden er der god kvalitet i udmøntningen af kvalitetssikringsarbejdet, som fungerer rimeligt i praksis, selvom der er mindre velfungerende områder.

Den akkrediteringsfaglige vurdering af AU er en helhedsvurdering. Rådet har i behandlingen af de enkelte kriterier identificeret en række problemer, som har betydning for den samlede vurdering af institutionens kvalitetssikringssystem. I forbindelse med opfølgningen på den betinget positive akkreditering skal institutionen forholde sig til både afgørelsesbrevet og akkrediteringsrapporten, hvor de kritiske vurderinger er nærmere udfoldet og begrundet.

Rådet vil ved opfølgning på den betinget positive akkreditering af institutionen inden for den af rådet fastsatte periode vurdere, om der er rettet op på de forhold, som har medført den betinget positive institutionsakkreditering, jf. akkrediteringslovens § 10, stk. 2.

Akkrediteringsrådet

12. juni 2017

Bredgade 38
1260 København K
Tel. 3392 6900
Fax 3392 6901
Mail akkr@akkr.dk
Web www.akkr.dk

CVR-nr. 3060 3907

Sagsbehandler
Rune Heiberg Hansen
Tel. 72 31 88 07
Mail rhh@akkr.dk

Ref.-nr. 17/014820-08

¹ Lov nr. 601 af 12. juni 2013 om akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner (akkrediteringsloven)

² Bekendtgørelse nr. 852 af 3. juli 2015 om akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner og godkendelse af videregående uddannelser (akkrediteringsbekendtgørelsen)

Ved afgørelsen har rådet lagt vægt på følgende kritiske vurderinger fra akkrediteringspanelet. Vurderingerne er udfoldet yderligere i akkrediteringsrapporten.

”(...)Et centralt omdrejningspunkt i kvalitetssikringssystemet er procestrinene i forbindelse med de årlige statusser, der har sit udspring i en årlig vurdering af den enkelte uddannelse. Processerne med hensyn til de årlige statusser suppleres af uddannelsesevalueringer, der foretages hvert femte år.

De årlige statusser og uddannelsesevalueringerne baserer sig på løbende indsamling, analyse og anvendelse af data. Universitetet har udvalgt otte kvalitetsindikatorer og fastlagt klare og ambitiøse standarder for, hvornår der foreligger utilfredsstillende forhold, der kræver handling. Generelt sikrer rapporterne og de enkelte procestrin, at problematiske forhold identificeres, og at der handles på den baggrund, men de valgte indikatorer for forskningsbaseret af uddannelserne skaber ikke på nuværende tidspunkt et tilstrækkeligt grundlag for kvalitetssikringen.

Danmarks
Akkrediteringsinstitution

(...)

På det strategiske niveau er ledelsen opmærksom på og understøtter forskningsbaseret af uddannelsesmiljøerne, specielt på de indfusede institutioner. Med hensyn til den løbende sikring af uddannelsernes forskningsbaseret af giver kvalitetssikringssystemet på nuværende tidspunkt ikke ledelsen tilstrækkelige informationer om, i hvilket omfang uddannelserne er tilknyttet relevante forskningsmiljøer, og om omfanget af de studerendes kontakt til forskningsaktive undervisere.

Inden for de seneste år har universitetet udviklet en procedure for uddannelsesevaluering. Evalueringerne tager udgangspunkt i kvalitetspolitikken fem delpolitikker, og det datamateriale, der ligger til grund for evalueringerne, er omfangsrigt og relevant. Institutionen har gennemført en række uddannelsesevalueringer, men det er ikke på nuværende tidspunkt muligt ud fra datamaterialet at identificere eventuelle udfordringer i forbindelse med uddannelsernes forskningsbaseret af. Uddannelsesevalueringerne skal omhandle alle kvalitetspolitikken fem delpolitikker, herunder uddannelsernes forskningsbaseret af. Der har indtil nu manglet retningslinjer, som sikrer, at der medvirker eksterne eksperter, som har kompetencer til at dække alle fem delpolitikker. De eksterne eksperter, der er tilknyttet evalueringen, har indtil nu, jf. procedurerne, ikke deltaget i separate møder med studerende og undervisere. Dette savnes da også den faktiske gennemførelse af uddannelserne er genstand for evalueringen.

(...)

Samlet set er hovedparten af kvalitetssikringsarbejdet på AU velbeskrevet og baseret på en tydelig ledelsesorganisering samt et velfungerende kvalitetssikringssystem med en klar struktur for, hvordan kvalitetsarbejdet afvikles i praksis. Der er et klart informationsflow i systemet og et tydeligt fokus på udvikling, hvilket understøttes af en levende kvalitetskultur. Men kvalitetssikringssystemet giver ikke på nuværende tidspunkt tilstrækkelige muligheder for at identificere eventuelle udfordringer med hensyn til uddannelsernes forskningsbaseret af.

Der er ikke en løbende monitorering af, hvilke forskningsmiljøer der understøtter de centrale fagelementer i uddannelserne, og der er ikke en tilstrækkelig monitorering af de studerendes mulighed for kontakt til forskningsaktive undervisere. Derudover sikres det ikke, at uddannelsernes forskningsbaserings behandling af de eksterne eksperter i forbindelse med uddannelsesevalueringerne. Ligeledes mangler der retningslinjer, der sikrer, at de eksterne eksperter har kompetencer til at dække alle de kvalitetsområder, som uddannelsesevalueringerne ifølge intentionen skal omhandle.

AU beskriver i høringsvaret en række tiltag rettet mod sikringen af uddannelsernes forskningsbaserings, blandt andet indførelse af en ny indikator for VIP-dækningsgrad og en ny institutlederreddegørelse. Desuden har AU beskrevet nye procedurer for uddannelsesevalueringerne, herunder primært for anvendelsen af eksterne eksperter. Det er endnu for tidligt for panelet at vurdere, hvordan de planlagte tiltag konkret udmøntes og implementeres i praksis. De konkrete tiltag fra høringsvaret er uddybet i rapporten.”

Akkrediteringsrådet har vurderet, at problemerne er af en sådan karakter, at AU vil kunne rette op på problemerne, således at rådet vil kunne træffe en fornyet afgørelse inden for to år. Danmarks Akkrediteringsinstitution vil orientere AU om proces herfor.

Akkrediteringen er gældende til og med 9. juni 2019, jf. akkrediteringslovens § 10 stk. 1.

Konsekvenser ved den betingede institutionsakkreditering

En betinget positiv institutionsakkreditering medfører, at alle nye uddannelser og uddannelsesudbud skal uddannelsesakkrediteres før oprettelsen. Uddannelsesinstitutionen kan dog foretage justeringer i eksisterende uddannelser og uddannelsesudbud, jf. akkrediteringslovens § 10 stk. 1.

Akkrediteringsrådet vil underrette ministeren om institutionens betinget positive akkreditering.

Klagevejledning

Rådets afgørelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. akkrediteringslovens § 28.

Retlige spørgsmål til denne afgørelse kan dog indbringes for Styrelsen for Forskning og Uddannelse, jf. akkrediteringslovens § 28, stk. 2.

Det betyder, at I kan klage til Styrelsen for Forskning og Uddannelse, hvis I mener, at afgørelsen ikke følger de regler, som gælder for akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner. I kan ikke klage over de faglige vurderinger i afgørelsen, da rådets faglige vurderinger er endelige. Fristen for at klage over retlige spørgsmål er senest 14 dage, efter at I har modtaget afgørelsen.

Hvis I ønsker at klage over afgørelsen, skal I sende klagen til:

Styrelsen for Forskning og Uddannelse
Bredgade 43
1260 København K
Eller på e-mail:
uds@uds.dk

Danmarks
Akkrediteringsinstitution

I er velkomne til at kontakte direktør Anette Dørge på e-mail: akkr@akkr.dk, hvis I har spørgsmål eller behov for yderligere information.

Med venlig hilsen

Per B. Christensen
Formand
Akkrediteringsrådet

Anette Dørge
Direktør
Danmarks Akkrediteringsinstitution

Danmarks
Akkrediteringsinstitution

Bilag:
Kopi af akkrediteringsrapport

Dette brev er også sendt til:
Styrelsen for Forskning og Uddannelse, Uddannelses- og Forskningsministeriet

Danmarks
Akkrediteringsinstitution

**Institutions-
akkreditering
2017**

AKKREDITERINGSRAPPORT

AARHUS UNIVERSITET

INSTITUTIONSAKKREDITERING

Institutionsakkreditering – Akkreditering af Aarhus Universitet

© Danmarks Akkrediteringsinstitution

Citat tilladt med kildeangivelse

Version: 1

Sprog: dansk

Rapporten kan downloades via hjemmesiden www.akkr.dk

Indholdsfortegnelse

Indledning	6
Om institutionsakkreditering	6
Akkrediteringspanel og metode.....	6
Afgørelse	6
Samlet vurdering og indstilling.....	7
Baggrund.....	10
Beskrivelse af akkrediteringspanelet.....	10
Institutionsportræt	12
Organisation	13
Nøgletal	14
Antal og optagne studerende	14
Dimittendledighed	17
Kriterium I og II: Kvalitetspolitik og strategi samt ledelse og organisering	18
Strategi, udviklingskontrakt og kvalitetssikringspolitik.....	19
Diskussion og vurdering.....	20
Ansvars- og arbejdsfordeling i kvalitetsorganisationen	21
Diskussion og vurdering.....	24
Involvering af undervisere, studerende og øvrige relevante interne og eksterne aktører og interessenter	25
Diskussion og vurdering.....	26
Kvalitetssikringssystemets centrale processer	26
De årlige statusser	27
Uddannelsesevalueringerne	29
Uddannelsesrapporterne	30
Uddannelsesberetningen	30
Diskussion og vurdering.....	31
Data og kvalitetsindikatorer.....	32
Løbende udvikling af indikatorerne	33
Campusopdelte nøgletal	34
Diskussion og vurdering.....	35
Grænseværdier og flagsystemet.....	35
Diskussion og vurdering.....	36
Tværgående kvalitetsundersøgelser	37
Diskussion og vurdering.....	37
Kriterium III: Uddannelsernes videngrundlag	38
Uddannelsernes forskningsbaserings	39
AU's strategi og kvalitetssikringspolitik med hensyn til uddannelsernes videnbaserings	40
Uddannelserne er tilknyttet relevante faglige miljøer	40
Diskussion og vurdering.....	42
Underviserens faglige kvalifikationer	43
Sikring af faglige kvalifikationer gennem MUS	43
Diskussion og vurdering.....	44
Ledelsesinformation og de studerendes mulighed for kontakt til aktive forskere	44

Centrale redskaber	45
Brug af DVIP'er på AU	46
Brug af instruktører på AU.....	46
Monitorering af de studerendes mulighed for kontakt til forskningsaktive undervisere: studiemiljøundersøgelse og undervisningsevalueringer.....	47
Strategiske initiativer.....	48
Diskussion og vurdering.....	49
Kriterium IV: Uddannelsernes niveau og indhold.....	51
Niveausikring af uddannelser	52
Niveausikring gennem studieordninger	52
Niveausikring via faglig tilrettelæggelse	55
Diskussion og vurdering.....	56
Undervisningens pædagogiske kvalitet	56
Undervisningsportfolio ved ansættelse.....	58
Diskussion og vurdering.....	58
Undervisningsevalueringer.....	58
Fakultetsspecifikke procedurer og praksisser.....	59
Digitale undervisningsevalueringer	60
Diskussion og vurdering.....	61
Evaluerings af tværgående forløb og udvekslingsophold	61
Udvekslingsophold.....	62
Diskussion og vurdering.....	62
Faciliteter og studiemiljø	63
Diskussion og vurdering.....	64
Uddannelsesevalueringer	64
Indholdet i uddannelsesevalueringerne.....	66
Diskussion og vurdering.....	67
Dialogmøder i forbindelse med uddannelsesevalueringer	68
Diskussion og vurdering.....	68
Udvælgelse af eksperter	69
Diskussion og vurdering.....	70
Opfølgning på uddannelsesevalueringerne	70
Diskussion og vurdering.....	70
Løbende evalueringer af uddannelsesevalueringerne.....	71
Diskussion og vurdering.....	72
Kriterium V: Uddannelsernes relevans	73
Sikring af uddannelsernes relevans	73
AU's strategi og politikker for uddannelsernes relevans	73
Løbende monitorering af beskæftigelse	74
Diskussion og vurdering.....	76
Sikring af relevante kompetencer.....	76
Beskæftigelsesundersøgelser (dimittendundersøgelser).....	76
Dialog med afgangselev.....	78
Studenterrettet karriere- og erhvervsvejledning.....	78
Dialog med alumner og dimittender	78
Tiltag rettet mod udfordringer med hensyn til beskæftigelse	78
Diskussion og vurdering.....	80
Inddragelse af eksterne interessenter i udviklingen af eksisterende uddannelser	80
Advisory boards	81

Aftagerpaneler	81
Censorinstitutionen	82
Dimittender og alumner.....	82
Diskussion og vurdering.....	82
Udvikling af nye uddannelser	83
Diskussion og vurdering.....	84
Bilag.....	86
I. Metode	86
II. De fem kriterier	88
III. Audit trails.....	91
IV. Sagsbehandlingsnotat	94
V. Programmer for institutionsbesøg	95
VI. Nøgletal	100
Gennemførsel.....	100
Ledighed.....	105
Frafald	108
VII. Akkrediteringshistorik.....	113
VIII. Ordliste	117

Indledning

Denne akkrediteringsrapport indeholder en analyse og vurdering af kvalitetssikringssystemet på den videregående uddannelsesinstitution Aarhus Universitet.

Rapporten er en vurdering af, om uddannelsesinstitutionen har udviklet et system for kvalitetssikring, der er så velfungerende, at institutionen i den kommende akkrediteringsperiode selv kan foretage den løbende kvalitetssikring af sine uddannelser.

En institutionsakkreditering omfatter ikke en selvstændig vurdering af relevansen og kvaliteten af de enkelte uddannelser på uddannelsesinstitutionen. Sigtet er at afdække, om institutionen samlet set har etableret et kvalitetssikringssystem, der er i stand til løbende og systematisk at sikre og udvikle uddannelsernes kvalitet og relevans. Delaspekter ved enkeltuddannelser kan dog indgå i vurderingen af, om kvalitetssikringssystemet også er velfungerende i praksis.

Om institutionsakkreditering

En institutionsakkreditering er en vurdering af, om institutionens kvalitetssikringssystem er velbeskrevet og veldokumenteret og også fungerer i forbindelse med det daglige arbejde. Systemet skal sikre, at institutionen har et konstant fokus på kvaliteten, udvikler den løbende og reagerer, når der er problemer. Dette skal gøre sig gældende, både før og efter at institutionsakkrediteringen har fundet sted.

Velfungerende kvalitetssikringsarbejde er karakteriseret ved at være løbende og systematisk og leve op til de europæiske standarder på området (Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area). Kvalitetssikringsarbejdet skal rumme en klar arbejds- og ansvarsdeling samt være stærkt forankret på ledelsesniveau. Derudover skal institutionen have en inkluderende kvalitetskultur og fokusere kvalitetssikringsarbejdet på både de samlede uddannelser, den konkrete undervisning og de særlige problemstillinger, vilkår og behov, der er relevante for institutionen.

Med dette afsæt vurderer denne akkrediteringsrapport, om institutionens kvalitetssikringssystem lever op til de krav, som akkrediteringsloven stiller i forbindelse med institutionsakkreditering – herunder særligt de fem kriterier, der fremgår af den tilhørende bekendtgørelse.

Akkrediteringspanel og metode

Til støtte for vurderingen af kvalitetssikringssystemet har Danmarks Akkrediteringsinstitution (AI) nedsat et akkrediteringspanel med deltagelse af en række eksperter. Medlemmerne af panelet har blandt andet kompetencer inden for ledelse og kvalitetssikring på institutionsniveau og viden om den videregående uddannelsessektor, om relevante arbejdsmarkedsforhold og om studenterforhold.

Akkrediteringspanelet har læst dokumentationsmaterialet og sammen med medarbejdere fra AI besøgt institutionen for at vurdere dens kvalitetssikringssystem og -praksis.

Rapportens bilag 1 gengiver hovedtrækkene i den metode, der er anvendt i forbindelse med akkrediteringen af institutionen.

Afgørelse

Det er Akkrediteringsrådet, der som fagligt uafhængig instans træffer afgørelse om akkreditering af uddannelsesinstitutionen. Rådet afgør, om institutionens kvalitetssikringssystem berettiger til positiv institutionsakkreditering, betinget positiv institutionsakkreditering eller afslag på institutionsakkreditering.

Denne rapport og dens vurderinger danner grundlag for Akkrediteringsrådets afgørelse.

Samlet vurdering og indstilling

Aarhus Universitet (AU) blev grundlagt i 1928. Universitetet beskriver sig selv som et af verdens ti bedste universiteter, der er grundlagt inden for de seneste 100 år, og med forskning i verdenseliten inden for flere forskningsfelter. Universitetet har en lang tradition for partnerskaber med nogle af verdens førende forskningsinstitutioner og universitetsnetværk.

AU har en bred portefølje af uddannelser, hvoraf hovedparten er forskningsbaserede. En mindre del er udviklingsbaserede uddannelser eller erhvervsuddannelser. Mangfoldigheden af uddannelses typer på AU er et resultat af fusionsprocesserne i perioden 2006-12, hvor en række institutioner blev fusioneret med AU. Det betyder, at universitetet i dag udbyder uddannelser i Aarhus, Herning, Emdrup og Foulum.

AU har en kvalitetspolitik, som indeholder dels universitetets overordnede vision for uddannelse og læring, herunder principper for kvalitetsarbejdet, og dels en række målsætninger for universitetets uddannelser. Kvalitetspolitikken indeholder fem delpolitikker, der omhandler kvalitetssikringen af uddannelserne fra rekruttering over udvikling af uddannelsen og undervisning og læringsmiljø til uddannelsernes relevans. Kvalitetssikringssystemet har en velfungerende struktur, hvor enkeltelementerne understøtter hinanden, og hvor relevante kvalitetsområder behandles. Et centralt omdrejningspunkt i kvalitetssikringssystemet er procestrinene i forbindelse med de årlige statusser, der har sit udspring i en årlig vurdering af den enkelte uddannelse. Processerne med hensyn til de årlige statusser suppleres af uddannelsesevalueringer, der foretages hvert femte år.

De årlige statusser og uddannelsesevalueringerne baserer sig på løbende indsamling, analyse og anvendelse af data. Universitetet har udvalgt otte kvalitetsindikatorer og fastlagt klare og ambitiøse standarder for, hvornår der foreligger utilfredsstillende forhold, der kræver handling. Generelt sikrer rapporterne og de enkelte procestrin, at problematiske forhold identificeres, og at der handles på den baggrund, men de valgte indikatorer for forskningsbaseret af uddannelserne skaber ikke på nuværende tidspunkt et tilstrækkeligt grundlag for kvalitetssikringen.

Kvalitetssikringsprocesserne er beskrevet i centrale procedurer, der gælder for hele universitetet, og de er på mange områder udmøntet i decentrale procedurer på fakultetsniveau og i nogle tilfælde på de enkelte institutter. På baggrund af de årlige statusser på uddannelsesniveau og de indbyggede dialogprocesser, der resulterer i handleplaner, udarbejdes der på fakultetsniveau en årlig uddannelsesrapport. Disse uddannelsesrapporter indeholder en summarisk og tværgående status på kvaliteten af fakultetets uddannelser samt anbefalinger til fremtidig udvikling af kvalitetssikringssystemet. Udvalget for Uddannelse, der udgøres af institutionens prodekaner for uddannelse og prorektor, udarbejder efterfølgende en uddannelsesberetning til universitetsledelsen, som gør status over fakulteternes rapporter vedrørende uddannelseskvalitet og indstiller anbefalinger til ændringer i kvalitetssikringssystemet.

Udvalget for Uddannelse er en central kvalitetsenhed på AU, som driver udviklingen og implementeringen af institutionens kvalitetssikringssystem. Kvalitetssikringssystemet er forholdsvis nyt, og institutionen arbejder med løbende at udvikle systemet på baggrund af de første års erfaringer.

AU har en klar struktur for rapportering, som sikrer et informationsflow fra de enkelte uddannelser til Udvalget for Uddannelse. Organisationens struktur sikrer tilbageløb til medarbejde-

re og studerende via både personoverlap og procedurer på de forskellige niveauer; fx er prodekanerne for uddannelse repræsenteret både i Udvalget for Uddannelse og i fakulteternes uddannelsesfora.

På det strategiske niveau er ledelsen opmærksom på og understøtter forskningsbaseringen af uddannelsesmiljøerne, specielt på de indfusede institutioner. Med hensyn til den løbende sikring af uddannelsernes forskningsbaserings giver kvalitetssikringssystemet på nuværende tidspunkt ikke ledelsen tilstrækkelige informationer om, i hvilket omfang uddannelserne er tilknyttet relevante forskningsmiljøer, og om omfanget af de studerendes kontakt til forskningsaktive undervisere.

Inden for de seneste år har universitetet udviklet en procedure for uddannelsesevaluering. Evalueringerne tager udgangspunkt i kvalitetspolitikens fem delpolitikker, og det datamateriale, der ligger til grund for evalueringerne, er omfangsrigt og relevant. Institutionen har gennemført en række uddannelsesevalueringer, men det er ikke på nuværende tidspunkt muligt ud fra datamaterialet at identificere eventuelle udfordringer i forbindelse med uddannelsernes forskningsbaserings. Uddannelsesevalueringerne skal omhandle alle kvalitetspolitikens fem delpolitikker, herunder uddannelsernes forskningsbaserings. Der har indtil nu manglet retningslinjer, som sikrer, at der medvirker eksterne eksperter, som har kompetencer til at dække alle fem delpolitikker. De eksterne eksperter, der er tilknyttet evalueringen, har indtil nu, jf. procedurerne, ikke deltaget i separate møder med studerende og undervisere. Dette savnes da også den faktiske gennemførelse af uddannelserne er genstand for evalueringen.

Uddannelsernes niveau sikres løbende i kraft af processerne med hensyn til udarbejdelse og revision af studieordning samt det generelle arbejde i studienævn og uddannelsesnævn/-udvalg i dialog med studielederne. Alle instanser modtager systematiske informationer om uddannelsernes tilrettelæggelse og indhold i kraft af især undervisningsevalueringerne og studiemiljøundersøgelsen samt ved hjælp af flere af indikatorerne fra datapakkerne. Der er desuden et tydeligt strategisk fokus på vigtigheden af pædagogisk kvalificering af undervisere på universitetets uddannelser.

AU har et velfungerende system for gennemførelse af regelmæssige undervisningsevalueringer, og de studerendes besvarelser bliver brugt til at følge op på eventuelle udfordringer i forbindelse med undervisningen. AU har ambitiøse standarder for dimittendernes beskæftigelse, som løbende monitoreres. Desuden igangsættes tiltag i form af handleplaner, når indikatoren for ledighed overskrider grænseværdien i indikatorsystemet. Der er variation med hensyn til, hvordan uddannelserne har drøftet beskæftigelsesproblemer med de tilknyttede aftagerpaneler. Arts, der har mange uddannelser og få, brede aftagerpaneler, har påbegyndt oprettelsen af aftagerfora på afdelingsniveau. De mere uddannelsesnære aftagerfora vil være med til at styrke inddragelsen af aftagere i udviklingen af Arts' uddannelser.

AU har en velbeskrevet procedure for udvikling af nye uddannelser, hvor der blandt andet skal tages stilling til relevansen og sammenhængen i forhold til det samlede udbud af uddannelser og i forhold til, hvilke forskningsmiljøer der skal bidrage til uddannelsen.

Samlet set er hovedparten af kvalitetssikringsarbejdet på AU velbeskrevet og baseret på en tydelig ledelsesorganisering samt et velfungerende kvalitetssikringssystem med en klar struktur for, hvordan kvalitetsarbejdet afvikles i praksis. Der er et klart informationsflow i systemet og et tydeligt fokus på udvikling, hvilket understøttes af en levende kvalitetskultur. Men kvalitetssikringssystemet giver ikke på nuværende tidspunkt tilstrækkelige muligheder for at identificere eventuelle udfordringer med hensyn til uddannelsernes forskningsbaserings.

Der er ikke en løbende monitorering af, hvilke forskningsmiljøer der understøtter de centrale fagelementer i uddannelserne, og der er ikke en tilstrækkelig monitorering af de studerendes mulighed for kontakt til forskningsaktive undervisere. Derudover sikres det ikke, at uddannelsernes forskningsbaserings behandling af de eksterne eksperter i forbindelse med uddannelsesevalueringerne. Ligeledes mangler der retningslinjer, der sikrer, at de eksterne eksperter har kompetencer til at dække alle de kvalitetsområder, som uddannelsesevalueringerne ifølge intentionen skal omhandle.

AU beskriver i høringsvaret en række tiltag rettet mod sikringen af uddannelsernes forskningsbaserings, blandt andet indførelse af en ny indikator for VIP-dækningsgrad og en ny institutlederreddegørelse. Desuden har AU beskrevet nye procedurer for uddannelsesevalueringerne, herunder primært for anvendelsen af eksterne eksperter. Det er endnu for tidligt for panelet at vurdere, hvordan de planlagte tiltag konkret udmøntes og implementeres i praksis. De konkrete tiltag fra høringssvaret er uddybet i rapporten.

På den baggrund indstilles Aarhus Universitet til betinget positiv institutionsakkreditering.

Baggrund

Beskrivelse af akkrediteringspanelet

- Formand: professor i sociologi **Sigmund Grønmo**, tidligere rektor ved Universitetet i Bergen, tidligere professor ved Handelshøyskolen BI og Universitetet i Oslo. Sigmund Grønmo er tidligere formand for Selskapet til vitenskapenes fremme og NIFU (Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning) og bestyrelsesmedlem i NOKUT. Desuden er han tidligere medlem af Nordisk forskningspolitisk råd samt forskningskomiteen i European University Association.
- Adjungeret professor i strukturel botanik **Lisbeth Sennerby Forsse**, tidligere rektor ved Sveriges lantbruksuniversitet. Lisbeth Sennerby Forsse er tidligere generaldirektør i det svenske Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande samt tidligere direktør for afdelingen for naturressourcer i Naturvårdsverket og tidligere forskningschef i Skogforsk.
- Kvalitetschef og afdelingsleder i Rambøll Danmark **Jeanet Hornemann Johansen**. Jeanet Hornemann Johansen er ansvarlig for udvikling, drift og auditering af det interne kvalitetssystem, som bruges i forbindelse med alle projekter ved løsning af opgaver for eksterne kunder, dvs. bygherrer på bygge- og anlægsprojekter. Hun er desuden formand for et internationalt kvalitetsnetværk i Rambøll Gruppen. Jeanet Hornemann Johansen er uddannet akademiingeniør inden for bygning fra Danmarks Ingeniørakademi.
- Professor i medicin **Stefan Lindgren**, tidligere prodekan for uddannelsen ved Medicinska fakulteten ved Lunds universitet. Stefan Lindgren er tidligere præsident for World Federation for Medical Education og tidligere bestyrelsesformand for medicinsk uddannelse, og han har i de senere år været ekspert for det svenske nationale agentur for evaluering af uddannelsesprogrammer på det medicinske område.
- Ph.d. i quality work in small organisations **Camilla Lindmark**, kvalitetskoordinator for uddannelse og forskning ved Luleå tekniska universitet. Camilla Lindmark er ansvarlig for at koordinere eksterne evalueringer og audit på Luleå tekniska universitet. Hun er også iværksætter og CEO for tre selskaber.
- Dr. techn. og professor i computer and information science **Mads Nygård**, ansat ved Norges teknisk-naturvidenskabelige universitet (NTNU), leder af Nasjonalt fagråd for informatikk. Mads Nygård er tidligere dekan ved NTNU med ansvar for udvikling, koordinering og kvalitetssikring af teknologiuddannelser. Han er blandt andet tidligere vicepræsident i CESAER, tidligere leder af uddannelseskomiteen for den nordiske universitetsorganisation Nordic Five Tech samt tidligere leder af Nasjonalt råd for teknologisk uddanning. Mads Nygård ledede i 2005-06 evalueringen af de danske IKT-uddannelser og deltog i 2014 i institutionsakkrediteringen af DTU.
- Kandidatstuderende i socialvidenskab og psykologi på Roskilde Universitet (RUC) **Drude Mie Rohde**. Drude Mie Rohde er medlem af universitetsbestyrelsen på RUC og

tidligere formand for studenterrådet på RUC. Hun er desuden ansat som studievejleder på RUC.

- Professor i filmvidenskab **Astrid Söderbergh Widding**, rektor ved Stockholms universitet. Astrid Söderbergh Widding er tidligere vicerektor for humaniora og samfundsvidenskab ved Stockholms universitet og prodekan for Humanistiska fakulteten ved Stockholms universitet. Hun er desuden medlem af blandt andet styrelsen for Sveriges Universitets- och Högskoleförbund og Kungliga bibliotekets rådgivende råd og ordfører i Knut och Alice Wallenbergs Stiftelses Huvudmannaråd.

Følgende medarbejdere fra Danmarks Akkrediteringsinstitution (AI) har deltaget i akkrediteringen:

- Områdechef Steffen Westergård Andersen (projektejer)
- Chefkonsulent Vibeke Fahlén (projektleder)
- Akkrediteringskonsulent Jacob Frost Szpilman (indtil d. 11. november 2016)
- Akkrediteringskonsulent Ina Jakoline Madsen
- Akkrediteringskonsulent Jakob Grandjean Bamberger
- Projektmedarbejdere Anna Skov Jensen og Markus Macholm Müller.

Institutionsportræt

AU startede som Universitetsundervisningen i Jylland i 1928. Ved universitetets grundlæggelse fik 78 studerende undervisning i humanistiske fag. Først i 1933, hvor også universitetets første bygning stod klar, begyndte man at kalde det Aarhus Universitet. AU var indtil 1970 en selvejende institution, hvor Universitets-Samvirket og byrådet var repræsenteret i universitetets bestyrelse, ligesom kredse uden for universitetet var det i perioden 1992-2004. Universitetsloven, som trådte i kraft i 2003, betød, at universiteternes ledelse skulle ansættes og ikke vælges, hvorfor der i januar 2004 tiltrådte en ny bestyrelse, som i august 2005 ansatte en rektor.

I dag er AU Danmarks andetstørste universitet målt på antallet af studerende, og universitetet udbyder uddannelser inden for humaniora og uddannelses-, sundheds-, natur-, ingeniør-, samfunds- og erhvervsvidenskab. Siden 2006 er AU fusioneret med følgende institutioner:

- 2006:
 - Handels- og Ingeniørhøjskolen i Herning.
- 2007:
 - Handelshøjskolen i Århus
 - Danmarks Miljøundersøgelser
 - Danmarks JordbrugsForskning
 - Danmarks Pædagogiske Universitet.
- 2012:
 - Ingeniørhøjskolen i Århus.

Efter fusionerne i 2006 og 2007 var der ni faglige hovedområder på AU. I 2011 valgte AU at reducere dette antal til fire faglige hovedområder, hvilket også er det nuværende antal. Fusionerne har derudover medført, at AU nu har omkring 40.000 studerende og 10.000 medarbejdere fordelt på tre campusser:

- Campus Aarhus
- Campus Emdrup
- Campus Herning.

Campus Aarhus består af universitetsparken i Aarhus centrum samt en række bygninger flere andre steder i Aarhus og rummer hovedparten af de fire fakulteter, som universitetet er opdelt i. Campus Emdrup ligger i udkanten af København og huser en stor del af Danmarks institut for Pædagogik og Uddannelse, mens Campus Herning tilbyder en række uddannelser med fokus på ingeniørvidenskab, erhvervsøkonomi og ledelse¹.

Ud over de tre campusser udbyder AU uddannelser på sin afdeling i Foulum i regi af Institut for Husdyrvidenskab og Institut for Agroøkologi. I Foulum er der desuden en række forskergrupper under Institut for Fødevarer, Institut for Molekylærbiologi og Genetik samt Institut for Ingeniørvidenskab.

¹ <http://bachelor.au.dk/studieliv/tre-campusset-et-universitet/>.

Organisation

AU's ledelse er organiseret med en bestyrelse og en universitetsledelse. Bestyrelsen er universitetets øverste myndighed og er ansvarlig for at varetage universitetets interesser som uddannelses- og forskningsinstitution. Universitetsledelsen består af rektor, prorektor, universitetsdirektøren samt dekanerne for fakulteterne og varetager den daglige ledelse af AU inden for de rammer, som bestyrelsen fastlægger.

På AU er forskning og uddannelse organiseret i fire fakulteter:

- Arts (humaniora, teologi og uddannelsesvidenskab)
- Science and Technology (natur- og ingeniørvidenskab)
- Health (sundhedsvidenskab)
- Aarhus BSS (erhverv- og samfundsvidenskab).

Fakulteterne ledes af hver deres dekan samt to-fire prodekaner og er opdelt i 27 institutter, fire centre, Skolen for Klinikassistenter, Tandplejere og Kliniske Tandteknikere (SKT) samt Ingeniørhøjskolen Aarhus Universitet. Hvert institut ledes af en institutleder, mens de fire centre ledes af hver deres direktør, og SKT ledes af en skoleleder².

Ud over de fire centre, som ligger under deres respektive fakulteter, har AU en lang række andre centre. Heraf kan nævnes AU's 15 grundforskningscentre, en række interdisciplinære forskningscentre med fokus på samarbejde på tværs af fagdiscipliner samt Aarhus Institute of Advanced Studies (AIAS), som har til formål at tiltrække udenlandske forskere.

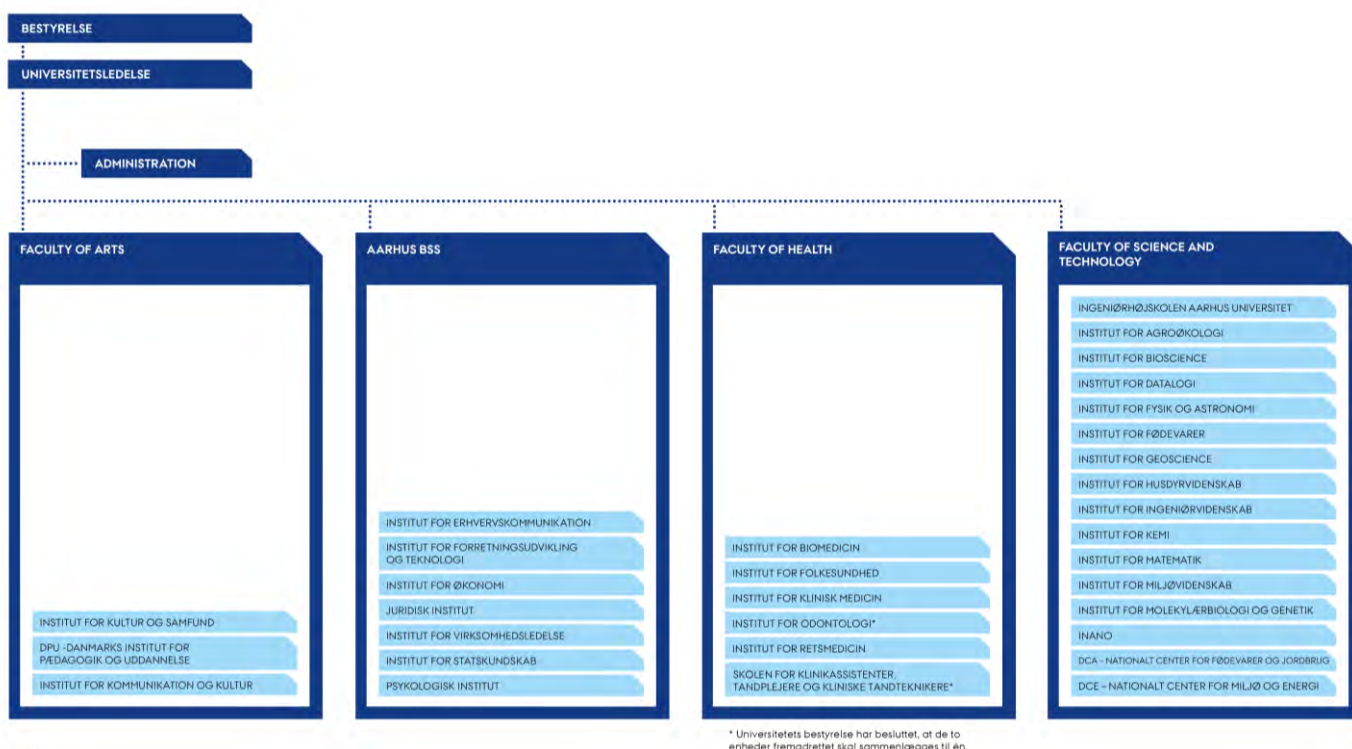
Bestyrelsen, universitetsledelsen, de fire fakulteter, de nedsatte udvalg og andre besluttende instanser understøttes af Enhedsadministrationen, som består af fire administrative centre, fem vicedirektørområder samt universitetsledelsens stab³.

Herunder ses et organisationsdiagram over AU:

² Bestyrelsen har besluttet, at Institut for Odontologi og SKT fusioneres til én enhed.

³ <http://medarbejdere.au.dk/administration/administration/>.

(<http://www.au.dk/om/organisation/>)

Nøgletal

Nedenfor ses en række nøgletal for AU. Disse viser antallet af studerende på AU, antallet af optagne fordelt på hovedområder, frafald fordelt på hovedområder, gennemførelse på normeret tid, gennemførelse på normeret tid + 1 år, gennemsnitlig overskridelsestid målt i måneder samt dimittendledigheden.

Antal og optagne studerende

Som det fremgår af tabel 1, er AU Danmarks andenstørste universitet målt på antallet af studerende. AU havde i 2016 34.497 studerende, hvilket udgjorde 22 % af det samlede antal af universitetsstuderende i Danmark.

Tabel 1: Antal indskrevne på de danske universiteter

	AU	CBS	DTU	ITU	KU	RUC	SDU	AAU	I alt
I alt	34.497	15.568	11.031	1.788	38.615	8.193	23.603	20.743	154.038
Andel	22 %	10 %	7 %	1 %	25 %	5 %	15 %	13 %	100 %

Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab - F. Studieaktivitet, 2016

Af nedenstående tabel ses antal indskrevne studerende fordelt på hovedområder for AU samt gennemsnittet på landsplan. Af tabellen fremgår det, at det i 2016 var det samfundsvidenskabelige hovedområde der, målt i antal studerende, var det største både på AU og på samtlige universiteter på landsplan.

Tabel 2: Antal indskrevne studerende på AU og de danske universiteter, fordelt på hovedområder

Aarhus Universitet		2011	2012	2013	2014	2015	2016	Ændring 2015-2016
Fuldtidsuddannelse	Humaniora	12.365	13.168	12.721	12.290	11.428	10.619	-7 %
	Samfundsvidenskab	13.950	14.247	14.446	14.341	13.663	12.812	-6 %
	Sundhedsvidenskab	3.695	3.948	4.121	4.313	4.330	4.353	1 %
	Teknik og Naturvidenskab	4.119	6.261	6.881	7.176	7.096	6.713	-5 %
Åben- og deltidsuddannelse	Humaniora	594	556	606	593	446	431	-3 %
	Samfundsvidenskab	822	793	724	710	672	657	-2 %
	Sundhedsvidenskab	64	64	60	72	55	58	5 %
	Teknik og Naturvidenskab	71	56	49	48	62	65	5 %
I alt		35.680	39.092	39.608	39.543	37.752	35.708	-5 %
Gennemsnit på landsplan								
Fuldtidsuddannelse	Humaniora	38.484	40.761	41.755	42.611	40.114	36.904	-8 %
	Samfundsvidenskab	51.268	53.704	56.347	58.238	57.913	54.887	-5 %
	Sundhedsvidenskab	12.421	14.709	15.829	18.036	18.677	18.563	-1 %
	Teknik og Naturvidenskab	33.834	37.114	42.729	42.802	43.554	43.684	0 %
Åben- og deltidsuddannelse	Humaniora	1.475	1.410	1.611	1.416	1.253	1.283	2 %
	Samfundsvidenskab	3.920	3.849	4.011	3.784	3.819	3.724	-4 %
	Sundhedsvidenskab	295	292	334	288	240	249	4 %
	Teknik og Naturvidenskab	532	494	463	619	569	606	7 %
I alt		142.230	152.353	163.078	167.795	166.139	159.900	-4 %

Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab - F. Studieaktivitet

Af tabel 3 fremgår antallet af optagne på henholdsvis en bachelor- og kandidatuddannelse i perioden 2011-2016 fordelt på hovedområder samt ændringen i optag fra 2015 til 2016. Tallene for AU stilles overfor gennemsnittet på landsplan. Af tabellen fremgår det, at det største optag i 2016 skete på de samfundsvidenskabelige uddannelser både på bachelor- og kandidatuddannelser. For de danske universiteter generelt ses det også, at der i 2016 er flest optagne på samfundsvidenskabelige uddannelser.

Tabel 3: Antal optagne på de danske universiteter, fordelt på hovedområder

Aarhus Universitet		2011	2012	2013	2014	2015	2016	Ændring 2015- 2016
Bacheloruddannelsen	Humaniora	1.806	1.791	1.797	1.750	1.747	1.774	2 %
	Samfundsvidenskab	2.873	2.978	3.028	2.885	2.866	2.872	0 %
	Sundhedsvidenskab	677	759	773	757	749	763	2 %
	Teknik og Naturvidenskab	1.117	1.728	1.890	1.774	1.866	1.810	-3 %
Kandidatuddannelsen	Humaniora	1.901	1.902	2.336	2.108	2.048	2048	0 %
	Samfundsvidenskab	1.965	1.818	2.007	1.971	2.051	2204	7 %
	Sundhedsvidenskab	436	479	733	685	616	729	18 %
	Teknik og Naturvidenskab	492	399	704	729	772	865	12 %
I alt		11.267	11.854	13.268	12.659	12.715	13.065	3 %
Gennemsnit på landsplan								
Bacheloruddannelsen	Humaniora	7.697	7.966	8.289	8.137	7.772	7.297	-4 %
	Samfundsvidenskab	9.714	10.173	10.548	10.665	10.492	10.253	-2 %
	Sundhedsvidenskab	2.446	2.789	2.917	3.129	3.095	3.137	-1 %
	Teknik og Naturvidenskab	7.548	8.551	9.915	9.732	9.899	10.130	2 %
Kandidatuddannelsen	Humaniora	5.202	5.509	6.350	6.176	6.187	6.231	1 %
	Samfundsvidenskab	8.264	8.449	9.341	9.748	9.582	10.400	9 %
	Sundhedsvidenskab	1.634	2.094	2.906	2.906	3.077	3.330	8 %
	Teknik og Naturvidenskab	4.860	4.827	5.531	6.004	6.251	6.877	10 %
I alt		47.365	50.358	55.797	56.497	56.355	57.655	2 %

Kilde: Universiteternes Statistiske Beredskab - F. Studieaktivitet

Dimittendledighed

Nedenstående tabel viser ledighedsgraden på AU fordelt på hovedområder sammenholdt med ledighedsgraden for dimittender fra alle universiteter i Danmark. Tallene er opgjort i 2. år efter fuldførelse (4. til 7. kvartal).

Som det fremgår af tabellen, gælder det, at ledighedsgraden er størst på det humanistiske hovedområde både på AU og på de danske universiteter generelt. I 2013 var ledighedsgraden på AU 18,9 % inden for humaniora, mens den var 21,6 % i gennemsnit på alle danske universiteter. Samlet set ligger AU under landsgennemsnittet for dimittendledighed inden for alle hovedområder.

Tabel 4: Ledighedsgrad målt i 2. år efter fuldførelse (4.-7. kvartal)

		2009	2010	2011	2012	2013	Ændring 2012-2013
Aarhus Universitet	Humaniora	20,20 %	19,10 %	19,10 %	19,70 %	18,90 %	-0,80 %
	Naturvidenskab	10 %	10,30 %	11,30 %	10,70 %	10,90 %	-0,10 %
	Samfundsvidenskab	9,20 %	9,80 %	10,90 %	11,00 %	8,70 %	-2,30 %
	Sundhedsvidenskab	2,40 %	2,10 %	1,60 %	2,10 %	2,00 %	-0,10 %
	Teknisk videnskab	6,10 %	7,50 %	6,50 %	8,90 %	6,60 %	-2,30 %
Gennemsnit på landsplan	Humaniora	21,3 %	21,2 %	22,0 %	22,8 %	21,6 %	-1,1 %
	Naturvidenskab	11,5 %	13,5 %	13,5 %	12,8 %	12,9 %	0,1 %
	Samfundsvidenskab	8,9 %	10,8 %	11,9 %	11,9 %	10,1 %	-1,8 %
	Sundhedsvidenskab	3,3 %	3,4 %	3,6 %	4,0 %	4,0 %	0,0 %
	Teknisk videnskab	12,8 %	10,5 %	9,1 %	10,0 %	10,9 %	0,9 %

Kilde: Uddannelses- og forskningsministeriets tilsyns tal (tal opdateret marts 2017)

Kriterium I og II: Kvalitetspolitik og strategi samt ledelse og organisering

Akkrediteringspanelet vurderer samlet set, at kriterium I og kriterium II er tilfredsstillende opfyldt.

Akkrediteringspanelet vurderer, at der på AU er en formelt vedtaget kvalitetssikringspolitik og en strategi, som fastlægger konkrete mål for institutionens samlede kvalitetssikring og -udvikling, beskriver de centrale processer og procedurer, der skal understøtte målenes opnåelse, og omfatter alle universitetets uddannelser. Politikken er bygget op omkring fem delpolitikker for kvalitet, der fungerer som struktur for flere af kvalitetsprocesserne.

Kvalitetsprocesserne er beskrevet i centrale procedurer, der gælder for hele universitetet, og decentrale procedurer, som gælder for de fire fakulteter. De centrale kvalitetsprocesser omfatter de årlige statusser, uddannelsesevalueringerne, der udarbejdes hvert femte år, de fire uddannelsesrapporter, som udarbejdes fælles for fakulteterne, uddannelsesberetningen, som udarbejdes af Udvalget for Uddannelse, der er den centrale kvalitetsenhed, og endelig en række større tværgående kvalitetsundersøgelser. De løbende processer sikrer et informationsflow fra de enkelte uddannelser til den centrale kvalitetsenhed i Udvalget for Uddannelse samt rektoratet og bestyrelsen. Akkrediteringspanelet vurderer, at AU løbende involverer studerende, undervisere og andre relevante interessenter i kvalitetsprocesserne. Panelet bemærker, at der er mindre forskelle med hensyn til, hvordan de studerende er involveret, herunder i uddannelsesforum; kun på Aarhus BSS (BSS) er de studerende repræsenteret.

Kvalitetssikringsarbejdet er forankret i den eksisterende organisationsstruktur. Via personsammenfald i råd og nævn samt centrale procedurer sikres kommunikation både horisontalt i systemet og på tværs af

universitetet og fakulteterne. Ansvarsfordelingen fremgår tydeligt af det materiale, som akkrediteringspanelet har set, med mindre variationer med hensyn til fordelingen på de fire fakulteter. Panelet har i materialet og under besøgene oplevet en levende kvalitetskultur, som blandt andet kommer til udtryk, ved at fakulteterne flere steder har videreudviklet de centrale kvalitetsprocesser og tilpasset dem til hovedområdernes kultur. Udvalget for Uddannelse, der er den drivende kvalitetsenhed på AU, spiller en særlig rolle med hensyn til at sikre implementeringen af kvalitetssikringssystemet, da prodekanerne for uddannelse, som er medlemmer af udvalget, og også er ansvarlige for kvalitetsprocesserne på fakulteterne.

Akkrediteringspanelet vurderer, at kvalitetsarbejdet via de årlige statusser og uddannelsesevalueringerne baserer sig på løbende indsamling, analyse og anvendelse af nøgletal illustreret ved de otte kvalitetsindikatorer, som AU har fastlagt. Systemet er via datapakker med nøgletal om kvalitet og grænseværdier for de forskellige indikatorer baseret på klare standarder for, hvornår der foreligger utilfredsstillende forhold, som kræver handling. I praksis har panelet set, at der via handleplaner følges op på utilfredsstillende forhold. Grænseværdierne og flagsystemet, som indikerer behov for handling via grønne, gule og røde flag, er medvirkende til at sikre komparabilitet og gennemsigtighed i systemet, samtidig med at det gør systemet let afkodeligt for brugerne og ledelsen. Panelet bemærker, at det er uklart, hvordan systemet konkret monitorerer forskningsbaseringen og de studerendes mulighed for kontakt til forskningsaktive undervisere, hvilket adresseres mere udførligt under kriterium III.

Akkrediteringspanelets samlede vurdering er, at AU på kort tid har udviklet et kvali-

tetssikringssystem, som har en klar struktur og i vid udstrækning kan identificere problematiske forhold og sikre handling.

I det følgende beskrives AU's samlede system for kvalitetssikring af uddannelser fra strategi, politikniveau og udviklingskontrakt til procedurer og de løbende monitoreringsprocesser samt relevante aktører. Først præsenteres AU's kvalitetsstrategi og -politik samt de centrale og decentrale kvalitetsprocedurer. Dernæst redegøres der for organiseringen, den indbyrdes ansvars- og arbejdsfordeling samt involveringen af andre relevante interessenter. Endelig præsenteres de systematiske procedurer og processer for de centrale dele af kvalitetssikringssystemet med en introduktion og diskussion af de data, som indgår heri, og de tilhørende grænseværdier.

Akkrediteringspanelet har ud over AU's selvevalueringsrapport primært taget udgangspunkt i audit trail 1 med fokus på det løbende kvalitetsarbejde med de årlige statusser og i de årlige statusser for alle de uddannelser, som er omfattet af institutionsakkrediteringens audit trails.

Strategi, udviklingskontrakt og kvalitetssikringspolitik

AU's strategi gælder for perioden 2013-20 og beskriver institutionens mission, vision, værdigrundlag, mål og forudsætninger. Strategien har tre strategiske sigtelinjer. Den ene sigtelinje er, at universitetet skal tilbyde stærke forskningsbaserede uddannelser for alle studerende kombineret med ekstra studieaktiviteter og udfordringer for de mest talentfulde og motiverede studerende. De to andre sigter mod kvalitet i grundforskningen og øget internationalisering. Strategiens mål fordeler sig på fire temaer: forskning, uddannelse, talentudvikling og videnudvikling. Under temaet uddannelse er der tre strategiske målsætninger om at udvikle uddannelsernes kvalitet efter højeste internationale standarder, uddanne dimittender med stærke kompetencer og imødekomme de studerendes

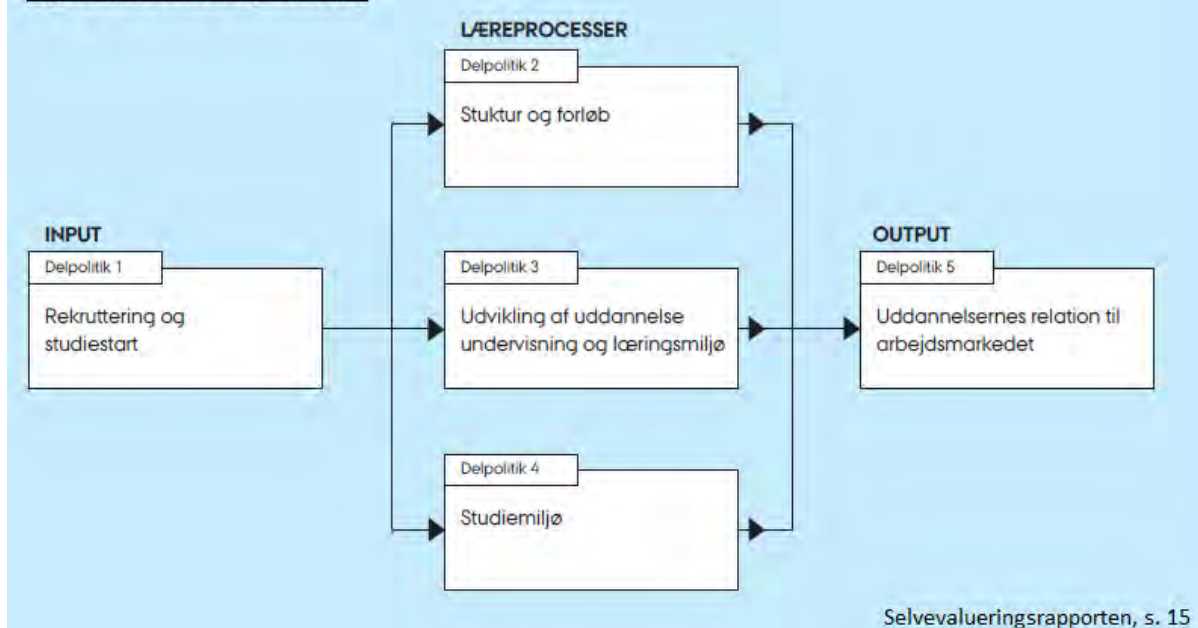
diversitet. Hver strategiske målsætning har defineret en række handlinger, herunder blandt andet at sikre løbende tilpasning af uddannelserne til samfundets behov for at opfylde den første strategiske målsætning om at udvikle uddannelsernes kvalitet efter de højeste internationale standarder (selvevalueringsrapporten, bilag 2, s. 89).

Universitetets udviklingskontrakt indgås mellem Uddannelses- og Forskningsministeriet og universitetet for en treårig periode. I udviklingskontrakten opstilles en række mål, som institutionen skal søge at nå inden for kontraktperioden. I AU's udviklingskontrakt for perioden 2015-17 er der ni målepunkter, hvoraf det første målepunkt er bedre kvalitet i uddannelserne, som blandt andet omfatter et løfte om flere undervisningstimer. I 2017 skal alle universitetets bachelorstuderende tilbydes minimum 12 timers undervisning (selvevalueringsrapporten, bilag 3, s. 123). De andre målepunkter i udviklingskontrakten handler om større relevans, øget internationalisering og tiltrækning af eksterne forskningsmidler.

Kvalitetssikringspolitikken gælder for alle universitetets uddannelser. Politikken, som blev godkendt af universitetsledelsen i 2013, fastlægger mål og rammer for uddannelse, læring og kvalitetsarbejde. I politikken er der angivet en række principper, som understøtter universitetets vision for kvalitetsarbejdet inden for uddannelse og læring, fx "[a]t kvalitetsarbejdet tager sit afsæt i mødet mellem de studerende og de videnskabelige medarbejdere, som er de primære aktører i kvalitetssikringen og -udviklingen af uddannelserne" (selvevalueringsrapporten, bilag 7, s. 333). Politikken er bygget op af fem delpolitikker. De fem delpolitikker fungerer som et strukturerende element for årlig status, uddannelsesevalueringerne, uddannelsesrapporterne og uddannelsesberetningen.

Figur 1: De fem delpolitikker

De fem delpolitikker afspejler en studerendes studieforløb fra rekruttering til dimittendens overgang til arbejdsmarkedet og er:

- 1) Rekruttering og studiestart
- 2) Struktur og forløb
- 3) Udvikling af uddannelse, undervisning og læringsmiljø
- 4) Studiemiljø
- 5) Uddannelsernes relation til arbejdsmarkedet.

For hver delpolitik er der formuleret målsætninger, der yderligere præciserer de fælles værdier for kvalitetsarbejdet. Ved delpolitik 2 er der fire målsætninger, mens delpolitik 3 har 11 målsætninger, hvoraf det under delpolitik 3 om udvikling af uddannelse, undervisning og læringsmiljø eksempelvis indgår, at "[d]e forskningsbaserede uddannelser tilrettelægges i videst muligt omfang af aktive forskere og er baseret på den mest relevante og nyeste forskning inden for fagområdet, ligesom at de studerende får mulighed for at tilegne sig og praktisere videnskabelige arbejdsmetoder gennem studiet" (selvevalueringsrapporten, bilag 7, s. 339).

Diskussion og vurdering

AU's strategi indeholder de sigtelinjer, der er retningsgivende for institutionen. Ud over strategien har AU en udviklingskontrakt, der indeholder målepunkter for tre år ad gangen. AU's kvalitetssikringspolitik indeholder fem delpolitikker og dertilhørende målsætninger. Kvalitetspolitikken fastlægger konkrete mål for institutionens samlede kvalitetssikring og udvikling og beskriver de centrale processer og procedurer, der skal understøtte målenes opnåelse.

Akkrediteringspanelet konstaterer, at der er en tydelig sammenhæng mellem strategien og kvalitetspolitikken ambitionsniveau.

Det er akkrediteringspanelets vurdering, at både strategien, målene i udviklingskontrakten og kvalitetspolitikken på AU er konkrete og ambitiøse. Kvalitetspolitikken omfatter alle universitetets uddannelser og sætter således en fælles ramme for en stor og sammenbragt institution. Panelet vurderer, at det er lykkedes AU at have konkrete og ambitiøse mål og ét samlet kvalitetssikringssystem.

Ansvars- og arbejdsfordeling i kvalitetsorganisationen

I det følgende præsenteres AU's organisering af kvalitetsarbejdet på ledelsesniveauer og andre relevante institutionelle niveauer.

På AU er *bestyrelsen* den øverste myndighed. Bestyrelsen fastlægger universitetets strategi og indgår udviklingskontrakten med Uddannelses- og Forskningsministeriet. Bestyrelsen gør årligt status over målopfølgelsen i forbindelse med universitetets årsrapport (selvevalueringsrapporten, s. 8). Under akkrediteringspanelets besøg på AU fortalte bestyrelsesformanden, at bestyrelsens hovedopgave er at tilrettelægge strategien for universitetet, men de seneste år er kvalitet og kvalitetssikringssystemet løbende blevet diskuteret i bestyrelsen.

Rektor er ansvarlig for det daglige virke på institutionen inden for de rammer, som bestyrelsen har fastlagt. Resten af universitetsledelsen – prorektor, universitetsdirektøren og dekanerne – refererer til rektor. Universitetsledelsen har ansvaret for den samlede uddannelsesportefølje og har beslutningskompetencen med hensyn til oprettelse og nedlæggelse af uddannelser og udbud.

På de fire fakulteter, Arts, BSS, Science and Technology (ST) og Health, er det *dekanernes* opgave i forbindelse med kvalitetsarbejdet at foretage den strategiske og økonomiske prioritering af aktiviteter og udviklingsinitiativer. Dekanerne har også ansvaret for at udmønte de fælles retningslinjer i lokale løsninger og for at følge op på de uddannelser, hvor der via kvalitetssikringssystemet er identificeret udfordringer. Fakultetsledelserne, som ud over dekanen består af prodekaner, institutledere og administrationschefen, har ansvaret for koordinering og sammenhæng mellem fakultets aktiviteter og træffer beslutninger om overordnede økonomiske og strategiske prioriteringer på fakulteterne. Fakulteterne har to-fire prodekaner tilknyttet hvert dekanat, hvor *prodekanen for uddannelse* har

ansvaret for at bistå dekanen på uddannelsesområdet og således også med hensyn til kvalitetssikringen af uddannelserne (selvevalueringsrapporten, s. 8).

Institutlederen har sammen med resten af *institutledelsen* ansvar for at sikre, at der i forbindelse med ansættelser og andre økonomiske prioriteringer varetages et forsknings- og uddannelsesperspektiv. Institutlederen varetager desuden den faglige, økonomiske og personalemæssige ledelse. Institutlederen skal i samarbejde med studielederen sikre, at de videnskabelige medarbejdere er involveret i undervisningens tilrettelæggelse, gennemførelse og kvalitetsudvikling. På Arts er der på de på tre institutter afdelinger, som ledes af afdelingsledere. Afdelingslederne indgår i institutledelsen og skal skabe en stærkere og mere faglig profil med udgangspunkt i afdelingens uddannelser og forskning. De er i nogle tilfælde identiske med de uddannelsesansvarlige, som varetager opgaver, der er relateret til studienævnene i de mindre uddannelsesnævn/-udvalg.

Udvalget for Uddannelse er ansvarligt for udviklingen af universitetets kvalitetsarbejde og ledes af prorektor. Udvalget er den centrale kvalitetsenhed på universitetet og er ud over udvikling af kvalitetssikringssystemet ansvarligt for koordinering og implementering af systemet på fakulteterne. Udvalgets medlemmer udpeges af dekanerne og skal sikre den tværgående kommunikation mellem fakulteterne samt indgå aktivt i det tværgående arbejde i udvalget, jf. opgavebeskrivelsen. Hvert fakultet har op til to medlemmer, og udvalget består lige nu af prorektor, de fire prodekaner for uddannelse sammen med vicedirektøren og funktionschefen fra AU Uddannelse og en specialkonsulent fra universitetsledelsens stab. Udvalget har en central rolle med hensyn til AU's kvalitetssikringssystem og har autoritet til at træffe beslutninger vedrørende ændringer i systemet.

På hvert fakultet er der nedsat et *uddannelsesforum*, som består af prodekanen for

uddannelse og studielederne, hvilket betyder, at prodekanerne for uddannelse her overlapper med Udvalget for Uddannelse. På Arts, Health og BSS deltager også studienævnsmændene. BSS er det eneste fakultet, der også har studerende repræsenteret i form af syv studienævnsmænd. I dette forum identificeres behovet for eventuelle fælles drøftelser, initiativer og retningslinjer på tværs af fakultetet, mens forummet også har en koordinerende funktion med hensyn til at sikre tilrettelæggelse, gennemførelse og udvikling af uddannelser. Under akkrediteringspanelets besøg på AU fortalte medlemmer af de forskellige uddannelsesfora, at kvalitetsspørgsmål af fælles karakter drøftes i uddannelsesforummet, blandt andet revisionen af de årlige statusser med hensyn til og videreudvikling af indikatorsystemet.

Her drøftes tværgående emner som eksempelvis brugen af software på Arts, hvor uddannelsesforummet på Arts nedsatte et fælles softwareudvalg.

Det uddannelsesnære kvalitetsarbejde foregår i *studienævnene* i samspil med studielederne. Studienævnenes sammensætning er fastlagt i universitsloven, således at der er et lige stort antal repræsentanter for henholdsvis det videnskabelige personale og de studerende, ligesom formanden vælges blandt det videnskabelige personale, og næstformanden blandt de studerende. På AU er der i nogle tilfælde personsammenfald mellem studienævnformanden og studielederen, og i andre tilfælde deltager studielederen i studienævnenes arbejde. Arbejdet med blandt andet uddannelsernes tilrettelæggelse og evaluering

Figur 2: Organisering af uddannelsesområdet på de fire fakulteter

Opgave og ansvar	ARTS	ARHUS BSS	SCIENCE AND TECHNOLOGY	HEALTH
	129 Uddannelser (BA, KA og MA) 14.578 Indskrevne studerende	47 Uddannelser (BA, KA, MA og Diplomuddannelser) 17.840 Indskrevne studerende	60 Uddannelser (BA, KA, MA og Diplomingeniører) 7.096 Indskrevne studerende	19 Uddannelser (BA, KA, MA, Diplomuddannelser og KVU) 4.476 Indskrevne studerende
Koordinering, sammenhæng og erfaringsudveksling	Uddannelsesforum	Uddannelsesforum	Uddannelsesforum	Uddannelsesforum
Kvalitet i uddannelse og undervisning i henhold til Universitsloven	4 Studienævn	10 Studienævn	3 Studienævn	6 Studienævn
	3 Studieledere	18 Studieledere	5 Studieledere	6 Studieledere
Praktisk tilrettelæggelse af undervisning og bedømmelse	23 Uddannelsesnævn		24 Uddannelsesudvalg	
	23 Uddannelsesansvarlige		32 Uddannelsesansvarlige	
Kvalitet og relevans for samfundet	4 Aftagerpaneler; ét per studienævn	18 Aftagerpaneler; ét per studienævn suppleret af fagopdelte paneler hvor dette er relevant	16 Aftagerpaneler; ét per uddannelsesområde eller en mindre gruppe af beslægtede uddannelser	6 Aftagerpaneler; ét per studienævn suppleret af et aftagerpanel for kandidatuddannelsen i optometri og synsvidenskab.

Selvevalueringsrapporten, s. 11

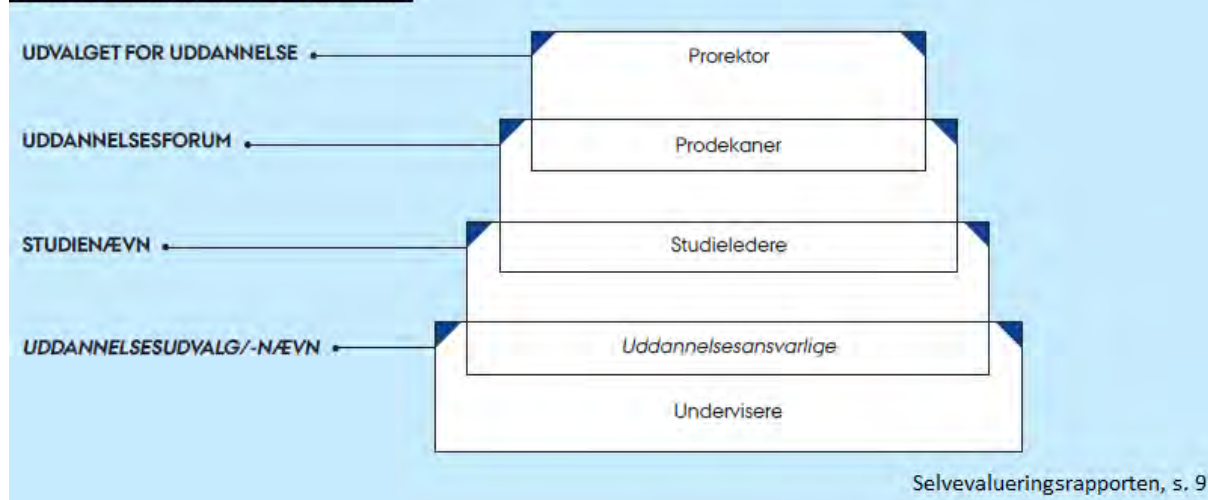
sker gennem det løbende arbejde med studieordninger, undervisningsevalueringer og tilrettelæggelse samt de årlige statusser og uddannelsesevalueringerne. På fakulteterne Arts og ST har AU organiseret underudvalg og -nævn, da begge fakulteter har mange uddannelser. Der er således organiseret uddannelsesnævn på Arts og uddannelsesudvalg på ST under studienævnene, som varetager mindre dele af studienævnets portefølje og er tættere knyttet til de enkelte uddannelser. På Arts er det uddannelsesnævnets opgave at sikre bred repræsentation fra alle uddannelser, uddannelses typer og fagmiljøer i studienævnet og over for studielederen, samtidig med at de skal sikre den faglige udvikling af uddannelserne (selvstændigt indhentet dokumentation, bilag 8, s 91-93). For uddannelsesudvalgene på ST gælder det blandt andet, at de har ansvaret for den faglige kvalitetssikring og udvikling af uddannelserne og undervisningen på fakultetet (selvstændigt indhentet dokumentation, bilag 8, s. 91-93). For begge gælder det, at både medarbejdere og studerende er repræsenteret. På både Arts og ST har studenterrepræsentanterne formelt set i alle uddannelsesnævn og -udvalg samme næstformandsfunktion, som næstformænd i studienævn har ved lov. Under besøgene kom det frem, at det i nogle tilfælde har været vanskeligt at rekruttere studenterrepræsentanter til uddannelsesudvalgene på ST. Akkrediteringspanelet finder dette

uheldigt pga. uddannelsesudvalgenes væsentlige rolle for den faglige kvalitetssikring, hvor de studerendes input spiller en essentiel rolle. Desuden konstaterede panelet, at forståelsen af de studerendes rolle som næstformand i praksis varierer.

Der er på Arts personoverlap mellem repræsentanter i henholdsvis uddannelsesnævnene og studienævnene, mens det ikke er tilfældet på ST. Under besøgene fremhævede flere studenterrepræsentanter, som er medlem af både uddannelsesudvalget og studienævnet på ST, at personoverlap er en fordel i deres nævnssarbejde, da de på den måde har kendskab til arbejdet på begge niveauer og kan tage pointer med fra det ene forum til det andet.

Det uddannelsesnære kvalitetsarbejde på de forskellige niveauer er understøttet af forskellige administrative enheder. På universitetsniveau understøtter AU Uddannelses kvalitetsarbejdet. Institutsekretariatene betjener instituttets organer, de videnskabelige medarbejdere og institutlederen. Fakultetssekretariatene understøtter fakultetsledelsen og de tværgående aktiviteter på fakulteterne. Der er en chefrådgiver, som leder hvert fakultetssekretariat, og desuden er der ansat mindst én uddannelsesrådgiver. Fakulteterne har også tilknyttet administrative centre, som understøtter studienævnets arbejde og bistår studielederen. De studieadministrative afdelinger

Figur 3: Uddannelsesorganisering

ledes af en uddannelseschef (selvevalueringsrapporten, s. 12). I figur 2 ses organiseringen af uddannelsesområdet på de fire fakulteter.

AU lægger vægt på, at der er en række organisatoriske niveauer, hvor der er personsammenfald, for at sikre kommunikationen i den formelle ledelsesstruktur. Det beskrives i figur 3.

De aktører, der indgår i drøftelserne på to niveauer, har ansvar for at formidle information om drøftelser og beslutninger mellem niveauerne, fx ved at prodekanerne for uddannelse er repræsenteret både i uddannelsesforummet og i Udvalget for Uddannelse.

Diskussion og vurdering

Kvalitetssikringsarbejdet er forankret på de forskellige ledelsesniveauer og i en organisationsstruktur, der via personsammenfald og beskrevne procedurer sikrer kommunikation på tværs af organer. Det er tydeligt for akkrediteringspanelet, at organiseringen betyder, at relevante kvalitetsdrøftelser, fx udvikling af indikatorsystemet, når Udvalget for Uddannelse, samt at beslutninger, der er truffet af den øverste ledelse, følges op. Panelet har set, hvordan eksempelvis prodekanerne for uddannelse tager et stort ansvar for opfølgning på initiativer, der er vedtaget i Udvalget for Uddannelse, gennem deltagelse i statusmøder og dialogmøder med studienævn, uddannelsesnævn og uddannelsesudvalg samt skriftligt i uddannelsesrapporterne.

Der er fakultetsmæssige forskelle i ledelsesorganiseringen, som afspejler fakulteternes interne forskelle. For alle fakulteter gælder det, at der er processer, som sikrer et informationsflow fra de enkelte uddannelser til Udvalget for Uddannelse. På alle niveauer er der et ejerskab og en tillid til det forholdsvis nye kvalitetssikringssystem.

I audit trail 3 har akkrediteringspanelet set nærmere på organiseringen i uddannelsesudvalgene på ST og uddannelsesnæv-

nene på Arts. Til trods for forskelligheder i organiseringen, hvor der eksempelvis er personoverlap mellem personer i uddannelsesnævn og studienævn på Arts, mens dette ikke er tilfældet på ST, vurderer panelet, at organiseringen på både Arts og ST samlet set fungerer tilfredsstillende. Forskellene i organiseringen kommer blandt andet til udtryk, ved at emner, der tages op i uddannelsesnævnene, ofte bringes videre til studienævnene, og omvendt bliver uddannelsesnævnene på Arts orienteret om de mere generelle drøftelser i studienævnene, mens der i højere grad på ST er en eksplicit arbejdsdeling mellem studienævn og uddannelsesudvalg. Under besøgene konstaterede panelet som nævnt samtidig, at det på ST i nogle tilfælde er vanskeligt at rekruttere studenterrepræsentanter til uddannelsesudvalgene, og at der blandt uddannelsesudvalgsrepræsentanterne er en vis varians i forståelsen af de studerendes rolle i uddannelsesudvalgene. Det er dog samlet set panelets opfattelse, at både uddannelsesudvalg og uddannelsesnævn, til trods for forskellene på Arts og ST, udgør en essentiel del af det fagnære kvalitetsarbejde.

Akkrediteringspanelet vurderer, at kvalitetssikringsarbejdet er forankret på de forskellige ledelsesniveauer. Panelet vurderer endvidere, at systemet er baseret på en klar ansvarsfordeling, der både er tydelig i det materiale, som panelet har set, og flere gange kom til udtryk under panelets besøg på AU.

AU har de seneste år arbejdet med at integrere og forankre kvalitetsprocedurer og processer med henblik på at skabe et vel fungerende kvalitetssikringssystem. På baggrund af drøftelser på besøgene, er det panelets opfattelse, at der i takt med, at systemet modnes, vil komme yderligere fokus på kvalitetsudvikling, nytænkning og innovation.

Under besøgene mødte akkrediteringspanelet ledelse, medarbejdere og studerende, som udviste stort engagement i og opbak-

ning til kvalitetssikringsarbejdet og institutionens kvalitetssikringssystem, som de forskellige niveauer i organisationen finder velegnet til at sikre kvaliteten af universitetets uddannelser. Det er således panelets overbevisning, at alle niveauer på AU fra de studerende til den øverste ledelse ønsker at sikre kvaliteten og gerne deltager aktivt i udviklingen af kvalitetsprocesserne, hvilket ifølge panelet vidner om en levende kvalitetskultur.

Involvering af undervisere, studerende og øvrige relevante interne og eksterne aktører og interessenter

De enkelte videnskabelige medarbejdere og studerende bidrager til kvalitetsarbejdet igennem repræsentation i formaliserede instanser som bestyrelse, akademisk råd, studienævn og uddannelsesnævn/-udvalg.

Dekanen og prodekanen for uddannelse har faste møder minimum én gang hvert semester med studenterrepræsentanter fra fakulteterne, og rektor og prorektor mødes løbende med Studenterpolitisk Forum og Studenterrådet. De studerende er flere steder organiseret i fagråd på fakulteterne.

De studerende er ligesom VIP'erne ved lov repræsentanter i studienævne, hvor formandsposten besættes af en VIP, mens næstformanden er en studerende. Akkrediteringspanelet har interesseret sig for, hvordan studenterrepræsentanternes rolle i uddannelsesnævne på Arts og uddannelsesudvalgene på ST er sikret. Af dokumentationsmaterialet fremgår det, at de studerende i uddannelsesnævn/-udvalgene på Arts og ST fungerer ligesom studienævne, ved at en VIP er formand, og en studerende er næstformand. De studerende i både uddannelsesudvalg og uddannelsesnævn fortalte under besøgene, at det er en fordel for dem at sidde begge steder, dvs. både i studienævn og uddannelsesnævn eller uddannelsesudvalg. Det giver dem mulighed for at trække diskussioner fra studienævnsniveau ned på uddannelses-

nævns- eller uddannelsesudvalgsniveau og giver desuden et bedre grundlag for at kunne sende noget videre op i studienævnet. Panelet spurgte under besøgene ind til de konkrete processer og fik noget varierende beskrivelser.

De studerende, som er medlem af uddannelsesudvalg og uddannelsesnævn, giver udtryk for, at de i praksis oplever at blive hørt og føler sig som ligeværdige medlemmer af organerne.

Som beskrevet er kun de studerende på BSS repræsenteret i uddannelsesforummet. På Health fortalte ledelsen under akkrediteringspanelets besøg, at man overvejer at få en studenterrepræsentant i uddannelsesforummet. Panelet drøftede repræsentationen af studerende i uddannelsesforum på Arts og ST med repræsentanter for uddannelsesforummet begge steder. Der var forskellige meninger om, hvorvidt de studerende bør være repræsenteret, men ingen konkrete fremtidige planer herom.

Under besøgene forklarede Udvalget for Uddannelse, at forskellen med hensyn til studenterinddragelse skyldes historiske forskelle inden fusionerne på AU. Udvalget understregede herudover, at dets grundtanke med hensyn til kvalitetstænkning er, at kvalitet foregår i det nære møde mellem de studerende og underviserne, dvs. i uddannelsesnævne/-udvalgene og studienævne. Udvalget for Uddannelse har således fundet det vigtigst at sikre studenterrepræsentation i de uddannelsesnære udvalg og nævn. Under besøgene fortalte Udvalget for Uddannelse, at man er meget interesseret i at inddrage de studerende yderligere, men at der også bør tages hensyn til, at de studerende kan skånes for at deltage, når der skal træffes politiske beslutninger, som de ikke har indflydelse på.

Med hensyn til den løbende inddragelse af eksterne aktører og interessenter har man på AU, som det kræves ifølge universitetsloven, nedsat aftagerpaneler, der består af aftagerrepræsentanter fra relevante områ-

der. Panelerne skal være sparringspartnere med hensyn til uddannelsernes indhold og tilrettelæggelse, arbejdsmarkedets behov samt udviklingen af nye uddannelser. Antallet af paneler og den uddannelsesportefølje, som aftagerpanelerne dækker, varierer på tværs af de fire fakulteter. På Arts er der eksempelvis fire store aftagerpaneler, svarende til de fire studienævn, som dækker de 129 uddannelser på fakultetet. På BSS er der 18 aftagerpaneler tilknyttet de 10 studienævn, der dækker 47 uddannelser. Aftagerpanelerne og især de store aftagerpaneler på Arts behandles yderligere under kriterium V.

Censorinstitutionen er lovfæstet i eksamensbekendtgørelsen og bidrager i forbindelse med eksaminerne med en faglig vurdering af uddannelsens kvalitet, herunder den anvendte prøveform, læringsmålene og de studerendes faglige niveau. Censorformandskaberne pålægges i eksamensbekendtgørelsen en række opgaver, blandt andet udarbejdelse af en årlig beretning til universitetet, som kan bidrage til løbende dialog om udviklingen på uddannelserne.

Diskussion og vurdering

Akkrediteringspanelet vurderer, at eksterne interessenter såvel som medarbejdere og studerende løbende er involveret i kvalitetsarbejdet, og bemærker, at de studerende, der er repræsentanter i råd og nævn, er engagerede og giver udtryk for, at de føler sig hørt og inkluderet. Der er dog fakultetsmæssige forskelle på, hvilke organer de studerende er involveret i, hvilket kommer til udtryk med hensyn til organiseringen af uddannelsesforummet. Af procedurene for Arts' såvel som ST's uddannelsesnævn og uddannelsesudvalg fremgår det, at VIP'er udpeges som formænd, mens studerende udpeges som næstformænd. Underviserne er repræsenterede i de forskellige organer på AU og fungerer som ledere for uddannelsesnævn og uddannelsesudvalg på Arts og ST. Eksterne interessenter som aftagerpaneler og censorformandskab involveres løbende. Panelet konstaterer, at der er en markant forskel på, hvor store aftagerpaneler fakulteterne arbejder med. Afta-

gerpanelerne og AU's involvering af censorer behandles yderligere under kriterium V.

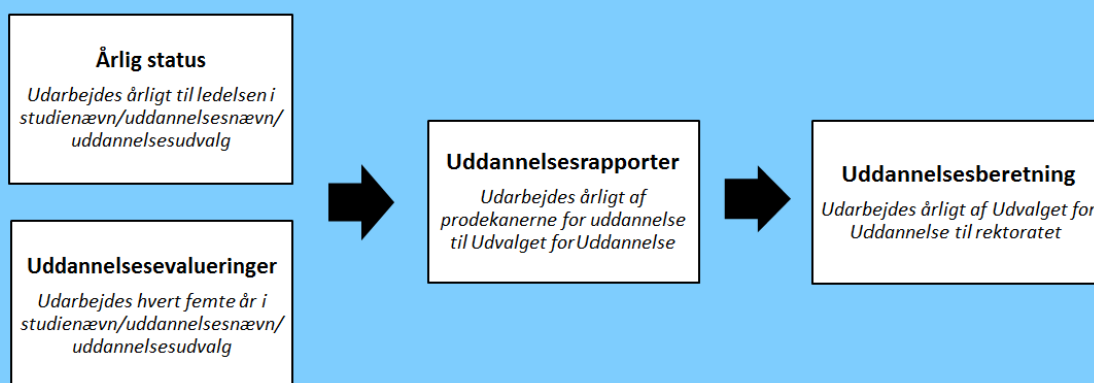
Akkrediteringspanelet vurderer, at AU løbende og i tilstrækkelig grad involverer studerende, undervisere og andre relevante interessenter.

Kvalitetssikringssystemets centrale processer

Kvalitetssikringssystemet omfatter en række centrale procedurer og processer. Med afsæt i disse er der en række decentrale procedurer og processer, som fakulteterne og til dels institutterne selv har tilrettelagt, så de fungerer hensigtsmæssigt inden for de forskellige hovedområder. Universitetets centrale kvalitetsprocesser er:

- *De årlige statusser*, som udarbejdes årligt for hver uddannelse med afsæt i datapakker (indholdet i datapakkerne beskrives senere).
- *Uddannelsesevalueringerne*, som udarbejdes hvert femte år med afsæt i datapakkerne og med inddragelse af minimum én ekstern ekspert.
- *Uddannelsesrapporterne*, som udarbejdes årligt af prodekanerne på fakultetsniveau og fungerer som en status med hensyn til fakultetets uddannelsers arbejde med de årlige statusser og uddannelsesevalueringerne samt en prioritering af kvalitetsindsatser i det kommende år. Rapporten indeholder også refleksioner over udviklingsperspektiver med hensyn til de årlige statusser og uddannelsesevalueringerne.
- *Uddannelsesberetningen*, som udarbejdes årligt af Udvalget for Uddannelse til rektoratet er en samlet vurdering af uddannelseskvaliteten og kvalitetssikringssystemet på AU. Rapporten fungerer ligeledes som en opsummering af indholdet i uddannelsesrapporterne.

Figur 4: De centrale kvalitetsprocesser

Udarbejdet af AI

De årlige statusser

De årlige statusser skal sikre et systematisk helhedseftersyn af uddannelserne og gennemføres enkeltvis eller i sammenhæng med tilhørende uddannelser, fx samlet for en bachelor- og en kandidatuddannelse. Statussen har blandt andet til formål at afklare, hvilke elementer af uddannelsen der fungerer mindre godt, og skal desuden sikre en opfølgning på de seneste års årlige statusser eller uddannelsesevalueringer, hvis disse er gennemført. Strukturen for processen er baseret på data, dialog og opfølgning. De data, der indgår i de årlige statusser, præsenteres i afsnittet om kvalitetsindikatorer og andet materiale. Dialogen om dataresultaterne foregår på et statusmøde med deltagelse af minimum studielederen, en repræsentant for studienævnet, en repræsentant for uddannelsesadministrationen og prodekanen for uddannelse. Her skal de kritiske indikatorer adresseres, og der udarbejdes handleplaner med klare ansvarsfordelinger og tidsfrister. Handleplanerne, som udarbejdes på baggrund af de årlige statusser og/eller uddannelsesevalueringerne, er grundlaget for opfølgning på utilfredsstillende forhold. Den, der har ansvar for et element i handleplanen, er også ansvarlig for inddragelse af relevante aktører og iværksættelse af aftalte handlinger og udviklingsinitiativer. I sidste ende er det prodekanen for uddannelse, som er ansvarlig for handleplanerne. De fire fakulteter følger den samme procedure for de årlige statusser, hvilket akkredi-

teringspanelet har set eksempler på i materialet.

Bachelor- og kandidatuddannelsen i odontologi udarbejdede en årlig status i 2016. Datapakkerne, som frigives i april, viser, at kvalitetsindikatoren for førsteårsfrafald på bacheloruddannelsen var kritisk (audit trail 0, s. 170). Førsteårsfrafaldet lå på 15,5 %, og grænseværdien for, at indikatoren vurderes kritisk på fakultetet, er 15 %. Ved statusmødet på odontologi deltog prodekanen for uddannelse, studielederen, som også er formand for studienævnet, medarbejdere fra Health's uddannelsesadministration og en repræsentant fra CESU (fakultets pædagogiske læringsenhed) for at drøfte blandt andet datapakkerne. Under mødet blev der udarbejdet handleplaner for bachelor- og kandidatuddannelsen, som indeholder angivelse af, hvem der er ansvarlig for et element, hvad produktet af opfølgningen skal være, hvad deadline er, samt hvem der er modtager af produktet, eller hvem der afrapporteres til. I forbindelse med en reduktion af førsteårsfrafaldet på bacheloruddannelsen angives det, at studielederen er ansvarlig for at udbrede anvendelsen af semesterintroduktion, men også tydeliggør, hvilke støttemuligheder de studerende har i løbet af studiet. Herudover nævnes en kommende studieordningsændring. Deadline for opfølgning er efteråret 2017, hvor studienævnet skal modtage en opfølgning fra studielederen. Under akkrediteringspanelets besøg på institutionen

fortalte studielederen, at det for hende er et vigtigt opmærksomhedspunkt, at frafaldet fremover ikke øges.

Der er enkelte forskelle i fakulteternes procedure for de årlige statusser, og på Health har man i januar 2016 besluttet at tilføje studielederens beretning, som er en kort skriftlig beretning med opfølgning på sidste statusmøde og seneste studiemiljøundersøgelse samt en refleksion over datapakken i forhold til de årlige statusser. Prodekanen forklarede under akkrediteringspanelets besøg, hvordan beretningen opstod efter den første runde af de årlige statusser, hvor ledelsen på Health opdagede, at studielederne havde meget at berette og tilmed havde nogle overvejelser, som det var vigtigt at behandle på et mere strategisk niveau. For at sikre, at de mange overvejelser blev medtaget, indførte ledelsen således disse beretninger, som inden statusmødet bliver sendt ud til deltagerne. Studielederen fra Studienævnet for Sundhedsvidenskab bruger sin beretning til at gøre status over det nyetablerede studienævns arbejde sammen med kommentarer til datapakkerne og de besluttede temaer på fakultetsniveau. Et af de temaer, som er blevet besluttet af prodekanen for uddannelse på Health, er åbning mod omverdenen. Under dette tema beretter studielederen, at studienævnet har valgt at udvide to af aftagerpanelerne som normalt vil være rettet imod det offentlige, med en aftager

fra erhvervslivet. Herved sikres åbning mod omverdenen (audit trail 1, s. 345).

I modsætning til de øvrige fakulteter deltager prodekanen på Arts ikke i alle statusmøder. Der er mange uddannelser på Arts – i alt 129 uddannelser, som hører under 23 uddannelsesnævne, mens statusmøderne med udarbejdelse af handleplaner foregår på møder i uddannelsesnævne. For uddannelser med strategisk relevans afholdes dialogmøder med dekanen. Rationalet bag indførelsen af dialogmøderne er, at nogle udfordringer kan håndteres mere decentralt, mens andre skal håndteres centralt, hvilket vil sige i dialog med prodekanen for uddannelse. Arts arbejder desuden med en seminardag i starten af forårssemesteret, hvor alle uddannelser på tværs af institutter drøfter et kvalitetsrelateret emne. Alle involverede i kvalitetsarbejdet inviteres. I januar 2016 handlede seminardagen blandt andet om studieaktivitet og gennemførelse (bilag 9, s. 87). Seminardagen er ikke direkte relateret til de årlige statusser, men under akkrediteringspanelets besøg nævnte flere repræsentanter fra Arts, at man bruger dagen til videndeling med hensyn til kvalitetssikringssystemet.

Fakulteterne har hver især skabeloner for handleplaner, der som minimum indeholder angivelse af problem, opfølgning, ansvar og tidsfrist. På Arts har man et skema, der også omfatter ønskede resultater, samt

Figur 5: Eksempel på handleplan

Kandidatuddannelsen i Antropologi							
Fokusområde	Status på uddannelsen	Udfordringer/Udviklingsmuligheder	Handling	Ønskede resultat / Mål	Hvordan monitoreres indsatsen?	Ansvar	Tidshorisont
Gennemførelse til tiden (implementering af fremdriftsreformen)	Studerende er for længe om at afslutte uddannelsen	Feltarbejde og specialeskrivning igangsættes for sent	Studieordningsrevision; fritagelse for profilfag	Feltarbejde igangsættes tidligere; specialeskrivning initieres og afsluttes tidligere; Min. 50% studerende udløser færdiggørelsesbonus	Beståede eksamener til tiden	AL, UFU, koordinatorer, lærerkollegiet	Fuldt implementeret i 2018
	Mange studerende udskyder feltarbejde pga praktik	Studerende prioriterer praktikophold udenfor studiet højere end studie	Promovering af mulighed for feltarbejdspraktik	Færre studerende gennemfører studieeksamen og studieforsinkende praktikophold; Flere foretrækker feltpraktik	Andel feltarbejdspraktikkontrakter af samlet antal feltophold	AL, UFU, koordinatorer	Fuldt implementeret i 2016
	Uensartet tilknytning til vejleder på varierende tidspunkter	Studerende opsøger selv vejleder når de synes de er klar til det	Koordineret og tidlig tildeling af vejleder. Mulighed for vejlederbytte indenfor deadline.	Alle studerende har en specialevejleder allerede fra 1. semester	Indberetning/kontrakt	AL, koordinatorer	Fuldt implementeret i E2016

Audit trail 1, s. 589

hvordan indsatsen forventes at blive monitoreret. I figur 5 ses et udsnit af skemaet for handleplanen for 2015 for kandidatuddannelsen i antropologi (audit trail 1, s. 589).

Handleplanerne, som akkrediteringspanelet har set i materialet, varierer som beskrevet fakulteterne imellem med hensyn til form og længde samt detaljeringsgrad, når det gælder opfølgningstiltag. Efter første gennemløb har Udvalget for Uddannelse i sin evaluering af de årlige statusser blandt andet indskærpet, at handleplanerne skal være mere konkrete og indeholde klarere angivelser af ansvar. Det er tydeligt for panelet, at handleplanerne i praksis bliver mere konkrete og indeholder klarere tidsangivelser i det andet gennemløb af de årlige statusser i 2016 sammenlignet med første gennemløb i 2015. Fx er tidsfristerne i handleplanen for kandidatuddannelsen i molekylær ernæring i 2015 angivet som studieåret 2015/16, mens tidsangivelsen i handleplanen for 2016 er "før semesterstart i efteråret 2016" (audit trail 1, s. 183). Ud over tidsfrister indeholder handleplanerne fra 2016 en klarere angivelse af, hvem der er ansvarlig for at følge op på initiativer. Nogle handleplaner er dog mindre detaljerede og er derfor mindre velegnede som grundlag for en efterfølgende vurdering af, om opfølgningen er sket i tilstrækkeligt omfang.

Statusmøderne skal omfatte en opsamling på, hvordan der er blevet fulgt op på handleplanen fra den forrige årlige status eller uddannelsesevaluering. Af et referat fra statusmødet i 2016 for diplomingeniøruddannelsen i elektronik fremgår det, at første punkt på dagsordenen er, hvordan der følges op på handleplanen og aktionspunkterne fra den årlige status året før (audit trail 0, s. 27). Det fremgår af akkrediteringspanelets gennemgang af referater fra statusmøderne i 2016 på de udvalgte uddannelser, at det varierer, om der er en tydelig angivelse af opfølgning på den årlige status i 2015.

Af AU's høringssvar fremgår det, at ledelsen har udarbejdet et forslag til en spørgeguide, som blandt andet skal sikre, at forskningsbaseret bliver drøftet i forbindelse med den årlige status og i forbindelse med uddannelsesevalueringerne. Spørgeguiden tager udgangspunkt i et idékatalog over temaer og spørgsmål til dialogen om uddannelseskvalitet. Spørgeguiden skal kvalificeres og herefter tages i anvendelse efter et opstartsmøde i april 2017 (hørings-svar s. 3).

Uddannelsesevalueringerne

Uddannelsesevaluering er indført for alle universitetets uddannelser og følger en fast turnusplan, der er udarbejdet på hvert enkelt fakultet, så evalueringerne er fordelt jævnt. Uddannelsesevaluering adskiller sig fra de årlige statusser ved at involvere en bredere kreds af aktører – en ekstern ekspert indgår obligatorisk. Der er fakultetsmæssige forskelle på, hvor mange eksperter der skal medvirke. På BSS ønskes en eller flere eksterne eksperter afhængig af uddannelsens størrelse og faglige bredde. På Health indgår ikke interne eksperter, men mindst to eksterne eksperter. På ST ønskes en ekstern ekspert og en intern ekspert. På Arts medvirker kun eksterne eksperter. Akkrediteringspanelet har i materialet set, at der er forskelle med hensyn til både antal og typer af eksperter. Uddannelsesevalueringens selvevalueringsrapport sendes fra 2016 desuden til kommentering hos censorformandskabet og det tilknyttede aftagerpanel. Udgangspunktet for uddannelsesevalueringerne er datapakkerne og selvevalueringsrapporterne, eventuelle opfølgningsinitiativer og andre aspekter, som uddannelsesledelsen ønsker et særligt fokus på, samt emner, som den eksterne ekspert finder relevante (selvevalueringsrapporten, s. 18). På baggrund af selvevalueringsrapporten afholdes et evalueringsmøde med prodekanen for uddannelse, den eller de eksterne eksperter, institutlederen eller afdelingslederen, den lokale uddannelsesledelse og repræsentanter for studienævnet. På BSS deltager desuden 1-2 studerende, typisk fra studie-

nævnet, hvis der er repræsentanter for den konkrete uddannelse heri. På evalueringsmødet diskuteres pointer fra rapporten og kritiske indikatorer, og resultater fra mødet noteres i en handleplan for uddannelsen. Uddannelsesevalueringerne og brugen af eksterne eksperter behandles yderligere under kriterium IV.

Af AU's høringssvar fremgår det, at universitetsledelsen med inddragelse af Udvalget for Uddannelse har besluttet, at datagrundlaget for uddannelsesevalueringer skal suppleres med en institutlederredegørelse. Formålet med institutlederredegørelsen er at tydeliggøre institutlederens bidrag til at skabe kvalitet i undervisning og uddannelse qua deres ansvar i relation til forskningsbaseret. Institutlederredegørelsen skal indeholde en refleksion over VIP/DVIP samt VIP-dækningsgraden af minimumstimal og undervisningstimer, en redegørelse over sammenhængen mellem forsknings- og undervisningsemner samt en redegørelse for ændringer i medarbejdergruppen de seneste og kommende år (høringssvar s. 3).

Uddannelsesrapporterne

Prodekan for uddannelse sammenfatter i forlængelse af de årlige statusser og uddannelsesevalueringerne, som gennemføres hvert femte år, en årlig uddannelsesrapport, som efterfølgende drøftes og godkendes i fakultetsledelsen og derefter tilgår Udvalget for Uddannelse. I uddannelsesrapporterne forholder fakulteterne sig til de gennemførte kvalitetsprocesser på fakultets uddannelser, følger op på de fem delpolitikker og beskriver fakultetets kvalitetsindsatser i det kommende år. Rapporterne indeholder desuden fakultetsledelsens refleksioner over kvalitetsprocesserne og over, hvorvidt de forskellige elementer i processen har fungeret hensigtsmæssigt. Rapporterne skal give Udvalget for Uddannelse et grundlag for at kunne følge op på og eventuelt udvikle kvalitetssikringssystemet og udformningen af de centrale processer (selvevalueringssrapporten, s. 18). Udvalget for Uddannelse får via rapporter-

ne et tværgående indblik i, hvordan kvalitetssikringssystemet udmøntes på fakulteterne og herunder uddannelserne, og rapporterne giver mulighed for sammenligning på tværs af fakulteterne. I rapporten fra Arts for 2015 er der på baggrund af årlige statusser, statusmøder og andre opfølgningstiltag identificeret tre tværgående problematikker: førsteårsfrafald på bacheloruddannelserne, beskæftigelse for nyuddannede og til dels antallet af optjente ECTS-point (studieprogression). Rapporten indeholder desuden beskrivelser af de tiltag, som fakultetet har iværksat for at håndtere de tværgående problematikker, fx indførelse af studiestartsprøve på bacheloruddannelserne (supplerende information, bilag 9, s. 94). I rapporten fra BSS for 2015 er et af indsatsområderne at se nærmere på sammenhængen mellem de enkelte fags læringsmål og uddannelsens kompetenceprofil og de studerendes forståelse heraf. Baggrunden er, at man via uddannelsesevalueringerne har identificeret et behov for tydeligere kommunikation til de studerende om dette. På fakultetsniveau ønsker man at fortsætte med at revidere og udvikle læringsmål og kompetenceprofiler (audit trail 1, s. 469). På BSS er frafald og rekruttering også et emne, og her beslutes det blandt andet på fakultetsniveau, at der skal monitoreres og følges op på strategiske initiativer med hensyn til rekruttering og studiestart, herunder en diskussion af permanent indførelse af mentorordninger (audit trail 1, s. 467).

Uddannelsesberetningen

På baggrund af fakulteternes uddannelsesrapporter udarbejder Udvalget for Uddannelse, som er den centrale kvalitetsenhed, en samlet vurdering af uddannelseskvaliteten og kvalitetssikringssystemet på AU, en såkaldt uddannelsesberetning, som tilgår universitetsledelsen. Uddannelsesberetningen er Udvalget for Uddannelses overordnede evaluering af kvalitetssikringssystemet samt udvalgets identificering af udviklingsmuligheder i det kommende år. I uddannelsesberetningen for 2015 er et identificeret udviklingspotentiale eksempel-

vis et behov for en revidering af retningslinjerne for uddannelses kvalitetsprocesserne, hvor man har valgt at indskærpe forskellen på de årlige statusser og uddannelsesevalueringerne og understrege vigtigheden af involvering af centrale aktører.

Udvalget for Uddannelse evaluerer og forholder sig desuden ud fra de fem delpolitikker til, hvilke udfordringer der er blevet identificeret, samt hvilke former for opfølgning udvalget fremover ønsker at prioritere. Eksempelvis vil Udvalget for Uddannelse med hensyn til delpolitik 1 om rekruttering og studiestart prioritere, at der igangsættes pilotprojekter om supplerende optagelsesformer som reaktion på behovet for et bedre match i rekrutteringsfasen (grundet stort frafald). Udvalget har under delpolitik 2 om udvikling af uddannelse, undervisning og læringsmiljø også medtaget det førnævnte indsatsområde fra BSS om en fortsat udvikling og revidering af læringsmål og kompetenceprofiler (selvevalueringsrapporten, bilag 10, s. 358). Herudover indeholder uddannelsesberetningen en handleplan for kommende initiativer og fire korte resumeer af fakulteternes uddannelsesrapporter. Her har prodekanerne evalueret status med hensyn til handleplaner for uddannelser med tre eller flere røde indikatorer og identificeret de vigtigste indsatsområder på fakultetsniveau.

Diskussion og vurdering

Kvalitetssikringssystemet på AU er baseret på en række centrale systematiske processer. Panelet vurderer, at det løbende kvalitetsarbejde med afsæt i data, dialog og opfølgning er velfungerende som rammer og retning for kvalitetsarbejdet. Fakulteterne har i flere tilfælde videreudviklet systemet, så det er tilpasset forskellene fakulteterne imellem. På Arts har man som beskrevet valgt at indføre dialogmøder for strategisk udvalgte uddannelser, mens de ordinære statusmøder foregår uden prodekanen. En af årsagerne er den store uddannelsesportefølje på Arts. Akkrediteringspanelet vurderer, at tilpasningen af systemet på fakultetsniveau vidner om, at

ledelsen tager ansvar for at have et effektivt og meningsfuldt kvalitetssikringssystem, der fungerer på alle niveauer.

Akkrediteringspanelet har i materialet set, at de årlige statusser og uddannelsesevalueringerne identificerer forskellige kvalitetsudfordringer på uddannelserne, og at der handles på baggrund af dette med en beskrivelse af, hvad der skal ske, og hvem der har ansvaret for, at det sker, i handleplanerne. Udvalget for Uddannelse har stillet krav om, at handleplanerne i forbindelse med de årlige statusser i 2016 skal være mere konkrete og omfatte en klar ansvarsfordeling. Disse krav ligger i forlængelse af panelets erfaring med, at flere af handleplanerne for 2015 ikke har en detaljeringsgrad, der gør det helt tydeligt, hvilke konkrete tiltag der er sat i værk for at afhjælpe de identificerede problemer.

Akkrediteringspanelet konstaterer, at der er fakultetsmæssige forskelle med hensyn til, hvor mange og hvilke eksterne eksperter der skal medvirke i uddannelsesevalueringerne. Dette behandles yderligere under kriterium IV.

Systemets opbygning gør desuden, at udfordringer eller problemer løftes op igennem systemet via blandt andet uddannelsesrapporterne til Udvalget for Uddannelse, som i uddannelsesberetningen til universitetsledelsen identificerer udviklingsmuligheder inden for kvalitetssikringssystemet. Panelet finder det positivt, at systemet indeholder et udviklingselement i uddannelsesrapporterne og især i uddannelsesberetningen.

Akkrediteringspanelet vurderer, at AU har et systematisk kvalitetssikringssystem, og at kvalitetsarbejdet via de årlige statusser og uddannelsesevalueringerne identificerer uddannelsernes udfordringer og sikrer handling. Kvalitetsprocedurerne sikrer, at identificerede kvalitetsproblematikker tilgår Udvalget for Uddannelse og universitetsledelsen. Desuden har panelet oplevet et stort ejerskab til kvalitetsarbejdet på alle

niveauer. Endelig vurderer panelet, at der sker systematiske vurderinger af udviklingsbehov og muligheder i uddannelsesrapporterne og især i Udvalget for Uddannelses uddannelsesberetning.

Endelig bemærker akkrediteringspanelet, at kvalitetsproblemer bliver opfanget i de årlige statusser og uddannelsesevalueringerne, samtidig med at der i handleplanerne er konkrete beskrivelser af, hvilken handling der er behov for, samt hvordan og hvornår handling forventes.

Data og kvalitetsindikatorer

AU stiller data til rådighed for ledelsesarbejdet på flere niveauer. Dataene er tilpasset den kontekst, som de skal benyttes i, og kommer fra forskellige kilder såsom opgørelser fra Uddannelses- og Forskningsministeriet, AU's egne undersøgelser samt de studieledertal, som er blevet opgjort semestervist siden 2010. I kvalitetssikringssystemet er der som beskrevet otte indikatorer for uddannelseskvalitet, som dækker centrale målepunkter inden for de fem delpolitikker. En stor del af indikatorerne bygger på ovennævnte data. Eksempelvis stammer frafaldstallene fra studieledertallene, mens ledighedstallene er hentet fra Uddannelses- og Forskningsministeriet.

De otte indikatorer, som indgår i de årlige statusser og uddannelsesevalueringerne, er:

- **1a og 1b. Frafald** dækker førsteårsfrafald på bacheloruddannelserne og frafald på kandidatuddannelserne efter normeret tid plus ét år.
- **2. Studieprogression** dækker antallet af optjente ECTS-point fordelt på semestre.
- **3. Undervisningsaktivitet** dækker planlagte timer på uddannelsen i alt og fordelt på semestre.
- **4. Undervisningsevaluering** er gennemsnittet af vurderinger fra et helt semester af udsagnet "Den samlede kursusaktivitet i dette kursus har på bedste

vis hjulpet mig med at opfylde læringsmålene".

- **5a og 5b. Studiemiljø** dækker to af de centralt fastlagte udsagn fra studiemiljøundersøgelsen: "Studiet har bidraget til, at jeg føler mig som del af et fagligt fællesskab" (5a) og "De andre studerende er generelt imødekommende" (5b).
- **6a og 6b. Forskningsdækning/videngrundlag** dækker VIP/DVIP-ratioen og videngrundlaget for de ikke-forskningsbaserede uddannelser.
- **7. Internationalisering** viser de internationale full degree-studerendes relative progression i forhold til de danske studerendes optjente ECTS-point.
- **8. Beskæftigelse** dækker ledigheden i 4.-7. kvartaler efter dimission for kandidatdimittender.

Data til at belyse indikatorerne samles én gang årligt (undtagen 5a og 5b) og systematiseres i datapakker, som sammenstiller indikatorerne med data fra de foregående tre år samt data på fakultetsniveau og på landsplan, i det omfang der er sammenlignelige data. Datapakkerne er bygget op omkring de otte indikatorer for kvalitet, men også andre studieledertal indgår i datapakkerne. Datapakken for bacheloruddannelsen i jura indeholder i foråret 2015 de otte indikatorer opgjort for de fire seneste år samt data på fakultetsniveau og på landsplan, i det omfang dataene er sammenlignelige (supplerende information, bilag 9, s. 7). Ud over de otte kvalitetsindikatorer indgår følgende *supplerende nøgletal*:

- Antal ansøgere, bestand og optag
- Gennemførelses- og frafaldstal
- Antal STÅ og antal færdiguddannede
- Eksamensstatistik pr. semester samt for enkelte kurser.

Datapakkerne indgår som grundlag i de to centrale uddannelseskvalitetsprocesser – de årlige statusser og uddannelsesevalueringerne. Indikatorerne indgik første gang i datapakker i forbindelse med den første årlige status i 2015. Her var indikator 3, 4

og 6 af forskellige årsager ikke medtaget i et fælles format. Alle indikatorerne er blevet implementeret fuldt ud i 2016, men indikator 4 ikke er implementeret på samme måde på alle fakulteterne. Efter gennemløbet af de årlige statusser i 2015 evaluerede Udvalget for Uddannelse som beskrevet systemet. Med virkning fra april 2016 suppleres datapakkerne af et analysemodul, der giver studienævn og -ledelser adgang til bagvedliggende datasæt, der gør det muligt at analysere resultater og tendenser.

Løbende udvikling af indikatorerne

I september 2016 har Udvalget for Uddannelse foreslået justeringer af indikatorerne, som er sendt til kommentering hos fakulteterne. Ifølge den foreslåede proces vil ændringerne i indikatorerne skulle besluttes i universitetsledelsen i januar 2017. Forslagene til ændringer omhandler indikator 1b, 4, 5a, 5b og 7. Indikator 1b foreslås ændret til førsteårsfrafald på kandidatuddannelsen i stedet for frafald efter normeret tid plus ét år.

Under besøgene blev indikator 4 drøftet. Indikator 4 er et gennemsnit af besvarelsenerne for alle kursusevalueringer på uddannelsens gennemførte semestre og omfatter ét udsagn ("den samlede kursusaktivitet i dette kursus har på bedste vis hjulpet mig med at opfylde læringsmålene"). Akkrediteringspanelet var interesseret i, hvordan indikatoren fungerer, og hvad baggrunden er for at have valgt en model med ét udsagn. Udvalget for Uddannelse forklarede, at der har været flere diskussioner af indikatorens udformning. Udvalget tilkendegav, at det kan være vanskeligt at designe én indikator, som vurderer på det samlede indhold af et kursus men mente at indikatoren indtil videre fungerer efter hensigten. Medlemmer af studienævn og andre, som har haft indikator 4 med i datapakkerne, er tilfredse med den og understregede, at den bliver sammenholdt med studienævnenes arbejde med alle de gennemførte kursusevalueringer. I det supplerende materiale oplyser AU, at indikator 4 vil blive ændret til at indeholde procentan-

delen af studerende, som svarer "Meget stort udbytte" eller "Stort udbytte" ved udsagnet: "Jeg vurderer det samlede udbytte af undervisningsforløbet som ..." (supplerende information af 5. december 2016, s. 347). Undervisningsevalueringerne behandles yderligere under kriterium IV.

Indikator 5a og 5b er to spørgsmål, der trækkes fra den studiemiljøundersøgelse, der gennemføres hvert tredje år, og således ikke monitoreres og registreres årligt som alle andre indikatorer i systemet. Dvs. at indikatoren er uændret i en treårig periode. Især har akkrediteringspanelet lagt mærke til, at indikator 5a, som handler om, hvorvidt de studerende føler sig som en del af et fagligt fællesskab, i flere tilfælde falder kritisk ud. Under besøgene forklarede en af prodekanerne, at spørgsmålet vil blive omformuleret, da man har en opfattelse af, at det ikke er helt tydeligt for de studerende, hvad begrebet fagligt fællesskab dækker over. I det supplerende materiale bekræftes det, at Udvalget for Uddannelse i sit forslag fra september 2016 ønsker at erstatte 5a med udsagnet "Studiet bidrager til, at jeg trives fagligt", samtidig med at det foreslås, at indikatorerne udgår af indikatorkortet i de år, hvor der ikke er tale om nye data; dvs. at indikatorerne vil være markeret med gråt i de år, der ligger mellem studiemiljøundersøgelserne (supplerende information af 5. december 2016, s. 344).

Udvalget for Uddannelse har desuden foreslået, at indikator 7 udgår. Indikatoren viser internationale studerendes progression i forhold til de danske studerendes op-tjente ECTS-point. Den er kritisk (rød) i en del af de datapakker, som akkrediteringspanelet har modtaget. Baggrunden for, at indikatoren ikke synes at fungere, er, at indikatoren mod intentionen medtager alle studerende med et andet statsborgerskab end dansk og således ikke nødvendigvis full degree-studerende, og indikatoren har derfor på en række uddannelser ikke virket efter hensigten. På den baggrund har AU besluttet, at indikatoren udgår af datapak-

kerne i næste runde.

Endelig fremgik det under panelets besøg, at Udvalget for Uddannelse ville indføre to nye indikatorer – en for rekruttering og en for forskningsdækning. Indikatoren for rekruttering skulle vise antallet af førsteprioritetsansøgere i forhold til antallet af optagne bachelorer.

Indikatoren for forskningsdækning skulle vise forholdet mellem både antal og årsværk hos studerende og VIP'er på uddannelsesniveau til brug i uddannelsesevalueringerne. Den skulle i forbindelse med de årlige statusser være opgivet på institut- og fakultetsniveau i form af forholdet mellem antallet af studerende og VIP'er og forholdet mellem årsværk. AU havde tænkt ikke at opgøre indikatoren på uddannelsesniveau. Hensigten var, at de instituts- og fakultetsopgjorte tal skulle kunne bruges til en mere generel drøftelse af stud/VIP-ratioen på uddannelserne (supplerende information af 5. december 2016, s. 349). Akkrediteringspanelet interesserede sig under besøgene især for muligheden for via de nuværende indikatorer at identificere udfordringer med hensyn til forskningsdækning og herunder de studerendes mulighed for kontakt til forskningsaktive undervisere. Akkrediteringspanelet kan ikke se, hvordan de nuværende indikatorer er i stand til at opfange eventuelle udfordringer med hensyn til denne kontakt. Emnet behandles nærmere under kriterium III.

I AU's høringssvar fremgår det, at der sidenhen er truffet beslutning om, at der ikke indføres en stud/VIP indikator ifølge universitetet grundet usikker validitet på uddannelsesniveau. Det er i stedet besluttet, at der indføres en ny forskningsindikator, som omhandler VIP-dækkede timer af den udbudte undervisning. Indikatoren bygger på datagrundlaget fra timetællingen, der i forvejen ligger til grund for opgørelsen af antal udbudte timer i indikator 3 og VIP/DVIP ratioen i indikator 6a. Denne nye indikator beskrives yderligere på baggrund af høringssvaret under kriterium III.

AU oplyser desuden, at den planlagte indikator for rekruttering, som skulle vise antallet af førsteprioritetsansøgere i forhold til antallet af optagne bachelorer, ikke implementeres. AU oplyser, at der vil blive udviklet en relevant indikator for rekruttering og studiestart med henblik på implementering i datapakkerne i 2018 (høringssvar, s. 10).

Campusopdelte nøgletal

AU har i 2014 påbegyndt et arbejde med at sikre opdelte tal for de uddannelser, der er placeret på forskellige campusser, eksempelvis en række af uddannelserne på Danmarks institut for Pædagogik og Uddannelse (DPU), som er placeret i både Aarhus og Emdrup. Pr. 1. oktober 2014 er AU begyndt at registrere geografisk placering af de studerende, og i takt med at ændringerne slår igennem, vil de campusopdelte data blive indarbejdet i diverse datasæt og nøgletal og dermed blive indført i den interne kvalitetssikring og i AU's ledelsesinformationssystem. Det betyder, at centrale nøgletal pr. 1. april 2016 indgår opdelt på campusser i datapakkerne. Dette gælder dog ikke for nøgletal om frafald og gennemførelse, som for bacheloruddannelsernes vedkommende vil indgå i data fra oktober 2018 og for kandidatuddannelsernes vedkommende fra oktober 2017. Studiemiljøundersøgelsen vil efter gennemførelsen i efteråret 2016 indeholde opdelte tal, og timetælling indgår opdelt fra 1. april 2016. Beskæftigelsesundersøgelsen vil også følge den gradvise implementering af registrering af de studerendes placering, og således vil undersøgelsen i 2017 kun have campusopdelte tal for førsteårsdimittender, mens det i 2021 vil være muligt at se campusopdelte resultater for femteårsdimittenderne (tidligere information fra AU i forbindelse med uddannelsesakkreditering af kandidatuddannelsen i pædagogisk psykologi, 26. marts 2015).

Under akkrediteringspanelets besøg på institutionen drøftede panelet de opdelte nøgletal med studienævnsmedlemmer og uddannelsesnævnsmedlemmer på bachelor- og kandidatuddannelsen i uddannel-

sesvidenskab, der udbydes i både Aarhus og Emdrup. Man var opmærksom på, at der i fremtiden sagtens kunne opstå en forskel i tallene, og man var meget tilfreds med muligheden for at opdele tallene på de to campusser.

Diskussion og vurdering

AU har udviklet et indikatorsystem, som består af otte indikatorer for kvalitet. Indikatorerne er i de fleste tilfælde baseret på nøgletal og behandler relevante kvalitetsparametre som frafald, undervisningsaktivitet, gennemførelsestid og beskæftigelse. Akkrediteringspanelet vurderer på den baggrund, at kvalitetssikringssystemet er baseret på relevante informationer om uddannelserne, men bemærker, at indikatorsystemet indtil videre ikke har omfattet en mulighed for at identificere udfordringer, som er relateret til de studerendes mulighed for kontakt til forskningsaktive undervisere. Dette adresseres under kriterium III. AU evaluerer og udvikler løbende indikatorerne i Udvalget for Uddannelse. Den løbende evaluering af indikatorerne og systemet er for panelet et tegn på en kvalitetskultur og en ledelse, der har fokus på udvikling.

Fra 2014 er AU begyndt at arbejde med opdelte nøgletal for de uddannelser, som er placeret på forskellige campusser, eksempelvis en række af uddannelserne på DPU, som er placeret i både Aarhus og Emdrup. Akkrediteringspanelet bemærker, at AU har indført de opdelte nøgletal, da det giver et mere præcist og retvisende datagrundlag for studienævnene, uddannelsesnævnene og uddannelsesudvalgene. Panelet har i materialet set tallene opdelt i datapakker fra 2016.

Akkrediteringspanelet vurderer, at AU har udviklet et indikatorsystem, som bygger på relevante nøgletal, og at AU løbende udvikler systemet.

Grænseværdier og flagsystemet

Til hver indikator er der knyttet *grænseværdier*, som afgør, om den enkelte indika-

tor befinder sig på et tilfredsstillende niveau, eller om der er behov for særlig opmærksomhed over for området. I systemet angiver farvekoderne rød, gul og grøn, symboliseret ved flag, om indikatoren lever op til det formulerede mål. Grøn står for tilfredsstillende kvalitet, gul står for behov for opmærksomhed og drøftelse af mulige tiltag, mens rød er kritisk og står for, at der skal iværksættes konkrete tiltag for at forbedre de forhold, der kan kontrolleres og ændres (selvevalueringsrapporten, bilag 8, s. 347). I februar 2016 har institutionen besluttet, at særlig handling er påkrævet ved uddannelser med tre eller flere røde flag (referat af møde i Udvalget for Uddannelse af 2. februar 2016). Hvis en uddannelse således har tre eller flere røde flag, er det påkrævet, at uddannelsesledelsen afholder et møde med dekanen og prodekanen for uddannelse, hvor man drøfter den udarbejdede handleplan, samt hvilke handlinger der er brug for fra ledelsens side. Desuden skal en sådan uddannelse inden for to år gennemgå en uddannelses-evaluering (selvevalueringsrapporten, s. 18). Under besøgene drøftede akkrediteringspanelet brugen af flagsystemet i forbindelse med identifikation af udfordringer eller problemer på en uddannelse. I fakulteternes kommissorier for de årlige statusser nævnes det, at de røde flag *skal* adresseres på statusmøderne. Der er ikke retningslinjer for, hvordan de gule flag skal behandles. I det materiale, som panelet har modtaget, bliver de gule flag sjældent diskuteret. Medlemmer af studienævn og uddannelsesnævn/-udvalg fortalte, at de altid drøfter de gule flag. Ligeledes fortalte flere medlemmer af studienævn, at de grønne flag i nogle tilfælde også blev drøftet på statusmøderne, eksempelvis i forbindelse med erfaringsudveksling eller for at sikre, at indikatoren blev ved med at være grøn. Mange af de interviewede undervisere, studienævnsrepræsentanter og repræsentanter for ledelsen nævnte, at det især er udviklingen i tallene, der for dem er interessant. En prodekan understregede, at der ved behandling af datapakkerne handles ud fra en prioritering, som betyder, at

de røde flag altid behandles før de gule og de grønne.

To af grænseværdierne er fastlagt af universitetet, nemlig grænseværdierne for henholdsvis studieprogression (2) og ledighed (8). Grænseværdien for ledighed er for alle hovedområder 2 procentpoint højere end det samlede landsgennemsnit. Dekanerne har ansvaret for at fastlægge de resterende grænseværdier ud fra den betragtning, at der kan være forskellige forhold inden for hovedområderne. Grænseværdierne varierer på de fire fakulteter. Grænseværdien for førsteårsfrafald på bacheloruddannelserne er eksempelvis 25 % på ST, mens den er 15 % på Arts og Health (supplerende information, bilag 9, s. 110). BSS og Health arbejder endvidere med fagopdelte grænseværdier for frafald og VIP/DVIP-ratio. Internt på BSS varierer grænseværdien for førsteårsfrafald fx mellem 15 % på psykologi og 25 % på økonomi. Under akkrediteringspanelets besøg på AU drøftede panelet grænseværdierne og fastlæggelsen af dem med lederne på de fire fakulteter. På Arts har man valgt at have fælles grænseværdier ud fra et ønske om sammenlignelighed på tværs af fakultetet. Det giver ifølge prodekanen kompatible værdier, men kan også betyde, at enkelte uddannelser i en lang periode er udfordrede af røde flag. På BSS forklarede prodekanen, at logikken har været, at uddannelserne har forskellige vilkår og således også bør vurderes forskelligt. På Health fastlægges grænseværdierne af fakultetsledelsen og man har blandt andet justeret grænseværdien for frafald på kandidatuddannelsen i sygepleje, således at grænseværdien går fra i 2015 at være 12,5 % til i 2016 at være 15 %. Således går flagmarkeringen fra rød til gul, mens tallet forbliver 14,9 % i begge år. Prodekanen forklarede under panelets besøg på AU, at man i studienævnene og i uddannelsesforummet har drøftet, om det er mest hensigtsmæssigt at have fælles grænseværdier, og derfor har justeret, så der nu kun er tale om to grænseværdier for frafald på Health. Det har betydet, at nogle

tal er vurderet forskelligt, på trods af at de er forblevet ens fra det ene år til det andet.

Diskussion og vurdering

AU har opbygget et indikatorsystem, der er baseret på klare standarder i form af grænseværdier for, hvornår der foreligger utilfredsstillende forhold, som kræver handling. Systemet bygger på et flagsystem, der med grønne, gule og røde flag tydeligt indikerer, hvornår grænseværdierne er nået. Hvis en uddannelse har tre eller flere røde flag, er det påkrævet, at uddannelsesledelsen afholder et møde med dekanen og prodekanen for uddannelse, hvor man drøfter den udarbejdede handleplan, samt hvilke handlinger der er brug for fra ledelsens side. Panelet finder generelt, at grænseværdierne er ambitiøse, men bemærker kritisk, at der ikke er udarbejdet konkrete procedurer for, hvornår grænseværdierne kan ændres.

Af AU's høringssvar fremgår det, at universitetet i *Fælles principper og rammer for uddannelses kvalitetsprocesser* har tilføjet følgende:[e]ventuelle justeringer i indikatorer og/eller grænseværdier besluttet i universitetsledelsen i forbindelse med årets opfølgning (høringssvar, s. 10).

Akkrediteringspanelet konstaterer, at to af grænseværdierne på centrale områder er fastlagt på universitetsniveau, nemlig grænseværdierne for henholdsvis progression og beskæftigelse. Der er fakultetsmæssige forskelle med hensyn til de forskellige grænseværdier og fastlæggelsen af dem. Panelet drøftede fastlæggelsen af grænseværdier under besøgene på AU. På den ene side blev det fremhævet, at fælles grænseværdier skaber en nem mulighed for sammenligning, og i nogle tilfælde kan der være et behov for et fag- eller hovedområdespecifikt målepunkt. På den anden side blev der argumenteret for, at de fagopdelte grænseværdier tager et nødvendigt hensyn til fagmiljøer med særlige omstændigheder. Panelet bemærker forskellene med hensyn til grænseværdier og fastlæggelsen af disse, men anerkender det store

og ambitiøse arbejde med at fastlægge fælles grænseværdier på AU.

Akkrediteringspanelet vurderer, at der er beskrevne procedurer for identificering af problemer samt for opfølgning. Systemet er baseret på klare standarder i form af grænseværdierne for, hvornår der foreligger utilfredsstillende forhold, som kræver handling. Grænseværdierne og flagsystemet er efter panelets vurdering medvirkende til at sikre komparabilitet og gennemsigtighed i systemet, samtidig med at det gør systemet let afkodeligt for brugerne og ledelsen. Grænseværdierne er ambitiøse, og panelet anerkender, at ledelsen har valgt at fastlægge grænseværdierne for ledighed og progression fælles for alle universitetets uddannelser.

Tværgående kvalitetsundersøgelser

Ud over de beskrevne centrale kvalitetsprocesser har AU tre tematiske tværgående kvalitetsundersøgelser: rekrutteringsundersøgelsen, studiemiljøundersøgelsen og beskæftigelsesundersøgelsen.

Rekrutteringsundersøgelsen gennemføres hvert andet år og er blevet gennemført siden 2010. Undersøgelsen har til formål at skabe et grundlag for at udvikle og prioritere den nationale og internationale rekrutteringsindsats. Undersøgelsen handler blandt andet om, hvilke faktorer der har været afgørende for de studerendes studievalg, og evaluerer AU's egne rekrutterings- og informationstiltag (selvevalueringsrapporten, s. 183). I 2014 svarede 2.543 ud af AU's samlet 6.919 optagne studerende, og svarprocenten var således 37.

Studiemiljøundersøgelsen gennemføres hvert tredje år og blev første gang gennemført i 2007 og senest i 2014. Ved den sidste undersøgelse, som blev gennemført i foråret 2014, var svarprocenten samlet på AU 40. Undersøgelsen indeholder 42 spørgsmål om emner, der belyser de studerendes trivsel, fra fysiske faciliteter, stress og feedback til sociale arrangementer. To af undersøgelsens spørgsmål er relateret til

indikator 5, der dækker studiemiljø i de årlige statusser.

Beskæftigelsesundersøgelsen gennemføres hvert andet år blandt første og femte års dimittender fra ordinære uddannelser samt hvert tredje år blandt de seneste tre års dimittender fra efter- og videreuddannelsesområdet. Formålet med undersøgelsen er at sikre viden om dimittendernes overgang til arbejdsmarkedet og det videre karriereforløb. I 2014 var svarprocenterne i kandidatundersøgelsen for dimittender fra 2009/10 og 2013/14 henholdsvis 41 og 45. Informationer fra beskæftigelsesundersøgelsen, som er relateret til uddannelsernes relevans, indgår blandt andet i de årlige statusser og uddannelsesevalueringerne. Det er eksempelvis spørgsmål relateret til, om der er sammenhæng mellem det første job og de kompetencer, der er erhvervet via uddannelsen.

Diskussion og vurdering

Akkrediteringspanelet vurderer, at AU via de tværgående tematiske undersøgelser sikrer, at kvalitetssikringen er baseret på en løbende og systematisk indsamling af informationer om rekruttering, studiemiljø og beskæftigelse. Studiemiljøundersøgelsen og beskæftigelsesundersøgelsen behandles yderligere under henholdsvis kriterium IV og kriterium V.

Kriterium III: Uddannelsernes videngrundlag

Akkrediteringspanelet vurderer, at kriterium III er delvist tilfredsstillende opfyldt.

Akkrediteringspanelet vurderer, at universitetets system for monitorering af uddannelsernes videngrundlag ikke indeholder informationer, som giver ledelsen mulighed for at identificere og følge op på problemer med uddannelsernes tilknytning til relevante faglige miljøer og de studerendes mulighed for kontakt til forskningsaktive undervisere. AU henviser i den forbindelse til anvendelsen af flere processer, herunder institutledernes ansvar for allokering af undervisere, anvendelsen af indikatorer i datapakkerne for VIP'er/DVIP'er og planlagte timer på uddannelsen samt studiemiljøundersøgelsen. Panelet vurderer dog, at disse processer i praksis ikke er tilstrækkeligt dækkende.

Der er opmærksomhed over for forskningsbaseret i forbindelse med tilrettelæggelsen af uddannelserne, og institutledernes ansvar for at allokere undervisere til uddannelserne bygger på den viden, som institutlederne har om den enkelte undervisors forskning. Men der var under panelets besøg ikke i kvalitetsprocesserne informationer, som fx beskriver, hvilke forskningsmiljøer der er tilknyttet den enkelte uddannelses fagelementer, og dermed fremgår det ikke, hvordan det sikres, at de relevante faglige miljøer understøtter uddannelserne. Det er på den baggrund uklart, hvorfra ledelsen får informationer at agere ud fra, og hvordan ledelsen identificerer, hvis en uddannelse ikke er tilstrækkeligt forskningsmæssigt understøttet.

Universitetet anvender i forbindelse med den løbende monitorering af uddannelserne en indikator for forskningsbaseret i form af VIP/DVIP-ratioen (indikator 6) kombineret med indikatoren for planlagte timer på uddannelsen (indikator 3). Indikatorerne indgår i datapakkerne, der udarbejdes til de

centrale kvalitetssikringsprocesser, de årlige statusser og uddannelsesevalueringerne. De to indikatorer skal tilsammen belyse forskningsbaseret og de studerendes mulighed for kontakt til forskningsaktive undervisere. Udfordringen ved at arbejde med de to angivne indikatorer sammenholdt er, at de opgøres på baggrund af forskellige timetalssummer: en, hvor andre undervisere er medtaget, og en, hvor de ikke er. Indikatorerne kan således kun sammenholdes, hvis der ikke er andre undervisere end VIP'er og DVIP'er, der varetager undervisningen på uddannelsen, hvilket kun gør sig gældende for omtrent halvdelen af uddannelserne. AU beskriver desuden, at spørgsmålene fra studiemiljøundersøgelsen er med til at sikre de studerendes mulighed for kontakt til undervisere. Der er dog tale om kontakt til undervisere generelt og ikke udelukkende forskningsaktive undervisere.

På baggrund af ovenstående vurderer akkrediteringspanelet, at AU ikke har en systematisk monitorering af forholdet mellem studerende og forskningsaktive undervisere, hvilket har betydning for både viden om uddannelsens forskningsbaseret og sikring af de studerendes kontakt til forskerne. AU tilkendegav under besøget, at forholdet mellem studerende og VIP'er fremover ville indgå i uddannelsesevalueringerne i form af en stud/VIP- og en STÅ/VIP-ratio. Desuden ville en stud/VIP-ratio indgå årligt på institut- og fakultetsniveau i forbindelse med de årlige statusser (supplerende information af 5. december 2016, s. 349). Panelet så umiddelbart positivt på disse tiltag, som forventeligt ville betyde, at sikringen af de studerendes mulighed for kontakt til forskningsaktive undervisere ville blive forbedret.

Akkrediteringspanelet har set eksempler på, at AU's ledelse er opmærksom på de miljøer, der har særlige udfordringer med

forskningsbaserings af uddannelser og med de studerendes mulighed for kontakt til forskningsaktive undervisere. Ledelsen tager strategiske beslutninger med henblik på at sikre og udvikle forskningsbaseringen af uddannelser i disse miljøer og sikre de studerendes mulighed for kontakt.

Det fremgår imidlertid af AU's høringsvar, at der er truffet beslutning om, at der ikke indføres en stud/VIP indikator. AU har istedet besluttet, at der indføres en ny forskningsindikator, som vil omhandle VIP-dækkede timer af den udbudte undervisning. Indikatoren bygger på datagrundlaget fra timetællingen, der i forvejen ligger til grund for opgørelsen af antal udbudte timer i indikator 3 og VIP/DVIP-ratioen i indikator 6a. Formålet med indikatoren er ifølge AU at sikre ledelsesbevågenhed på forholdet mellem indikator 3 og 6a, således, at instruktørundervisning eller lignende ikke "skygger" for den konkrete VIP dækning af undervisningen (høringsvar, s. 44).

Af AU's høringsvar fremgår det også, at universitetsledelsen med inddragelse af Udvalget for Uddannelse har besluttet, at datagrundlaget for uddannelsesevalueringer skal suppleres med en institutlederredegørelse. Institutlederredegørelsen skal indeholde en refleksion over VIP/DVIP samt VIP-dækningsgraden af minimumstimal og undervisningstimer, en redegørelse over sammenhængen mellem forsknings- og undervisningsemner samt en redegørelse for ændringer i medarbejdergruppen de seneste og kommende år (høringsvar s. 3). Redegørelsen over sammenhængen mellem forsknings- og undervisningsemner vil indeholde bemandingsplaner med angivelse af sammenhæng mellem undervisning og forskerens fagområde. Ifølge AU vil implementeringen af institutlederredegørelsen gøre det muligt for ledelsen at identificere, hvis en uddannelse ikke er tilstrækkeligt forskningsmæssigt understøttet.

Panelet konstaterer, at det endnu er for tidligt at vurdere, hvordan de planlagte tiltag konkret udmøntes og implementeres i praksis, og dermed, at det ikke er muligt at vurdere om de nævnte tiltag i praksis skaber et tilstrækkeligt grundlag for både at monitorere de studerendes mulighed for kontakt til forskningsmiljøet og for monitorering af uddannelsernes tilknytning til relevante faglige miljøer.

Uddannelsernes forskningsbaserings

I det følgende beskrives og analyseres AU's politikker, processer og praksis med hensyn til at sikre uddannelsernes tilknytning til de relevante faglige miljøer, herunder bemandingen af kurser og underviserens faglige kvalifikationer. Efterfølgende beskrives AU's ledelsesinformationssystem, som skal sikre forskningsbaserings og de studerendes mulighed for kontakt til forskningsaktive undervisere.

Kapitlet tager især udgangspunkt i audit trail 2 om videngrundlag. Akkrediteringspanelet har i audit trail 2 valgt at se nærmere på, hvordan AU sikrer videngrundlaget for de forskningsbaserede uddannelser, herunder hvordan AU sikrer de studerendes kontakt til underviserne. Panelet har udvalgt følgende uddannelser til at belyse dette: bachelor- og kandidatuddannelsen i uddannelsesvidenskab, der udbydes på to campusser, cand.merc.-uddannelsen i marketing and business innovation (kandidatuddannelse), der udbydes i Herning, uddannelsen i business administration, som er en efter- og videreuddannelse, bachelor- og kandidatuddannelsen i statskundskab, som har et stort antal studerende, kandidatuddannelsen i sygepleje, der udbydes på to campusser, samt kandidatuddannelsen i molekylær ernæring og fødevareteknologi, hvor instituttet er placeret på flere adresser. Som det fremgår, repræsenterer uddannelserne forskellige forhold og alle fire fakulteter.

Indledningsvis præsenteres porteføljen af uddannelser på AU og de strategier og politikker, som er aktuelle med henblik på sikring af videngrundlaget og underviser-nes faglige kvalifikationer. Efterfølgende analyseres de tre centrale områder med hensyn til, i hvilken grad uddannelserne er forskningsbaserede og tilknyttet relevante faglige miljøer, hvorvidt underviser-nes faglige kvalifikationer er opdaterede og udvikles løbende, samt hvordan AU sikrer de studerendes kontakt til forskningsaktive undervisere.

AU's strategi og kvalitetssikringspolitik med hensyn til uddannelsernes vidensbasering

AU har en bred portefølje af uddannelser, der er baseret på forskellige videngrundlag.

AU udbyder således 125 kandidatuddannelser, 71 bacheloruddannelser, 37 masteruddannelser, 13 professionsbacheloruddannelser, 4 diplomuddannelser, 1 erhvervsakademiuddannelse og 2 erhvervsuddannelser (pr. ultimo 2015). Som det fremgår, er hovedparten af uddannelserne (233) forskningsbaserede, mens en mindre del af uddannelserne er udviklingsbaserede (18) eller erhvervsuddannelser (2). Mangfoldigheden af uddannelses typer på AU er en konsekvens af fusionsprocesserne i perioden 2006-12, hvor en række institutioner blev fusioneret med AU. Fusionerne betyder desuden, at AU udbyder uddannelser i Aarhus, Herning, Emdrup og Foulum.

På et overordnet niveau indgår uddannelsernes videngrundlag i AU's strategi for 2013-20 og i en række centrale politikker, hvoraf den vigtigste er AU's kvalitetspolitik. Af AU's strategi for 2013-20 fremgår det, at: "[u]niversitetets uddannelser er forskningsbaserede (...) og skal være baseret på en høj grad af forskningsintegreret læring" (selvevalueringsrapporten, bilag 2, s. 88). Dette udfoldes i en strategisk målsætning om blandt andet at udvikle uddannelsernes forskningsbasering og et sammenhængende kvalitetssikringssystem.

AU's kvalitetssikringspolitik har i delpolitik 3, "Udvikling af uddannelse, undervisning og læringsmiljø", særligt fokus på forskningsdækningen. Der er blandt andet målsætninger om, at:

- De forskningsbaserede uddannelser i videst muligt omfang tilrettelægges af aktive forskere og baseres på nyeste forskning
- Deltidsansatte tilknyttes de faste videnskabelige medarbejdere og miljøer med adgang til kvalitetsfremmende aktiviteter og ressourcer.

(selvevalueringsrapporten, bilag 7, s. 339-340).

Desuden indeholder delpolitik 4 om studiemiljø blandt andet en målsætning om, at studiemiljøet understøttes af et stimulerende læringsmiljø, hvor undervisere og studerende interagerer (selvevalueringsrapporten, bilag 7, s. 341).

Uddannelserne er tilknyttet relevante faglige miljøer

På AU er forskningsbasering af uddannelserne defineret ved, at uddannelserne tilrettelægges og forestås af aktive forskere.

På fakulteterne er ansvaret for sikring af uddannelsernes forskningsbasering placeret hos institutlederen, jf. universitetets vedtægter. Under besøgene blev dette drøftet med de ansvarlige på alle niveauer. Af drøftelserne og selvevalueringsrapporten fremgår det, at institutlederne udmønter deres ansvar dels gennem strategiske nyansættelser, dels i forbindelse med semesterplanlægningen, hvor de sikrer, at de videnskabelige medarbejdere bidrager til undervisningens tilrettelæggelse og gennemførelse og til kvalitetsudviklingen af kurser (selvevalueringsrapporten, s. 8).

Ansvarsfordelingen med hensyn til allokeringen af undervisere er uddybet i de beskrivelser, der findes for hvert fakultet (selvstændigt indhentet dokumentation, bilag 8, s. 83-93). Fx fremgår det af beskri-

velsen for ST, at institutlederne godkender bemanning og forskningsdækning på institutternes uddannelser. På Arts er ansvaret uddelegeret til afdelingslederne. Institutlederne på Arts skal sikre kvalitet, sammenhæng og udvikling i institutternes uddannelser, undervisning, forskning og videnuddveksling, mens afdelingslederne har ansvar for at bemande kurser med egnede undervisere. I praksis sker tilrettelæggelsen på Arts gennem et tæt samspil mellem studieledere eller uddannelsesansvarlige, de ansvarlige studienævn eller uddannelsesnævn samt institutledere eller afdelingsledere (selvevalueringsrapporten, s. 22).

For nogle uddannelser gælder det, at ét institut har tilknyttet en enkelt uddannelse og derfor udgør den samme enhed. Andre institutter rummer enten flere uddannelser og fagmiljøer eller bidrager til fælles uddannelser, og i sådanne tilfælde rekrutteres medarbejdere som undervisere til de forskellige uddannelser efter nærmere aftale mellem studieleder og institutleder (selvevalueringsrapporten, s. 22). Under besøgene blev sikringen af forskningsbaseringen og spørgsmålet om, hvorvidt uddannelsen er tilknyttet relevante faglige miljøer, drøftet med de uddannelser, der er udvalgt til audit trail 2. Som eksempler på, hvordan det fungerer, vil uddannelsen i statskundskab, som er tilknyttet ét institut, og uddannelsen i molekylær ernæring og fødevareteknologi, som henter underviserne fra tre institutter, blive udfoldet i det følgende.

På uddannelsen i molekylær ernæring og fødevareteknologi fortalte institutlederen, der er ansvarlig for undervisningsressourcerne, at hun, når hun skal allokere en forsker, der skal undervise inden for fagområdet, som hun ikke har et stort kendskab til, dels bruger PURE-databasen, som indeholder oplysninger om forskningspublikationer, dels jævnligt holder møder med de andre institutledere, som er involveret i tilrettelæggelsen af uddannelsen. Underviserne på statskundskab kommer fra ét institut på BSS, og instituttet er organiseret i afdelinger. Disse afdelinger vare-

tager arbejdet med bemanning af undervisningen. Afdelingsstrukturen afspejler uddannelsen, og hver afdeling har således ansvaret for et eller flere bachelorfag samt et eller flere kernefag og seminarer på kandidatuddannelsen. Afdelingerne drøfter løbende fagenes undervisningsplaner, ligesom afdelingerne planlægger, hvilke seminarer der skal udbydes på kandidatuddannelsen inden for afdelingens fagområde. Enkelte bachelorfag går fagligt og bemanningsmæssigt på tværs af afdelingerne. Disse fag drøftes i de involverede afdelinger, ligesom der er nedsat tværgående sektioner, der drøfter det faglige indhold samt bemanningen af undervisningen (audit trail 2, s. 218).

På AU er det institutledernes ansvar at sikre, at der i forbindelse med ansættelser, strategiske satsninger og økonomiske prioriteringer anlægges både et forsknings- og et uddannelsesperspektiv på instituttets aktiviteter. Eksempelvis indgår der på ST et medlem af instituttets uddannelsesudvalg i ansættelsesudvalget ved ansættelse af lektorer og professorer (selvevalueringsrapporten, s. 21). De nærmere procedurer ved ansættelse og kvalitetssikring af den enkelte undervisers forskningsaktivitet behandles i det følgende afsnit.

Eksemplerne viser akkrediteringspanelet, at uddannelserne tilknyttede relevante fagmiljøer, blandt andet via ansættelser. Det fremgår dog ikke af eksemplerne samt af det fremsendte dokumentationsmateriale, hvordan AU sikrer, at underviserne allokeres til undervisningen fra relevante forskningsmiljøer. Det er ikke klart for panelet, hvilket materiale der er tilgængeligt for ledelsen i forbindelse med disse processer. Desuden er der ikke i kvalitetsprocesserne information, som beskriver, hvilke forskningsmiljøer der er tilknyttet uddannelsernes fagelementer. På den baggrund spurgte panelet ind til dette under besøgene, og det blev forklaret, at det indgår i uddannelsesevalueringerne. Panelet har ikke kunnet genfinde behandlingen af forskningsbase-

ring i uddannelsesevalueringerne. Dette behandles yderligere under kriterium IV.

På øverste ledelsesniveau er der opmærksomhed over for de enkelte fakulteter med henblik på at understøtte uddannelsernes forskningsbaserings samt det, at der allokeres ressourcer til udfordrede områder. Både i selvevalueringsrapporten og under besøgene er dette blevet eksemplificeret.

- BSS er gået i dialog med sprogmiljøerne på Arts for at styrke sproguddannelserne, herunder styrke uddannelsernes sproglige indhold. Dette gøres samlet set med en strategisk investering på 28 millioner kroner til styrkelse af særligt det erhvervssproglige kompetenceområde. Arbejdet indebærer et eftersyn af uddannelserne og lægger op til markante struktur- og indholdsændringer, som skal styrke uddannelsernes forskningsbaserings, så det er muligt at trække på større faglige miljøer (selvevalueringsrapporten, s. 31).
- Da AU fusionerede med det tidligere Handelshøjskolen (ASB), var der på ASB en mindre omfattende forskning end på AU, og i Herning var der ingen forskning på tidspunktet for fusionen. Under besøgene blev der redegjort for, hvordan der siden strategisk er allokeret ressourcer til disse områder. Senest er der opslået otte forskerstillinger i Herning, hvilket har resulteret i fire ansættelser inden for det merkantile område og fire inden for det tekniske område.
- AU har ligeledes gjort sig strategiske overvejelser over konsekvenserne af, at Arts i de kommende år vil blive 30 % mindre som følge af dimensionering og besparelser. AU's ledelsesstrategi vil håndtere dette ved at se kritisk på antallet af uddannelser på Arts for at sikre, at der fortsat vil være stærke forskningsmiljøer knyttet til uddannelserne.

Diskussion og vurdering

AU har en klar strategi og politik, som fokuserer på uddannelsernes forskningsbaserings. Strategien retter sig først og fremmest mod de forskningsbaserede uddannelser, som udgør mere end 90 % af uddannelserne.

Institutledernes ansvar for at allokere undervisere fremgår tydeligt både af universitetets vedtægter og af ansvarsbeskrivelsen for institutlederne. Der er ikke en nærmere procedure for dette, men den praktiske arbejdsgang bygger på en høj grad af samarbejde mellem uddannelsesstrengen og institutstrengen. Dette samarbejde resulterer i at kurser besættes med undervisere flere gange om året. Tydeligst fremstår det tværgående samarbejde i de beskrivelser, som lægger op til de uddannelsesansvarliges deltagelse i ansættelsesudvalg ved ansættelse af undervisere/forskere. Institutlederens allokeringsansvar omfatter også allokering af undervisere til professionsbacheloruddannelser, diplomuddannelser, erhvervsakademiuddannelser og erhvervsuddannelser.

Hvad angår sikring af, at uddannelserne er tilknyttet relevante forskningsmiljøer, henviser AU til uddannelsesevalueringerne. Sikring af uddannelsens tilknytning af relevante forskningsmiljøer indgår dog ikke obligatorisk i forbindelse med uddannelsesevalueringerne. Det er på den baggrund uklart, hvordan ledelsen får informationer at agere ud fra, og hvordan det er muligt at identificere, hvis uddannelsen ikke er tilstrækkeligt forskningsmæssigt understøttet.

Akkrediteringspanelet konstaterer, at monitoreringen af, om forskerne har en relevant forskningsbaggrund, ikke indgår som et fast element i uddannelsesevalueringerne. Kun for en af de fire uddannelser, der indgår i audit trail 5 om uddannelsesevaluering, er sammenhængen mellem undervisning og forskning blevet beskrevet. Det gælder uddannelsesevalueringen af masteruddannelsen i business administration,

hvor der indgår en skematisk oversigt, som viser sammenhæng mellem fag, ansvarligt institut, underviser samt fagansvarlige. Undervisernes og de fagansvarliges CV'er er vedlagt dokumentationen, som indgår i uddannelsesevalueringen (audit trail 5, s. 254).

Akkrediteringspanelet vurderer, at der er fælles og kendte procedurer for bemanding, men at der ikke er procedurer, som sikrer uddannelsesledelsen systematisk viden om, at uddannelserne er tilknyttet det rette forskningsmiljø.

Akkrediteringspanelet konstaterer på baggrund af dialogen med universitetets ledelse, at AU har taget hånd om de problemer, der har været, og strategisk arbejder på at styrke miljøerne omkring uddannelserne i Herning og Emdrup samt den tidligere handelshøjskole. Panelet vurderer, at ledelsen på AU understøtter uddannelsernes forskningsbasering og er opmærksom på, at der allokeres ressourcer til udfordrede områder. Men panelet vurderer også, at der ikke i kvalitetssikringssystemet indgår elementer, som retter sig mod sikring af, at relevante faglige miljøer understøtter uddannelsernes fagelementer, og at der dermed ikke er informationer, som sætter ledelsen i stand til at identificere, om en uddannelse er tilstrækkeligt forskningsmæssigt understøttet.

Af høringssvaret fremgår det, som nævnt, at AU har besluttet at implementere en institutlederreddegørelse, som blandt andet skal indeholde en redegørelse over sammenhængen mellem forsknings- og undervisningsemner herunder bemandingsplaner med angivelse af sammenhæng mellem undervisning og forskerens fagområde samt en redegørelse for ændringer i medarbejdergruppen de seneste og kommende år og den afledte betydning for undervisningen (høringssvar, s. 3). Det er dog endnu for tidligt for panelet at vurdere, hvordan de planlagte tiltag konkret udmøntes og implementeres i praksis.

Undervisernes faglige kvalifikationer

På AU sikres undervisernes faglige kvalifikationer gennem ansættelsesprocedurer samt løbende i forbindelse med den årlige MUS-samtale (medarbejderudviklingssamtale).

Alle fakulteter har udarbejdet retningslinjer for bedømmelseskriterier og procedurer for ansættelser af VIP'er. AU giver i materialet et eksempel med *Vejledning til ansættelsesudvalg ved Science and Technology* (selvevalueringsrapporten, bilag 15, s. 380). Vejledningen stiller krav om, at et medlem af instituttets uddannelsesudvalg, som består af VIP'er og studerende tilknyttet uddannelsesområdet, skal indgå i ansættelsesudvalget ved ansættelse af lektorer og professorer. Desuden er der med dokumentet *Kriterier for varig ansættelse* opsat bedømmelseskriterier, der vedrører forskningsproduktion, netværk og ledelse samt undervisning. Ved ansættelse af undervisere på diplomingeniøruddannelserne stiller ST eksempelvis krav om, at underviserne har et aktuelt, anvendelsesorienteret brancheperspektiv.

AU har desuden siden 2004 stillet krav om, at undervisningsportfolio indgår i forbindelse med ansættelser (selvevalueringsrapporten, bilag 13, s. 374). Dette vil blive udbygget under kriterium IV om undervisningens pædagogiske kvalitet.

Sikring af faglige kvalifikationer gennem MUS

De videnskabelige medarbejderes forskningsproduktivitet følges på forskellig vis, herunder gennem PURE-databasen samt i kraft af publikationslister, som løbende opdateres til brug i ansøgninger om forskningsmidler eller stillinger. Disse systematiske opgørelser over forskningsproduktivitet giver institutlederne grundlag for vurdering af den enkelte forskers forskningskvalifikationer, ligesom de danner grundlag for, at institutlederen kan følge instituttets samlede forskningsproduktivitet.

På Arts har man siden fakultetets dannelse i 2011 haft et forskningstilsyn, der omfatter en nedskreven forventning om en forskningsproduktion på gennemsnitligt mindst to årlige videnskabelige, fagfællebedømte publikationer eller et større arbejde svarende hertil i løbet af en treårig periode (selv-evalueringsrapporten, bilag 16, s. 385).

Kvalitetssikringen af den enkelte forskers forskningsmæssige aktiviteter og udvikling adresseres efter ansættelse i forbindelse med den årlige MUS-samtale. Her drøfter medarbejderen og institutlederen blandt andet forskningsproduktion og -udvikling på baggrund af den videnskabelige medarbejders forskningsaktiviteter. Det er ligeledes MUS-samtalerne, der fungerer som fast årlig procedure for opfølgning af de videnskabelige medarbejders undervisningsmæssige opgaver og kvalifikationer, blandt andet gennem inddragelse af undervisningsevalueringer. De konkrete samtaler er udviklingsorienterede og giver institutlederen mulighed for at iværksætte opfølgende initiativer, hvis der er behov for det (selv-evalueringsrapporten, s. 20).

I proceduren for forskningsdækning og pædagogisk kompetenceudvikling gennem MUS-samtaler på Health fra december 2015 er målsætningen, at MUS-samtalen er en systematisk tilbagevendende lejlighed, hvor institutlederen får mulighed for at kombinere den individuelle karriereplanlægning og -udvikling med instituttets overordnede strategiske målsætninger, så der eksempelvis sikres fortsat balanceret pædagogisk kompetenceudvikling og fokuseret forskningsindsats (audit trail 2, s. 73).

Under besøgene gav underviserne udtryk for, at spørgsmål om forskningsbaseret bliver drøftet i forbindelse med MUS-samtalerne.

Diskussion og vurdering

Det sikres, at underviseres og forskeres faglige kvalifikationer opdateres og udvikles løbende med udgangspunkt i MUS-samtaler, som blandt andet omfatter drøf-

telser af forskningsproduktionen. Hvert fakultet har egne procedurer for kompetenceudvikling med udgangspunkt i MUS-samtalerne. Under akkrediteringspanelets besøg på AU var det tydeligt, at MUS-samtalerne blandt andet bruges til at sikre, at underviseres faglige kvalifikationer løbende udvikles.

Akkrediteringspanelet vurderer, at der sker en systematisk sikring af VIP'ernes faglige kvalifikationer gennem ansættelsesprocedurerne, hvor der kræves en undervisningsportfolio, og de årlige MUS-samtaler. Panelet bemærker positivt fakulteternes egne supplerende procedurer for faglig udvikling, eksempelvis forskningstilsynet på Arts.

Ledelsesinformation og de studerendes mulighed for kontakt til aktive forskere

AU's kvalitetspolitik har to målsætninger, der relaterer sig til de studerendes mulighed for kontakt til forskningsaktive undervisere. Målsætning 4.2, "[s]tudiemiljøet understøttes af et stimulerende læringsmiljø, hvor undervisere og studerende interagerer", og målsætning 3.3, der lyder: "[d]e forskningsbaserede uddannelser tilrettelægges i videst muligt omfang af aktive forskere og er baseret på den mest relevante og nyeste forskning inden for fagområdet, ligesom at de studerende får mulighed for at tilegne sig og praktisere videnskabelige arbejdsmetoder gennem studiet" (selv-evalueringsrapporten, s. 339-341).

For at sikre uddannelsernes forskningsbaseret og de studerendes mulighed for kontakt til aktive forskere bruger AU forskellige informationer. I dette afsnit beskrives først de centrale redskaber til at monitorere og sikre forskningsbaseret og de studerendes mulighed for kontakt til aktive forskere. Efterfølgende beskrives de strategiske initiativer, som ledelsen har igangsat for at sikre forskningsbaseret og de studerendes mulighed for kontakt.

Centrale redskaber

AU påpeger, at centrale redskaber til ledelsesinformation er uddannelsesevalueringerne og de årlige statusser. Det er primært indikator 6, VIP/DVIP-ratioen, og indikator 3, det planlagte timetal, som AU henviser til som redskaber, der sikrer forskningsbaseringen og muligheden for kontakt til aktive forskere.

VIP/DVIP-ratioen (indikator 6a) og det planlagte timetal (indikator 3) indgår i datapakkerne, som danner baggrund for de årlige statusser. De bliver som minimum drøftet, hvis der er et rødt flag ved disse indikatorer. Eksempelvis fremgår det af den årlige status i 2016 for kandidatuddannelsen i kemi, at antallet af planlagte konfrontationstimer på uddannelsen er for lille, og det fremgår af handleplanen, at "[u]ddannelsesudvalget er opmærksomme på fremadrettet at sikre, at timetallet lever op til de fastsatte grænseværdier" (audit trail 0, s. 79).

Under besøgene blev anvendelsesmulighederne med hensyn til de to indikatorer drøftet med AU's ledelsesniveauer, som tilkendegav, at de bruger informationerne til at sikre uddannelsernes forskningsbasering ved løbende at være opdaterede med hensyn til, hvor stort et omfang af DVIP'er der anvendes, og hvor mange timers undervisning de studerende efter planen får.

- Indikator 6, VIP/DVIP-ratio, angiver forholdet mellem antallet af videnskabelige medarbejdere og antallet af eksterne undervisere, der underviser på uddannelsen. Datagrundlaget for indikatoren baserer sig på indberetninger til Uddannelses- og Forskningsministeriets timetalsopgørelsessystem.
- Indikator 3, planlagte timer på uddannelsen, baserer sig på timetalsindberetningerne til Uddannelses- og Forskningsministeriet. Indikatoren er en angivelse af antallet af planlagte undervisningstimer, som de studerende forventes at blive tilbudt i gennemsnit pr. semester, og omfatter al undervisning,

som forstås af VIP'er og DVIP'er, men også andre undervisere, eksempelvis studenterundervisere og instruktører.

Udfordringen ved at arbejde med de to indikatorer sammenholdt er, at de opgøres forskelligt. Timetalsopgørelsen omfatter al undervisning, eksempelvis også instruktørundervisning, mens det ikke er tilfældet for VIP/DVIP-ratioen. Det betyder eksempelvis, at en VIP/DVIP-ratio på 100 % kan foranledige til at tro, at uddannelsen er 100 % forskningsdækket, men samme uddannelse kan have et betydeligt omfang af instruktørundervisning.

I forbindelse med uddannelsesevalueringerne indgår VIP/DVIP-ratioen og det planlagte timetal med mulighed for inddragelse af andre forhold. Men det fremgår ikke af referaterne, at forskningsbasering har været genstand for drøftelser.

Af akkrediteringspanelets besøg og det supplerende materiale fremgik det, at Udvalget for Uddannelse fra 2017 ville implementere en ratio for antal og årsværk for studerende versus antal og årsværk for de forskningsaktive undervisere (stud/VIP-ratio og STÅ/VIP-ratio), som skulle indgå i uddannelsesevalueringerne (supplerende information af 5. december 2016, s. 349).

Det fremgik også, at der i forbindelse med de årlige statusser fremover ville blive udarbejdet stud/VIP-ratioer på henholdsvis institut- og fakultetsniveau som en del af de supplerende nøgletal. På statusmøderne skulle disse kunne anvendes som udgangspunkt for en drøftelse af forholdet mellem antallet af henholdsvis VIP'er og studerende på den enkelte uddannelse (supplerende information af 5. december 2016, s. 349).

Af AU's hørings svar fremgår det imidlertid, at der er truffet beslutning om, at der ikke indføres en stud/VIP indikator grundet usikker validitet på uddannelsesniveau. Der indføres i stedet en ny forskningsindikator, som omhandler VIP-dækkede timer af den

udbudte undervisning (høringssvar, s. 10). Indikatoren beskrives senere i dette afsnit.

Det fremgår desuden af AU's høringssvar, at ledelsen har udarbejdet et forslag til en spørgeguide, som blandt andet skal sikre, at forskningsbaseret undervisning bliver drøftet i forbindelse med årlige status og uddannelses-evalueringerne. Spørgguiden tager udgangspunkt i et idékatalog over temaer og spørgsmål til dialogen om uddannelseskvalitet. Spørgguiden skal kvalificeres og herefter tages i anvendelse efter et opstartsmøde i april 2017 (høringssvar s. 3).

Brug af DVIP'er på AU

Med hensyn til anvendelse af DVIP'er har AU med *Principper for sikring af uddannelsernes videngrundlag og anvendelse af eksterne underviserressourcer* udarbejdet retningslinjer for brug og integration af DVIP'er (principperne blev vedtaget af universitetsledelsen i oktober 2015). Principperne konstaterer, at eksterne undervisere (DVIP'er) tilføjer uddannelserne værdi ved at give perspektiver på praksis. Dokumentet fastslår desuden, at anvendelsen af DVIP'er skal være "afstemt med uddannelsens genstandsfelt, erhvervssigte og samlede tilrettelæggelse med henblik på at sikre, at inddragelsen af eksterne undervisere bidrager positivt til kvaliteten og relevansen af de enkelte uddannelser" (selv-evalueringsrapporten, bilag 14, s. 378).

Ifølge principperne er det dekanernes ansvar at udvikle fakulteternes politik og rammer for brugen af eksterne undervisere. Dekanerne har ansvaret for at formulere fakultetets generelle politik for anvendelse af DVIP'er, herunder for at sikre, at DVIP'er indgår i kvalitetssikringen, og at DVIP'er i relevant omfang tilbydes kompetenceudvikling og indgår i den løbende udvikling af undervisningen.

Brug af instruktører på AU

AI har for akkrediteringspanelet opgjort antallet af uddannelser på AU, der benytter såkaldte andre undervisere/vejledere. Formålet er at belyse omfanget af uddannel-

ser, hvor VIP/DVIP-ratioen ikke dækker al undervisning på uddannelsen.

Mere end halvdelen (104 ud af de 198) af de forskningsbaserede uddannelser, der indgår i timetalssystemet, benytter sig af undervisning, der forestås af andre undervisere/vejledere. På de 104 uddannelser, der benytter andre undervisere/vejledere, er der stor variation i omfanget af anvendelsen. På en række uddannelser er der med hensyn til både antal og andel af den samlede undervisning tale om et stort forbrug af andre undervisere/vejledere. Fx benyttes der på bacheloruddannelsen i statskundskab mange instruktører i forhold til antallet af timer på uddannelsen (382 ud af 966 timer), svarende til, at 40 % af undervisningen varetages af instruktører. På bacheloruddannelsen i økonomi er det 33 % af undervisningen, og på bacheloruddannelsen i samfundsfag er der tale om 32 % af undervisningen. De fem uddannelser med den største andel af instruktører findes på BSS, men de tre andre fakulteter har også uddannelser, hvor mere end 20 % af undervisningen varetages af instruktører. På statskundskab har instituttet i notatet *Instruktørandervisning på Statskundskab* beskrevet, hvordan instituttet ser instruktørens rolle, og hvordan undervisningens tilrettelæggelse og gennemførelse skal være en kontinuerlig del af diskussionen mellem underviser og instruktør (audit trail 2, s. 237).

I referatet fra statusmødet 21. juni 2016 for bacheloruddannelsen i statskundskab gennemgås alle indikatorer. I forbindelse med indikator 6a fremhæves det, at "[d]er er fuld VIP dækning på bacheloruddannelsen på statskundskab og det anses som at give rigtig god kvalitet af undervisningen" (audit trail 0, s. 519). Der er ikke yderligere kommentarer til forskningsdækningen af bacheloruddannelsen i referatet.

Undervisning ved andre undervisere, eksempelvis instruktører, er med til at give afvekslende undervisning, og det kan være meget positivt for de studerende. Det er

dog relevant at bemærke, at flere af de nævnte uddannelser, herunder bacheloruddannelsen i statskundskab, ikke har et større antal undervisningstimer end AU's mål på 12 timer for bacheloruddannelser i 2017, men derimod ligger omkring grænseværdien for indikator 3, dvs. at instruktortimerne er medregnet i det i flere tilfælde forholdsvis lille antal undervisningstimer. Akkrediteringspanelet kan på den baggrund ikke se, at der skulle være mulighed for at konkludere, at der er fuld VIP-dækning på uddannelsen.

Af AU's høringssvar fremgår det som nævnt, at der er truffet beslutning om indførelse af en ny forskningsindikator, som omhandler VIP-dækkede timer af den udbudte undervisning. Indikatoren bygger på datagrundlaget fra timetællingen, der i forvejen ligger til grund for opgørelsen af antal udbudte timer i indikator 3 og VIP/DVIP ratioen i indikator 6a. Formålet med indikatoren er ifølge AU at sikre ledelsesbevågenhed på forholdet mellem indikator 3 og 6a, således at instruktorumundervisning eller lignede ikke "skygger" for den konkrete VIP dækning af undervisningen. Konkret opgør indikatoren andelen af VIP-timer ud af de af AU fastsatte minimumstimetal (168 timer pr. semester på bacheloruddannelser og 112 timer pr. semester på kandidatuddannelser). Der vil blive fastsat grænseværdier på de to uddannelsesniveauer. På bacheloruddannelserne vil grænseværdien således være, at 75 % (svarende til 9 timer pr. uge i gennemsnit) giver et positivt grønt flag, 65 % og derunder (svarende til 7,8 timer pr. uge i gennemsnit) giver et rødt flag. Andele imellem 65 % og 75 % udløser et gult flag. På kandidatuddannelsen er grænseværdien 80 % (svarende til 6,4 timer pr. uge i gennemsnit) for at få et grønt flag, mens 70 % eller derunder (svarende til 5,6 timer pr. uge) giver et rødt flag, og andelen mellem 80 % og 70 %, vil give et gult flag (høringssvar, s. 44-45).

Monitorering af de studerendes mulighed for kontakt til forskningsaktive undervisere: studiemiljøundersøgelse og undervisningsevalueringer

Forholdet mellem antallet af videnskabelige medarbejdere og eksterne undervisere, VIP/DVIP-ratioen (indikator 6a), samt planlagte undervisningstimer (indikator 3) indgår også i sikringen af de studerendes kontakt til forskerne og dermed som en del af sikringen af forskningsbaseret.

Hvert tredje år monitoreres de studerendes kontakt til underviserne i studiemiljøundersøgelsen. Her spørges de studerende om muligheden for personlig kontakt mellem de studerende og underviserne ved hjælp af vurdering af udsagnet "[d]e fleste undervisere er nemme at opnå personlig kontakt til" på en skala fra "Helt enig" til "Helt uenig". Det er ikke medtaget, om det er forskere eller andre former for undervisere, de studerende forholder sig til. Undersøgelsen indeholder også udsagnet "[s]tudet har bidraget til, at jeg føler mig som en del af et fagligt fællesskab", som også vurderes af de studerende fra "Helt enig" til "Helt uenig" (studiemiljøundersøgelsen 2014, s. 29-30). Dette udsagn indgår endvidere som en indikator i datapakkerne (indikator 5a) og fungerer som en indikator for de studerendes faglige trivsel. Ifølge AU er indikator 5a også en indikator for de studerendes mulighed for kontakt til forskere (selvevalueringssrapporten, s. 20). Under akkrediteringspanelets besøg på AU drøftede panelet indikator 5a med studieledere, studienævn, uddannelsesnævn/-udvalg samt studerende. Drøftelserne gik især på udformningen og opfattelsen af udsagnet om, hvorvidt de studerende føler sig som en del af et fagligt fællesskab, da udtrykket "fagligt fællesskab" ikke er et entydigt begreb. Som tidligere nævnt udgår udsagnet som indikator fra 2017 og erstattes med "[s]tudet bidrager til, at jeg trives fagligt" (supplerende information af 5. december 2016, s. 344).

Undervisningsevalueringerne, som gennemføres på kurser på alle uddannelser, indeholder ifølge AU også et element af monitorering af de studerendes mulighed for kontakt til aktive forskere. Fakulteterne opererer med forskellige systemer for undervisningsevalueringer, hvilket beskrives under kriterium IV. Fra 2016 har Udvalget for Uddannelse indført tre obligatoriske udsagn, som skal indgå i alle undervisningsevalueringer. Et af de tre udsagn er: "Der har i undervisningsforløbet været gode muligheder for at få tilbagemelding/vejledning vedrørende mine faglige præstationer", som kan vurderes fra "Helt enig" til "Helt uenig". I forbindelse med dette udsagn vurderer de studerende således kursusnært deres muligheder for kontakt via feedback og vejledning fra undervisere. Ligesom i studiemiljøundersøgelsen skelnes der ikke mellem videnskabelige og ikke-videnskabelige medarbejdere; det er således feedback og vejledning til undervisere generelt, der vurderes, og ikke kontakt til forskningsaktive undervisere.

Strategiske initiativer

På AU er der igangsat en række strategiske og overordnede initiativer for at sikre forskningsbaseringen af uddannelserne. Disse initiativer retter sig i nogle tilfælde især mod at sikre de studerendes mulighed for kontakt til forskningsaktive undervisere.

AU valgte i 2015 at have et strategisk fokus på feedback. I forlængelse af studiemiljøundersøgelsen i 2014 blev feedback identificeret som et af flere emner, som universitetet ønskede at give særlig opmærksomhed. Som følge heraf afholdt Udvalget for Uddannelse sammen med Studenterrådet og de pædagogiske centre i september 2015 et arrangement om feedback til studerende. I 2015 brugte man desuden en del af de strategiske midler, som var målrettet uddannelsesinitiativer, på feedbackrelaterede emner. Fakulteterne iværksatte forskellige initiativer, fx på Health, hvor der blev udviklet et institutbaseret kursus i feedback for underviserne – At modtage feedback. Formålet med kurserne var at

styrke undvisernes pædagogiske kompetencer med hensyn til at være opmærksomme på, hvordan, hvornår og hvor de kan give feedback til de studerende (audit trail 2, s. 17).

Et eksempel på institutniveau er DPU, hvis undervisning/uddannelser er placeret både i Aarhus og i Emdrup. Halvdelen af instituttets studerende studerer i Aarhus, mens kun en sjettedel af instituttets undervisere har Aarhus som deres faste arbejdsplads (audit trail 2, s. 378). Af DPU's institutstrategi for 2015-20 fremgår eksplicitte målsætninger for udbygningen af forskningsmiljøet (audit trail 2, s. 246). I strategien hedder det blandt andet, at DPU vil "[s]tyrke og udvikle sammenhængskraft og samarbejde på tværs af instituttet, herunder sikre en bedre integration og opbygning af det faglige miljø i Aarhus" (audit trail 2, s. 249). En væsentlig bevæggrund for strategien er ønsket om at skabe en bedre balance mellem antallet af henholdsvis studerende og undervisere i Aarhus. Helt konkret arbejder institutlederen ud fra, at flertallet af nyansættelser skal have arbejdssted i Aarhus. Det betyder blandt andet, at man ved ansøgere med samme samlede positive bedømmelse vil foretrække ansøgere med ønske om eller mulighed for at have tjenestestedet i Aarhus (audit trail 2, s. 378).

På uddannelsen i molekylær ernæring og fødevareteknologi på ST har de 39 undervisere fast base i henholdsvis Foulum, Årsløv og Aarhus. Undervisningen på kandidatuddannelsens første år foregår i Aarhus (audit trail 2, s. 32). Under akkrediteringspanelets besøg på institutionen fremgik det, at mens den teoretiske undervisning foregår i Aarhus, modtager de studerende en stor del af deres praktiske undervisning i Foulum. En del af specialerne bliver også udarbejdet i Foulum. Det fremgår af studiemiljøundersøgelsen i 2014, at de studerende ikke synes, at de har gode muligheder for kontakt til underviserne pga. den geografiske afstand (audit trail 2, s. 55). For yderligere at styrke forskningsmiljøet og muligheden for kontakt mellem de stu-

derende og forskerne vil forskerne fremover blive en del af et større miljø i Skejby i Aarhus, og de vil således i fremtiden være placeret væsentligt tættere på de studerende. Det vil desuden betyde, at de studerendes undervisning vil foregå på underviserens arbejdsplads, hvilket underviserne og de studerende under panelets besøg fortalte, at de ser frem til.

Et andet eksempel er uddannelserne i statskundskab. Under akkrediteringspanelets besøg på AU fortalte studienævnens formanden og næstformanden, at studiemiljøundersøgelsen i 2014 havde vist, at kun 18 % af de studerende var helt enige i, at det var nemt at opnå personlig kontakt til underviserne på uddannelsen (40 % var overvejende enige) (studiemiljøundersøgelsen på BSS, s. 16). På den baggrund besluttede studienævnet i samarbejde med institutlederen blandt andet, at to af kurserne på bacheloruddannelsen, som havde holdundervisning, fra foråret 2017 skal fungere med VIP'er som holdundervisere i stedet for studenterinstruktører. Desuden besluttede studienævnet, at alle studerende skal sikres muligheden for feedback fra VIP'er. Det er blevet organiseret således, at alle undervisere har et skema på deres dør med vejlednings-/feedbacktimer, hvor de studerende kan skrive sig på. Feedbackmuligheden på statskundskab gælder således for alle studerende og alle eksaminer.

Diskussion og vurdering

Akkrediteringspanelet har set, at universitetet på et mere overordnet strategisk plan har igangsat initiativer for at sikre de studerendes kontakt til underviserne via eksempelvis et strategisk fokus på feedback.

AU har en politik og en ramme for brugen af DVIP'er, som genfindes i form af politikker og rammer for de enkelte fakulteter. Akkrediteringspanelet vurderer på baggrund af besøgenes dialog med blandt andet de uddannelsesansvarlige, at uddannelserne er bevidste om, i hvilke situationer det har værdi at benytte DVIP'er. Ligeledes

er der fokus på, hvornår og hvordan undervisningsassistenter og instruktører anvendes.

AU arbejder med forskellige centrale redskaber til at sikre de studerendes mulighed for kontakt til forskere, herunder de årlige statusser og uddannelsesevalueringerne. Det er primært indikator 6a om VIP/DVIP-ratioen og indikator 3 om det planlagte timetal, som AU henviser til. Udfordringen ved at arbejde med de to angivne indikatorer sammenholdt er som nævnt, at de opgøres på baggrund af forskellige timetalssummer og kun kan sammenholdes, hvis udelukkende VIP'er og DVIP'er varetager undervisningen på uddannelsen, hvilket kun er gældende for omkring halvdelen af uddannelserne. På den baggrund vurderer akkrediteringspanelet, at der mangler ledelsesinformation, som konkret forholder sig til problematikken med hensyn til de studerendes mulighed for kontakt til forskningsaktive undervisere.

AU har under panelets besøg redegjort for, at man fra 2017 ville implementere en ratio for antal og årsværk for studerende versus antal og årsværk for de forskningsaktive undervisere (stud/VIP-ratio og STÅ/VIP-ratio), som skulle indgå i uddannelsesevalueringerne. Stud/VIP-ratioen skulle desuden indgå årligt på institut- og fakultetsniveau (supplerende information af 5. december 2016, s. 349). Akkrediteringspanelet ser positivt på denne nye procedure, men det er endnu usikkert, hvordan indikatoren ville blive brugt i praksis til at sikre de studerendes mulighed for kontakt til forskningsaktive undervisere. Panelet konstaterer også, at proceduren kun i uddannelsesevalueringerne ville kunne give informationer, der direkte kan identificere problemer på uddannelsesniveau med mulighed for opfølgning, da en del institutter og alle fire fakulteter dækker over relativt store uddannelsesporteføljer.

Af AU's høringssvar fremgår det, som nævnt, at der alligevel ikke indføres en ratio for antal og årsværk for studerende

versus antal og årsværk for de forskningsaktive undervisere (stud/VIP-ratio og STÅ/VIP-ratio). Der indføres i stedet en ny forskningsindikator, som omhandler VIP-dækkede timer af den udbudte undervisning. Det fremgår desuden af høringssvaret, at der igangsættes et arbejde med en anden form for belysning af forskningsdækning og stud/VIP relationen på uddannelsesniveau (høringssvar, s. 10).

Studiemiljøundersøgelsen, som gennemføres hvert tredje år og senest blev gennemført i 2014, indeholder som nævnt spørgsmål, der er relateret til muligheden for kontakt mellem undervisere og studerende. Spørgsmålene i undersøgelsen forholder sig konkret til muligheden for kontakt, og akkrediteringspanelet har set eksempler på, at studienævnet efter drøftelse af studiemiljøundersøgelsen har fulgt op på behovet for yderligere kontakt ved eksempelvis at indføre mere vejledning og en højere grad af VIP-dækning. Ved den sidste undersøgelse, som blev gennemført i foråret 2014, var svarprocenten samlet på AU 40. Panelet vurderer, at undersøgelsen kan bruges til at identificere de studerendes utilfredshed med kontakten til undervisere bagudrettet med tre-fire års mellemrum, hvilket ikke er tilfredsstillende som den primære indikator for, om de studerende har mulighed for kontakt til underviserne. Samtidig er der tale om en monitorering af kontakt til undervisere generelt, hvilket ikke giver et entydigt fokus på de forskningsaktive undervisere, da undervisere også kan omfatte instruktører og DVIP'er. Panelet vurderer, at universitetet i flere tilfælde har brugt undersøgelsen til at følge op på problemer med kontakt til undervisere, men panelet vurderer også, at metoden ikke er dækkende og effektiv som redskab til at sikre kontakt til forskere.

På den baggrund er det akkrediteringspanelets vurdering, at der mangler ledelsesinformation, som beskriver de studerendes mulighed for kontakt til forskere, hvilket vil kunne identificere uddannelser, der har problemer på dette område.

Kriterium IV: Uddannelsernes niveau og indhold

Akkrediteringspanelet vurderer, at kriterium IV er delvist tilfredsstillende opfyldt.

På AU sker der en systematisk sikring af uddannelsernes niveau, især i kraft af processerne med hensyn til udarbejdelse og revision af studieordninger samt det generelle arbejde i studienævn og uddannelsesnævn/-udvalg i dialog med studielederne. Alle niveauer modtager systematisk information om uddannelsernes tilrettelæggelse og indhold i kraft af undervisnings-evalueringerne og studiemiljøundersøgelsen samt fra flere af indikatorerne fra datapakkerne.

Kvalitetsprocesserne sikrer, at der ved behov for ændring af studieordninger bliver handlet, og at de forskellige fakulteter har velfunderede procedurer og praksisser for revision af studieordninger. Akkrediteringspanelet konstaterer samtidig, at der ikke er systematiske minimumskrav for, hvornår og hvor ofte studieordningsrevisioner skal finde sted. Både i ledelsen og på de enkelte fakulteter er der et tydeligt strategisk fokus på vigtigheden af pædagogisk (op)kvalificering i undervisningen på universitetets uddannelser. Der er en klar ansvarsfordeling i arbejdet med at sikre udviklingen af pædagogiske værktøjer for det videnskabelige personale, både i forbindelse med det løbende arbejde og ved ansættelse af nye medarbejdere.

AU har et velfungerende system for gennemførelse af regelmæssige undervisningsevalueringer, og evalueringsresultaterne bliver brugt til at følge op på eventuelle udfordringer, der er forbundet med undervisningen eller uddannelsen. Der arbejdes målrettet med at forbedre svarprocenterne, og en forbedring forventes, når det nye elektroniske undervisningsevalueringssystem er fuldt implementeret. Evalueringen af de tværgående forløb vurderes tilsvarende at være blevet håndteret tilfreds-

stillende, til trods for at flere ændringer endnu ikke kan vurderes fuldt ud.

I kraft af blandt andet studiemiljøundersøgelsen og strategiske tiltag sikrer AU, at universitetets faciliteter og ressourcer på udbudsstederne understøtter undervisningen og de studerendes gennemførelse af uddannelserne.

AU har inden for de seneste år opbygget en procedure for uddannelsesevaluering, som dækker alle universitetets uddannelser. Akkrediteringspanelet bemærker positivt den systematik, der ligger i turnusplanen, men specielt det forhold, at uddannelser med tre røde flag fremrykkes, og at nye uddannelser også evalueres efter første gennemløb.

Uddannelsesevalueringerne omfatter både kvalitetssikring og udvikling af uddannelserne og forventes at behandle alle kvalitetspolitikens hovedområder. Med hensyn til kvalitetssikringen af uddannelsernes forskningsbasering henviser AU til uddannelsesevalueringerne. Der er dog hverken i retningslinjerne eller i fakulteternes procedurer et krav om, at forskningsbasering af uddannelsen skal behandles af de eksterne eksperter. Ligeledes mangler der retningslinjer, der sikrer, at de eksterne eksperter har kompetencer til at dække alle kvalitetspolitikens områder, herunder uddannelsernes forskningsbasering.

Prodekanernes aktive rolle i forbindelse med uddannelsesevalueringerne fremgår af deres rolle som mødeledere. Herudover deltager både uddannelses- og forskningsansvarlige. De eksterne eksperter, der er tilknyttet evalueringen, har, jf. proceduren, ikke separate møder med studerende og undervisere. Da det også er den faktiske gennemførelse af uddannelserne, der evalueres, savner panelet dette.

Af AU's høringssvar fremgår det, at AU har revideret proceduren *Fælles principper og rammer for uddannelseskvalitetsprocesser* (høringssvar, s. 53) med henblik på, at der fra 2017, udarbejdes en fælles henvendelse til de eksterne eksperter med præcisering af evalueringens formål og eksperternes opgave. Desuden skal der som minimum deltage to eksterne eksperter i uddannelsesevalueringerne og den ene skal som minimum have en faglig baggrund som giver kompetencer til at forholde sig til uddannelsens forskningsbaserings. Ledelsen skal konkret vurdere om to eksterne eksperter er tilstrækkeligt til at dække de fem delpolitikker. Det er desuden indføjet, at de eksterne eksperter også skal mødes med de studerende og undervisere, og det sikres at alle kvalitetspolitikkenes fem områder drøftes. Det er dog endnu for tidligt for panelet at vurdere, hvordan de planlagte tiltag konkret udmøntes og implementeres i praksis.

Der er sammenhæng mellem uddannelsernes problemer, som de fremgår af datagrundlaget, og uddannelsernes handleplaner efter uddannelsesevalueringen, og akkrediteringspanelet bemærker positivt den opmærksomhed, som Udvalget for Uddannelse har over for uddannelsesevalueringerne og udviklingen af disse.

I det følgende beskrives og analyseres sikringen af uddannelsernes faglige niveau, den pædagogiske kvalitet, den løbende evaluering af undervisningen og uddannelserne samt studiemiljøet på universitetet nærmere. Dette afsnit afdækker ligeledes, hvordan universitetets uddannelsesevalueringssproces med brug af eksterne eksperter gennemføres i praksis.

Akkrediteringspanelet har taget udgangspunkt i særligt fire audit trails i forbindelse med udfoldelsen af dette kriterium: audit trail 1 om de årlige statusser, audit trail 3 om kvalitetsarbejdet i samspillet mellem studienævn og uddannelsesnævn/-udvalg på Arts og ST, audit trail 4 om undervis-

ningsevalueringer og audit trail 5 om uddannelsesevalueringer.

Det er hovedsageligt indhold fra disse audit trails, som danner grundlag for akkrediteringspanelets samlede analyse og vurdering af kriteriet.

Niveausikring af uddannelser

Ifølge AU sikres det faglige niveau og indhold gennem en række indsatser, herunder arbejdet med studieordninger og kursusbeskrivelser for uddannelserne, eksamensstatistikker, censorformandskabsrapporter, årgangsstatistikker, undervisningsevalueringer, studieledertal og studiemiljøundersøgelse (selvevalueringsrapporten, s. 21).

Af AU's samlede kvalitetspolitik fremgår det blandt andet i forlængelse af delpolitik 2 om struktur og forløb, at AU's uddannelser "(...) er organiseret på en sådan måde, at der er faglig progression i det samlede forløb og tilrettelægges med fokus på at opfylde de specifikke læringsmål, forskningsbaserings samt udvikling af generelle akademiske kompetencer" (selvevalueringsrapporten, bilag 7, s. 338).

Som beskrevet under kriterium III er det primært institutlederen, der har ansvar for videngrundlag og forskningsbaserings af uddannelser, mens det hovedsageligt er de enkelte studieledere, der har ansvaret for processerne for struktur og indhold for universitetets uddannelser, herunder arbejdet med studieordninger, justering af eksamen, pædagogisk og didaktisk kompetenceudvikling og fysiske faciliteter, hvilket vil blive beskrevet i det følgende (selvevalueringsrapporten, s. 8 og 22-24).

Niveausikring gennem studieordninger

Studieordningerne udgør ifølge AU en helt central del af sikringen af uddannelsernes niveau og indhold. Ansvaret for uddannelsernes studieordninger er placeret hos flere instanser i AU's organisation. De studieadministrative enheder, der er tilknyttet fakulteterne, har det administrative ansvar for at sikre, at studieordningerne lever op til

de gældende regler og krav, og foretager legalitetskontrol af de enkelte studieordninger. Studieordninger og kursusbeskrivelser sikres ensartethed gennem brugen af det fællesadministrative system EDDI (studieordnings- og kursusgenerator).

Den fagnære kvalitetssikring og udvikling af studieordninger finder sted i de enkelte studienævn, som udarbejder udkast til nye studieordninger eller revision af eksisterende studieordninger. Disse skal på Arts og ST godkendes af dekanen, mens ansvaret på Health og BSS er uddelegeret til prodekanen for uddannelse. På Arts og ST foregår kvalitetssikringen og arbejdet med studieordningerne hovedsageligt i de fagnære uddannelsesnævn på Arts og uddannelsesudvalg på ST som beskrevet under kriterium II. På Arts og ST udarbejdes forslag til eventuelle studieordningsrevisioner dermed ofte i uddannelsesnævnene eller uddannelsesudvalgene, hvorefter disse efterfølgende præsenteres for, eller sendes til, studienævnene til diskussion og derefter til endelig godkendelse hos dekanen (audit trail 3, s. 9, 11-12 og 15-23).

AU har på universitetsniveau udarbejdet notater, der beskriver, hvilke forhold der kræver revision af studieordninger, samt hvilke forhold der kræver nye studieordninger. Her fremgår det eksempelvis, at ændringer i prøve- og censurformer giver foranledning til studieordningsændringer, mens ændringer i uddannelses navn eller udbydende studienævn kræver en ny studieordning (selvstændigt indhentet dokumentation, bilag 1, s. 2).

Den konkrete proces og praksis for studieordningsrevision varierer dog på tværs af universitetets fakulteter og afhænger blandt andet af ændringernes omfang og form. De forskellige fakulteter har udarbejdet procedurer for studieordningsrevision, som vil blive beskrevet i hovedtræk i det følgende.

Det fremgår af besøgene og dokumentationsmaterialet, at Arts i uddannelsesnævnet inddrager studerende og VIP'er ved mindre

ændringer, mens aftagere og eventuelle øvrige relevante aktører såsom censorformandskabet inddrages ved større revisioner af studieordningerne. Studienævnet foretager derefter en krydslæsning af udkast, hvor repræsentanter for andre fagområder kommenterer de påtænkte ændringer og sikrer, at studieordningerne lever op til de gældende retningslinjer samt den danske kvalifikationsramme for videregående uddannelse. Det endelige udkast indstilles til godkendelse hos dekanen (audit trail 3, s. 22).

Som overordnet ramme for arbejdet med studieordninger på Arts udarbejder prodekanen for uddannelse årligt retningslinjer for nye studieordninger på baggrund af blandt andet dialogmøder, statusrapporter, uddannelsesevalueringer og Arts' uddannelsesdag. Retningslinjerne indeholder uddannelsespolitiske målsætninger om blandt andet alignment, prøveformer, prøvespredning samt rammer for studiestruktur og principper for implementering af kvalifikationsrammen og beskrivelse af faglige mål (øvrige information, kvalitetspraksis Arts, s. 4). De endelige retningslinjer diskuteres i uddannelsesforummet og formidles til studienævnene og derefter videre til de enkelte uddannelsesnævn (audit trail 3, s. 22).

På ST består studieordningerne for uddannelser af to elementer, dels en studieordningsramme, dels et kursuskatalog med en oversigt over og beskrivelse af uddannelsens kurser (audit trail 3, s. 11). Som beskrevet indgår både studienævn og uddannelsesudvalg i kvalitetssikringen og udviklingen af fakultetets uddannelser i kraft af arbejdet med studieordninger. Beslutningskompetencen er placeret hos studienævnet, som sender forslagene videre til endelig godkendelse hos dekanen. Studieordningsrammen godkendes årligt i studienævnet, mens kursuskataloget godkendes to gange årligt (audit trail 3, s. 11). Ved større ændringer i enten kurser eller studieordning involverer uddannelsesudvalget institutledelse, VIP'er, studerende og afta-

gerpanel, hvorefter studienævnet behandler udkastet og sender det videre til dekanen (audit trail 3, s. 11). Under besøgene fremgik det desuden, at ST ligesom Arts benytter sig af krydslæsning ved gennemgang af udkast til studieordningsændringer i studienævnet, hvilket dog ikke fremgår af de beskrevne retningslinjer.

På BSS består studieordningerne for uddannelser ligeledes af en studieordningsramme og et kursusatalog. Studienævnet udarbejder forslag til studieordningsændringer i samarbejde med studielederen. I forbindelse med større revisioner, særligt angående prøve- og eksamenssystemet, inddrages censorformandskaberne. På delegation fra dekanen godkender prodekanen for uddannelse endeligt nye studieordninger og væsentlige ændringer i eksisterende studieordninger. Uddannelsesforummet orienteres efterfølgende om større ændringer. Det fremgår yderligere, at det pædagogiske center på BSS rådgiver studienævn om udarbejdelse af kvalifikationsbeskrivelser samt sikring af alignment mellem undervisning og eksamen (selvstændigt indhentet dokumentation, bilag 2, s. 3). Kursusataloget opdateres i henhold til et årshjul med frister for indsendelse af forslag, og det overordnede ansvar er placeret hos studielederne, som koordinerer forløbet med hensyn til sammensætning af kursusudbuddet, herunder godkendelse af pensum i dialog med underviserne. Studienævnet godkender kursusindholdet med inddragelse af underviserne, mens prodekanen for uddannelse i sidste ende godkender det samlede årshjul med kursusbeskrivelser (selvstændigt indhentet dokumentation, bilag 2, s. 3).

På Health består rammerne for uddannelse også af en studieordning og et kursusatalog, som beskriver de kurser, som indgår i en uddannelse. Af proceduren for planlægning, implementering og opfølgning på studieordningsændringer fremgår det, at studienævnene forventes at arbejde med kompetenceprofil på uddannelsesniveau og læringsmål, udprøvning og læringsaktivite-

ter i forbindelse med de enkelte kurser (selvevalueringsrapporten, bilag 18). Studienævnet nedsætter en projektgruppe, som udarbejder forslag til ændringer, der godkendes af prodekanen, institutlederen og uddannelseschefen. Herefter arbejdes der videre med beslutningsoplæg til ændringer samt diskussion af eksempelvis uddannelsens struktur, antallet af ECTS-point og kursernes læringsmål, som indledningsvis godkendes af studienævnet for derefter at blive endeligt godkendt af prodekanen for uddannelse (selvevalueringsrapporten, bilag 18). Forslag til ændring af studieordningen overdrages til den samlede uddannelsesadministration på Health, der varetager legalitetstjek og faciliterer høringsprocessen, hvor aftagerne og censorkorpset inddrages (selvevalueringsrapporten, s. 24).

Som eksempel på denne proces har AU beskrevet studieordningsrevisionen på den sundhedsvidenskabelige kandidatuddannelse. Uddannelsen skulle justeres med henblik på at kunne håndtere den fremtidige direkte overgang fra professionsbachelorniveau til kandidatniveau (selvevalueringsrapporten, s. 24). Det konkrete arbejde med studieordningsændringen blev varetaget af en arbejdsgruppe, der var nedsat af studienævnet, blandt andet med repræsentanter for de kliniske fagmiljøer. Fakultetets pædagogiske enhed faciliterede workshops i forbindelse med arbejdsgruppens udvikling af læringsmål og prøver, mens studieadministrationen understøttede hele processen. Efter drøftelse med aftagerpanelet for uddannelsen blev den nye studieordning endeligt godkendt af prodekanen for uddannelse (selvevalueringsrapporten, s. 24).

Under akkrediteringspanelets besøg på AU blev der givet flere eksempler på, hvordan disse processer på de forskellige fakulteter kommer til udtryk i praksis, og desuden på, hvordan opfølgning på de årlige statusser og uddannelsesevalueringerne har ført til studieordningsændringer.

Uddannelsen i antropologi blev under søgene fremhævet, da man i forlængelse af den årlige status har påbegyndt arbejdet med en ny studieordning. Uddannelsen havde i 2015 røde flag ved indikatorerne progression, trivsel og beskæftigelse, hvilket førte til en drøftelse med alle undervisere på uddannelsen og i sidste ende et udkast til en ny studieordning. I processen har universitetet involveret censorkorpset og aftagerpanelet og desuden diskuteret uddannelsens udfordringer med kolleger fra et andet universitet med lignende udfordringer. Det konkrete arbejde med udkast til ny studieordning er foregået i uddannelsesnævnet, som så videresender det endelige udkast til den nye studieordning til studienævnet.

På masteruddannelsen i business administration og på uddannelserne i uddannelsesvidenskab blev det pointeret, at aftagerne har været involveret i de studieordningsrevisioner, som har fundet sted, jf. kriterium V.

Niveausikring via faglig tilrettelæggelse

Flere områder af AU's kvalitetspolitik omhandler sikringen af den faglige tilrettelæggelse og opfyldelsen af uddannelsernes mål. Eksempelvis under delpolitik 3, hvor det fremhæves, at "[d]e valgte undervisningsformer giver mulighed for at udvikle den viden, de færdigheder og de kompetencer, som er indeholdt i læringsmålene, og som prøves ved eksamen. Der er overensstemmelse mellem de klart formulerede og kommunikerede læringsmål og de i forhold til eksamen udmeldte evalueringskriterier" (selvevalueringsrapporten, s. 11).

Som beskrevet i det ovenstående afsnit om studieordninger finder størstedelen af det uddannelsesnære kvalitetsarbejde sted i studienævnene samt uddannelsesnævn/-udvalg og ved studielederne, som tilsammen har ansvar for det daglige arbejde med uddannelsernes tilrettelæggelse, gennemførelse og evaluering (selvevalueringsrapporten, s. 10). En væsentlig del af studienævnets ansvar er at godkende planen

for tilrettelæggelse af undervisningen, samt hvilke afprøvningsformer der indgår i eksamen, herunder drøftelse og godkendelse af pensum og kurser (selvevalueringsrapporten, s. 25). På Arts og ST foregår dette hovedsageligt i de fagnære uddannelsesnævn og -udvalg.

De enkelte studienævn modtager løbende information om de studerendes oplevelse af samspillet mellem undervisning, eksamen og uddannelsens læringsmål i kraft af både undervisningsevalueringerne og studiemiljøundersøgelsen. Med hensyn til undervisningsevalueringer sker dette systematisk i kraft af indikator 4 i de årlige statusser, hvor de studerende skal vurdere følgende udsagn: "[d]en samlede kursusaktivitet i dette kursus har på bedste vis hjulpet mig med at opfylde læringsmålene". Udsagnet indgår i hver undervisningsevaluering, hvorefter fakultetsspecifikke grænseværdier afgør, om indikatoren opnår et grønt, gult eller rødt flag, og dermed, om området kræver handling. Fra 2017 vil det fælles udsagn overgå til at være: "[j]eg vurderer det samlede udbytte af undervisningsforløbet som ..." (supplerende information af 5. december 2016, s. 344).

I de studiemiljøundersøgelser, der gennemføres hvert tredje år, indgår der ligeledes udsagn om den oplevede sammenhæng og tilrettelæggelse, eksempelvis "[l]æringsmålene for de enkelte undervisningsforløb er klart formulerede og klart kommunikerede", "[d]e valgte undervisningsformer støtter mit læringsarbejde med henblik på opfyldelse af læringsmål og eksamenskrav", "[j]eg er klar over, hvad jeg forventes at lære i fagene" og "[m]ine undervisere er generelt gode til at bruge de elektroniske læringsplatforme til at aktivere de studerende".

De studerendes besvarelser i studiemiljøundersøgelsen og undervisningsevalueringerne suppleres ifølge universitetet med løbende opfølgning på data fra eksamensstatistikker, samarbejde med censorkorps og censorformandskaber i de enkelte stu-

dienævn og uddannelsesudvalg samt på et mere gennemgående plan indikatorerne om frafald (1a og 1b), progression (2) og timetal (3) fra de årlige statusser og uddannelsesevalueringerne.

Under besøgene fik panelet flere eksempler på, hvordan der bliver fulgt op på problematikker med hensyn til undervisningens faglige tilrettelæggelse og opfyldelse af læringsmål. Det blev eksempelvis fremhævet, at studieordningen på uddannelsen i odontologi blev revideret i forlængelse af den uddannelsesevaluering, som uddannelsen gennemgik i 2015. Baggrunden for revisionen var, at det ud fra de studerendes oplevelser blev vurderet, at undervisningsaktiviteten var for høj på den sidste del af studiet, hvilket resulterede i stressede studerende. Det betød, at der blev fokuseret på at tilpasse pensum og at skabe et bedre samspil mellem undervisning og eksamensformer, samt at der kom et mere overordnet fokus på pædagogik og læringsmetoder, især i forbindelse med klinikforløbet.

På masteruddannelsen i business administration var resultatet af den årlige status, at uddannelsen reviderede udprøvningsformerne og satte fokus på udvikling af e-learning. Derudover førte møderne om den årlige status til et arbejde med at sikre bedre sammenhæng mellem fagene, de studerendes gennemførelses hastighed og flere internationale undervisere.

Under besøgene gav de studerende på uddannelsesvidenskab udtryk for, at klager over tilrettelæggelsen af kursusgangene havde ført til akut handling, således at semesterets kurser nu kommer mere naturligt i forlængelse af hinanden.

Af medarbejdere på Arts blev det ligeledes fremhævet under besøgene, at strukturen med større studienævn og fagnære uddannelsesnævn giver studienævnene mulighed for at diskutere tværgående udfordringer med hensyn til eksempelvis udformningen

af eksaminer og progression. Dette bekræftes af studienævnreferaterne.

Diskussion og vurdering

Akkrediteringspanelet konstaterer, at de udvalgte eksempler illustrerer, hvordan der i praksis bliver fulgt op på problematikker, der er forbundet med tilrettelæggelsen af uddannelser på AU. Det er generelt panelets indtryk, at AU gennem de forskellige processer, der er oplistet ovenfor, sikrer niveauet for universitetets uddannelser.

Akkrediteringspanelet vurderer videre, at der foregår en systematisk sikring af uddannelsernes niveau, især i kraft af processerne med hensyn til studieordningerne samt det generelle arbejde i studienævn og uddannelsesnævn/-udvalg. Det er desuden panelets opfattelse, at både studieledere og nævn/udvalg får systematiske informationer om uddannelsernes tilrettelæggelse og indhold i kraft af studieordninger, undervisningsevalueringer og studiemiljøundersøgelser samt for flere af indikatorerne fra datapakkerne.

Akkrediteringspanelet vurderer, at kvalitetsprocedurerne og processerne på AU sikrer, at der ved behov for ændring af studieordninger bliver handlet tilstrækkeligt, og at de forskellige fakulteter har velfunderede procedurer og praksisser for revision af studieordningerne.

Undervisningens pædagogiske kvalitet

I dette afsnit behandles det, hvordan AU gennem procedurer og praksis sikrer undervisningens pædagogiske kvalitet. Universitetet har en række overordnede principper for pædagogisk og didaktisk kompetenceudvikling for universitetets videnskabelige medarbejdere, hvilket vil blive uddybet i det følgende. Afslutningsvis vil konkrete eksempler på tiltag blive præsenteret.

På det strategiske plan indgår pædagogiske/didaktiske aspekter af undervisningen i AU's *Strategi 2013-2020* og i *Aarhus Uni-*

versitets politik for kvalitetsarbejde på uddannelsesområdet (selvevalueringsrapporten, s. 389, bilag 7 og bilag 19). I strategien fremhæves det blandt andet, at AU vil skabe motiverende læringsmiljøer for de studerende samt "[s]ikre anerkendelse af høj kvalitet i undervisningen og universitetspædagogisk træning" (selvevalueringsrapporten, bilag 2, s. 90). Af kvalitetspolitikken fremgår det eksempelvis, at både studenterunderviseres, ph.d.-studerendes, deltidsansattes, adjunkters, lektors og professorers didaktiske faglighed skal opbygges, vedligeholdes og udvikles, samt at der i forbindelse med ansættelser skal være fokus på undervisningsmæssige kompetencer. Derudover indgår det i kvalitetspolitikken, at deltidsansatte undervisere skal tilknyttes de videnskabelige medarbejdere og have adgang til aktiviteter og ressourcer inden for undervisning og uddannelse (selvevalueringsrapporten, bilag 7, s. 340).

Ansaret for sikringen af undervisernes pædagogiske kompetencer og undervisningsudvikling er forankret på forskellige ledelsesniveauer på AU, hvilket fremgår af universitetets *Grundprincipper for samt beskrivelse af ledelsens roller og opgaver i relation til pædagogisk og didaktisk kompetenceudvikling på Aarhus Universitet* (selvevalueringsrapporten, bilag 19). Heraf fremgår det, at Udvalget for Uddannelse og universitetsledelsen giver kvalitetspolitikken ledelsesbevågenhed og allokere midler til strategiske tiltag, som skal udvikle undervisningsformer og undervisningskompetencer (selvevalueringsrapporten, bilag 19, s. 389). Dette kom blandt andet til udtryk under besøgene på AU, hvor Udvalget for Uddannelses beslutning om at allokere midler til at videreudvikle e-læringskoncepter blev fremhævet. Derudover udgør netop fælles pædagogisk og didaktisk kompetenceudvikling en af flere strategiske prioriteringer for 2016 (supplerende information af 13. september 2016, s.274). I den forbindelse kan det fremhæves, at dokumentationsmaterialet og besøgene på institutionen synliggjorde, at AU har udviklet et nyt fælles introduktionsmo-

dul, der tilbydes til alle nye undervisere inklusive deltidsansatte, videnskabelige medarbejdere og studenterundervisere, og som afprøves i løbet af 2016 (selvevalueringsrapporten, s. 24).

I grundprincipperne beskrives det dernæst, at dekanen har som overordnet ansvar at allokere ressourcer til, at fakultetet kan tilbyde både fastansatte og deltidsansatte undervisere grundlæggende pædagogisk/didaktisk opkvalificering, samt at sørge for, at fakulteterne anvender et MUS-koncept, der adresserer denne del af undervisningsopgaven. Dekanen har ligeledes til opgave at sikre et undervisningsevalueringssystem, der inkluderer opfølgning på eventuelle problemer, der er forbundet med undervisernes pædagogiske/didaktiske kompetencer (selvevalueringsrapporten, s. 390, bilag 19). Under besøgene kom flere undervisere og studerende med eksempler på, at undervisningsevalueringerne har foranlediget pædagogisk kompetenceudvikling for det videnskabelige personale.

I henhold til grundprincipperne har institutlederne ansvar for at sikre, at der i forbindelse med ansættelse af nye medarbejdere i videnskabelige stillinger er fokus på både forskningsmæssig erfaring og pædagogiske kompetencer (se nedenstående afsnit om undervisningsportfolio). Desuden er det institutledernes ansvar at udarbejde en strategi og plan for, hvordan alle undervisere kontinuerligt sikres pædagogisk kompetenceudvikling, og yderligere at opstille incitamenter til, at det videnskabelige personale påtager sig undervisningsopgaver samt udvikler undervisningskompetencerne løbende (selvevalueringsrapporten, bilag 19, s. 390).

Det fremgik desuden af interviewene med undervisere under besøgene, at yngre adjunkter eller nyansatte undervisere i praksis indgår i mentorordninger eller samundervisning, hvor erfarne videnskabelige medarbejdere deltager i undervisningen og kommer med generel feedback og sparring

til de nyere undervisere, herunder angående undervisningsformen.

Den konkrete udmøntning af pædagogisk udvikling og opkvalificering sker hovedsageligt gennem AU's fire fakultære universitetspædagogiske centre, der udbyder kurser for det videnskabelige personale med fokus på eksempelvis læringsteori, undervisningsformer, planlægning af undervisningsforløb og brug af digitale undervisningsredskaber (selvevalueringsrapporten, s. 12).

Som eksempel på konkrete drøftelser om den pædagogiske kvalitet i undervisningen kan det nævnes, at den pædagogiske kvalificering af undervisere blev adresseret i forbindelse med det årlige statusmøde for bachelor- og kandidatuddannelsen i idræt. Her blev det blandt andet besluttet, at det bør sikres, at beskrivelsen af instituttets kvalitetspraksis med hensyn til pædagogisk udvikling udvides, så den på dækkende vis beskriver praksis for såvel VIP'er som DVIP'er (supplerende information, bilag 9, s. 31).

Af besøgene på universitetet fremgik det, at der på de forskellige fakulteter på AU er eksempler på, at de studerende kårer årets bedste underviser, hvilket bidrager til at fremhæve vigtigheden af undervisernes pædagogiske egenskaber.

Undervisningsportfolio ved ansættelse

AU har siden 2004 haft retningslinjer for sikringen af de pædagogiske kompetencer i forbindelse med rekruttering og ansættelse i videnskabelige stillinger. Det fremgår, at ansøgere til videnskabelige stillinger skal dokumentere deres undervisningskvalifikationer i en undervisningsportfolio, som skal indeholde en systematisk opgørelse af og dokumentation for undervisningskvalifikationer i form af erfaring med undervisning, kursusledelse, eksamen og vejledning, herunder overvejelser over blandt andet rollen som underviser og de studerendes rolle samt egen pædagogisk udvikling

(selvevalueringsrapporten, s. 21, og bilag 13, s. 375-376).

I forbindelse med ansættelse af eksterne undervisere er det desuden en forudsætning, at ansættelsesudvalget fokuserer på de eksterne underviseres pædagogiske kompetencer, og yderligere, at de eksterne undervisere efter ansættelse i relevant omfang løbende tilbydes fortsat kompetenceudvikling (selvevalueringsrapporten, bilag 14, s. 378).

Alle fakulteter har procedurer for nedsættelse af ansættelsesudvalg og udvalgsopgaver, ansættelsesprocedurer samt gældende regler og retningslinjer for ansættelse på AU.

Diskussion og vurdering

Der er en klar ansvarsfordeling i forbindelse med arbejdet med at sikre udviklingen af pædagogiske værktøjer for det videnskabelige personale med hensyn til både det løbende arbejde og ansættelse af nye medarbejdere. Akkrediteringspanelet bemærker positivt den gennemførte anvendelse af undervisningsportfolio, der obligatorisk skal indeholde systematiske beskrivelser og dokumentation af ansøgerens undervisningskvalifikationer.

Akkrediteringspanelet vurderer videre, at universitetet benytter flere supplerende tiltag til at opkvalificere og udvikle undervisernes didaktiske kompetencer, herunder at nye yngre undervisere samt nye ansatte tilbydes mentorordninger og samundervisning.

Akkrediteringspanelet vurderer, at der både hos ledelsen og på de enkelte fakulteter er et tydeligt strategisk fokus på vigtigheden af pædagogisk kvalificering af undervisningen på universitetets uddannelser.

Undervisningsevalueringer

I det følgende gennemgås universitetets politik, procedurer og praksis for gennemførelse af løbende og regelmæssige studenterevalueringer af uddannelser og un-

dervisning samt eksempler på, hvordan disse efterfølgende er blevet anvendt.

I *Aarhus Universitets politik for kvalitetsarbejde på uddannelsesområdet* indgår den overordnede politik for undervisningsevalueringerne under delpolitik 3, hvor der blandt andet står: "Uddannelsesledelsen og studienævnene udvikler sammen med fagmiljøerne uddannelsernes faglige profil og læringsmål i samarbejde med de studerende, dimittender, censorer og aftagere blandt andet gennem systematisk evaluering af hele eller dele af en given uddannelse" og "[d]e studerendes vurdering af undervisningen og undervisningsforløb inddrages i udviklingen af disse ved systematisk evaluering med afsæt i lærings- og evalueringsteori" (selvevalueringsrapporten, bilag 7).

I *Rammer for gennemførelse af undervisningsevalueringer på Aarhus Universitet* har universitetet fastlagt en række fælles rammer og minimumskrav for arbejdet med undervisningsevalueringer på tværs af de forskellige fakulteter (selvevalueringsrapporten, bilag 17). Heraf fremgår det, at undervisningsevalueringer minimum skal foretages ved "[n]ye undervisningsforløb, ved nye undervisere på eksisterende forløb, efter fast kadence på ca. hver 2. eller 3. gennemførelse samt efter specifikke behov" (selvevalueringsrapporten, bilag 17). Som princip i de fælles rammer tilstræbes det desuden, at underviseren i begyndelsen af et kursus forventningsafstemmer med de studerende, generelt italesætter vigtigheden af evalueringerne, sætter tid af til evaluering i undervisningen og drøfter resultaterne med de studerende (selvevalueringsrapporten, bilag 17). Under besøgene fortalte mange undervisere, hvordan de har fokus på at afsætte tid i undervisningen til at evaluere kurset for derigennem at sikre høje svarprocenter.

Af de fælles principper fremgår det desuden, at evalueringsresultaterne på studienævniveau skal drøftes med inddragelse af relevante aktører, hvor der tages stilling

til, om evalueringen kræver, at der følges op. Desuden skal evalueringsresultaterne offentliggøres og gøres tilgængelige for de studerende i henhold til lov om gennemsigtighed og åbenhed (selvevalueringsrapporten, bilag 17).

Som beskrevet indgår undervisningsevalueringer på universitetsniveau i det løbende kvalitetssikringssystem i kraft af de årlige statusser (indikator 4 for ordinære uddannelser og indikator 3 for efter- og videreuddannelser) og dermed også i uddannelsesevalueringerne (selvevalueringsrapporten, bilag 17). Indikatoren er fastlagt på fakultetsniveau og varierer med hensyn til både grænseværdier og skala på tværs af fakulteterne. Indikatoren indgår først på Arts' uddannelser fra 2017 (supplerende information af 5. december 2016, s. 347).

Udvalget for Uddannelse har desuden besluttet, at der fra 2016 på tværs af fakulteterne indgår minimum tre ensartede udsagn i undervisningsevalueringerne, som indgår i det fælles ledelsesinformationssystem og dermed kan danne grundlag for sammenligning både internt og på tværs af fakulteternes udbudte kurser. Udsagnene er 1) "jeg vurderer det samlede udbytte af undervisningsforløbet som ...", 2) "der har i undervisningsforløbet været gode muligheder for at få tilbagemelding/vejledning vedrørende mine faglige præstationer" og 3) "jeg har kunnet få faglig hjælp og støtte fra mine medstuderende til undervisningsforløbet" (selvevalueringsrapporten, bilag 17). Ud over de tre tværgående obligatoriske udsagn samt de generelle rammer for gennemførelse af undervisningsevalueringer, som er nævnt ovenfor, har de enkelte fakulteter metodefrihed med hensyn til evalueringernes omfang og form, hvilket vil fremgå af det følgende (selvevalueringsrapporten, bilag 17).

Fakultetsspecifikke procedurer og praksisser

Alle fire fakulteter har udarbejdet fakultetsspecifikke undervisningsevalueringeprocedurer, som tager udgangspunkt i de over-

ordnede rammer, der er fastlagt af universitetet, men varierer i udtryk og detaljeringsgrad. På Arts er der en yderligere opdeling af procedurebeskrivelser, således at hvert af de tre institutter har formuleret mere fagnære procedurer/politikker for undervisningsevalueringerne, som dog er overvejende ens (supplerende information, bilag 9, s. 86).

Som eksempel på variationen i de fakultetsspecifikke undervisningsevalueringsskemaer kan midtvejsevalueringer fremhæves. I procedurerne for Arts er det således et krav, at der bliver midtvejsevalueret ved hver kursusevaluering. På Health og BSS anbefales det, at de enkelte undervisere midtvejsevaluerer kurserne. Til trods for variationen med hensyn til procedurerne er akkrediteringspanelet både i dokumentationsmaterialet og under besøgene blevet bekræftet i, at midtvejsevalueringer i praksis i udbredt grad bliver benyttet på alle universitetets fakulteter.

Der er på AU ikke fastlagt generelle målsætninger for svarprocenter i forbindelse med undervisningsevalueringerne. Under besøgene fremgik det dog, at der på alle fire fakulteter arbejdes intensivt med at forbedre svarprocenterne. Dette gøres som beskrevet blandt andet ved at gennemføre evalueringen i forbindelse med en af de afsluttende kursusgange.

Udvalget for Uddannelse har desuden i udvalgets handleplan for 2017 et punkt, som omhandler sikring af et velfungerende undervisningsevalueringssystem og en højere svarprocent.

Akkrediteringspanelet har i dokumentationsmaterialet og i forbindelse med besøgene på AU set adskillige eksempler på, at der på baggrund af undervisningsevalueringer er blevet fulgt op på problematikker eller udfordringer i undervisningen. I det følgende vil to eksempler på undervisningsevalueringernes effekt blive fremhævet. Det fremgår eksempelvis af dokumentationsmaterialet, at der på bacheloruddan-

nelsen i kemi på baggrund af kritiske undervisningsevalueringer er foretaget ændringer i tilrettelæggelsen af undervisningen. Opfølgningen på kritikken inkluderede blandt andet yderligere tilknytning af undervisere samt flere opgaver til de studerende undervejs (audit trail 4, s. 3-22). Et andet eksempel er kurset i mikroøkonomi på bacheloruddannelsen i erhvervsøkonomi. Her blev det faglige niveau i midtvejsevalueringen kritiseret for at være for lavt, hvilket resultaterne fra slutevalueringen viste, var blevet forbedret i sidste del af kurset. De studerende, som panelet mødte under besøgene, gav generelt udtryk for, at undervisningsevalueringerne er velfungerende, og at de oplever underviserne som lydhøre over for forslag til ændringer på kurserne.

Digitale undervisningsevalueringer

AU har fra 2016 indført et fælles digitalt undervisningsevalueringssystem via Blackboard, som benyttes af fakulteterne Health, ST og Arts. Der opereres med flere niveauer, som kan formulere spørgsmål/udsagn til det konkrete kursus. På universitetsniveau er der som beskrevet tidligere valgt tre obligatoriske udsagn. På næste niveau har hvert af universitetets studienævn mulighed for at vælge yderligere spørgsmål, og tilsvarende for alle uddannelsesudvalg/-nævn på ST og Arts. Afslutningsvis har den enkelte kursusansvarlige mulighed for at tilføje yderligere spørgsmål. Alle spørgsmål skal vælges ud fra en spørgsmålsbank, hvor der på forhånd er formuleret en række spørgsmål (supplerende information af 5. december 2016, s. 361). BSS har sit eget digitale system, som fakultetet har indført tidligere (supplerende information af 5. december 2016, s. 357). Akkrediteringspanelet har i forbindelse med vurderingen af undervisningsevalueringerne sammenlignet de forskellige systemer på AU og konstaterer, at der i praksis er god overensstemmelse mellem disse.

Under besøgene på AU og af dokumentationsmaterialet fremgik det, at det elektroniske system på en række punkter er blevet

tilpasset efter første gennemløb. Eksempelvis kan undervisere nu i højere grad tilpasse spørgeskemaet til det enkelte undervisningsforløb, og det er muligt at skrive kommentarer i de elektroniske skemaer (audit trail 3, s. 386, og audit trail 4, s. 63).

Diskussion og vurdering

Akkrediteringspanelet vurderer, at både de fælles procedurer og de fakultetsspecifikke procedurer generelt er ambitiøse og velbeskrevne som ramme for de enkelte undervisningsevalueringer.

Akkrediteringspanelet konstaterer, at forskelligheden fakulteterne imellem med hensyn til praksis generelt ikke har betydning for kvaliteten af undervisningsevalueringerne på tværs af de fire fakulteter.

Akkrediteringspanelet vurderer, at AU har et velfungerende system for gennemførelse af regelmæssige undervisningsevalueringer, og at evalueringresultaterne bliver brugt til at følge op på eventuelle udfordringer, der er forbundet med undervisningen eller uddannelsen.

Akkrediteringspanelet vurderer desuden, at universitetet arbejder målrettet med at forbedre svarprocenterne i undervisningsevalueringerne, og konstaterer, at disse forventes yderligere forbedret, når det nye digitale undervisningsevalueringssystem er fuldt implementeret. Panelet bemærker i forlængelse heraf, at det digitale undervisningsevalueringssystem fortsat er nyt, og at det derfor er vanskeligt at vurdere kvaliteten af det.

Evaluering af tværgående forløb og udvekslingsophold

Akkrediteringspanelet har i forbindelse med audit trail 4 om undervisningsevalueringer haft fokus på evalueringen af tværgående forløb, herunder projektorienterede forløb, kliniske forløb, samlæste fag samt profilfag på Arts.

AU beskriver, at kvalitetssikringen af projektorienterede forløb er lokalt funderet og

knytter sig til de respektive fagligheders typiske aftagerinstitutioner og samarbejdspartnere og de konkrete opgaver, som den studerende varetager i forløbet. Selve indholdet i forløbene koordineres ud fra en kontrakt mellem vejleder, studerende og værtspart og afsluttes med en prøve, som sikrer det faglige niveau (selvevalueringsrapporten, s. 24, og audit trail 4, s. 163). I dokumentationsmaterialet for audit trail 4 er der vedlagt eksempler på evalueringer af praktikforløb. Akkrediteringspanelet noterer sig, at de udfyldte evalueringsskemaer på uddannelsen i statskundskab samles ved studievejledningen, så andre studerende kan få indsigt i praktikstederne (audit trail 4, s. 163). Studienævnet på statskundskab gennemførte i 2015 et større udvalgsarbejde vedrørende praktik, hvilket førte til en beslutning om, at en sammenfatning af evalueringerne fremover forelægges studienævnet en-to gange årligt, hvorefter det besluttet, om der er fælles elementer, som skal forbedres (audit trail 4, s. 163). Under besøgene blev det desuden pointeret, at også praktikforløbene fremover vil blive evalueret gennem det nye elektroniske undervisningsevalueringssystem med mulighed for at sammenligne resultaterne på tværs.

Akkrediteringspanelet har også haft fokus på evalueringen af kliniske forløb. Her viste det sig, som beskrevet, at undervisningsevalueringens form på odontologi ikke passede til undervisningsforløbet, hvilket blev pointeret. Under besøgene blev det beskrevet, at der er blevet arbejdet med at tilpasse evalueringen, så den i højere grad adresserer forholdene for kliniske forløb. De studerende, som panelet mødte under besøgene, fremhævede i øvrigt, at den skriftlige evaluering af undervisningen på det kliniske forløb suppleres med mundtlig evaluering med klinikunderviseren, hvor både underviser og studerende giver udtryk for, hvad der har fungeret henholdsvis godt og mindre godt.

Akkrediteringspanelet har ligeledes set på evalueringerne af samlæste fag. De doku-

menterede samlæste fag evalueres som øvrige fag, og det er ifølge universitetet ikke muligt at opdele de studerende efter, hvilke fag de kommer fra. I forbindelse med panelets spørgsmål om dette svarede universitetet, at det ikke er hensigtsmæssigt at opdele de studerende af hensyn til anonymiteten.

Som et øvrigt tværgående forløb har akkrediteringspanelet ligeledes haft fokus på profilfag. På størstedelen af Arts' kandidatuddannelser har man i 2010 indført profilfag. Profilfag er tværfaglige, arbejdsmarkedsorienterede fag til kandidatstuderende på de humanistiske uddannelser på Arts, som er placeret på 3. semester af kandidatuddannelsen. Profilfag dækker overordnet over fem profiler: analyse- og konsulentprofil, kommunikationsprofil, kulturformidlingsprofil, organisations- og entrepreneurshipprofil samt underviserprofil (selvstændigt indhentet dokumentation, bilag 3, s. 5).

Akkrediteringspanelet konstaterer, at profilfag som overordnet tiltag har været igennem en omfattende evalueringsproces, og ansvaret for at samle op på evalueringerne er nu placeret hos studienævnene på Arts. Under besøgene oplevede panelet studerende, som var tilfredse med indholdet og evalueringen af profilfag, mens andre var mere kritiske. Kritikken handler hovedsageligt om selve formen på profilfag som element, mens færre har været kritiske over for selve evalueringen af profilfag, hvilket har været i fokus i audit trail 4 om undervisningsevalueringer. Flere af de studerende gav under besøgene udtryk for, at profilfagene er blevet evalueret som de øvrige kurser, og der blev givet eksempler på, at underviserne fra starten havde påpeget, at de studerende gerne måtte være opmærksomme på dele af kourselementerne, fordi disse var blevet kritiseret ved forrige evaluering. Heller ikke i forbindelse med profilfag er det muligt at opdele de studerende på grundlag af deres faglige baggrund, hvilket fra universitetets side begrundes med, at profilfag er et tværgående element, hvis

udvikling ikke bør påvirkes af, hvilken faglig baggrund de studerende har.

Udvekslingsophold

Udvekslingsophold kvalitetssikres både på et fagligt og på et institutionelt niveau. Studienævnet har ansvar for den faglige vurdering af, om de elementer og fag, som studerende følger på andre institutioner, har det nødvendige indhold og et tilstrækkeligt niveau samt sammenhæng med den studerendes uddannelse på AU (selvevalueringsrapporten, s. 26). På det mere overordnede, institutionelle plan sikrer universitetet kvaliteten gennem blandt andet samarbejdsaftaler med partneruniversiteter og udvekslingsaftaler i kraft af Erasmus-samarbejdet mv. Ved sådanne formaliserede aftaler er niveau og kvalitet gensidigt anerkendt som en sikkerhed for, at undervisningen har den nødvendige kvalitet (selvevalueringsrapporten, s. 26).

Udvalget for Uddannelse har i 2016 nedsat en arbejdsgruppe, der har til hensigt at forbedre kvalitetssikringen af de tværgående aktiviteter inden for blandt andet praktik og udveksling på universitetsområdet. Arbejdet skal munde ud i en tværgående *best practice* for universitetets uddannelser (selvevalueringsrapporten, s. 24).

På flere af de professions- og udviklingsbaserede uddannelser er praktikophold obligatoriske. Som eksempel har universitetet beskrevet, hvordan der er blevet arbejdet med koordinering og kvalitetssikring af praktikforløb på Ingeniørhøjskolen Aarhus Universitet, herunder hvilke krav og forventninger der er til eksempelvis praktikopslag, praktikrapport, godkendelse og opfølgning (selvevalueringsrapporten, s. 26).

Diskussion og vurdering

Akkrediteringspanelet kan konstatere, at der er blevet arbejdet med evalueringsformerne på de undersøgte områder, herunder projektorienterede forløb (praktik), kliniske forløb, samlæste fag samt profilfag på Arts. På alle forløb er evalueringsformerne

tilpasset for nylig, blandt andet i kraft af det elektroniske undervisningsevalueringssystem.

Akkrediteringspanelet vurderer på baggrund af ovenstående, at evalueringen af de tværgående forløb overordnet er tilfredsstillende, men bemærker kritisk, at det ikke er muligt at se, hvilke uddannelser de studerende kommer fra, således at besvarelsene fra de studerende kan ses i sammenhæng med den enkelte uddannelses samlede mål for læringsudbytte. Dette gør sig også gældende for profilfag, hvor panelet bemærker, at en opdeling af de studerendes besvarelser ikke nødvendigvis er i modsætning til universitetets ønske om at se profilfag som et tværgående element. Som eksempel kan det nævnes, at kandidatuddannelsen i antropologi, grundet feltstudiets centrale placering og manglende tilslutning fra de studerende, fra 2017 fritages for profilfag, hvilket viser vigtigheden af at tage højde for de forskellige uddannelser på Arts.

Akkrediteringspanelet vurderer dog samlet, at universitetets evalueringsprocesser på tilfredsstillende vis omfatter dele af uddannelserne, der gennemføres uden for institutionen, herunder praktik og uddannelsesdele, der gennemføres i udlandet, samt samlede fag, kliniske forløb og profilfag.

Faciliteter og studiemiljø

Dette afsnit beskriver kort kvalitetssikringen af studiemiljøet, herunder sikringen af faciliteter og ressourcer i undervisningen på AU's uddannelser.

I AU's *Strategi 2013-2020* indgår studiemiljøet i flere af de strategiske målsætninger for universitetets udvikling. Det beskrives her, hvordan universitetet arbejder med at sikre en høj grad af trivsel gennem udvikling af studiemiljøet med inddragelse af både studerende og de faglige miljøer, samt at universitetet vil "[u]dvikle det digitale læringsmiljø for at understøtte læring i dens forskellige faser" (bilag 2, s. 89-90).

I *Aarhus Universitets politik for kvalitetsarbejde på uddannelsesområdet* indgår studiemiljøet både i delpolitik 3 om udvikling af uddannelse, undervisning og læringsmiljø og især i delpolitik 4 om studiemiljø. Det beskrives blandt andet i delpolitik 3, at de studerendes læring skal stimuleres gennem udviklingen af de fysiske rammer, og at underviserne skal sikre attraktive studie- og læringsmiljøer gennem både fysiske rammer og digitale læringsmiljøer (3.4 og 3.5). Af delpolitik 4 om studiemiljø fremgår det, at "[d]et attraktive studiemiljø bygger på faglig integration, som skabes gennem dialog mellem uddannelsesledelse, faglige miljøer samt studerende", "[s]tudiemiljøet understøttes af et stimulerende læringsmiljø, hvor undervisere og studerende interagerer" og "[s]åvel danske som internationale studerende deltager i det faglige fællesskab, ligesom der ydes støtte til initiativer rettet mod faglig og social integration af studerende", samt at "[d]e fysiske, sociale, æstetiske og digitale rammer udvikles, således at de understøtter studiemiljøet" (bilag 7, s. 341).

Som beskrevet indgår de studerendes faglige og sociale trivsel desuden som indikator 5a (faglig trivsel) og 5b (imødekomende medstuderende) i datapakkerne for de årlige statusser og dermed som en central del af universitetets kvalitetsprocedurer på tværs af fakulteterne (selvevalueringsrapporten, s. 22). Her spørges der om, hvorvidt de studerende er helt eller overvejende enige i følgende udsagn: "Studiet har bidraget til, at jeg føler mig som en del af et fagligt fællesskab" (5a) og "De andre studerende er generelt imødekomende" (bilag 9, s. 95-96). Grænseværdierne er fastlagt af de enkelte fakulteter og varierer.

AU har, som påpeget under kriterium I og kriterium II, en tværgående studiemiljøundersøgelse, som er gennemført i 2007, 2011 og 2014. Studiemiljøundersøgelsen undersøger både de fysiske rammer for studiemiljøet, undervisningens organisering, kontakten til medstuderende og undervisere og eksempelvis den faglige og

sociale trivsel og overensstemmelsen mellem læringsmål, undervisning og eksamen (selvevalueringsrapporten, bilag 6, s. 181). I studiemiljøundersøgelsen skal de studerende blandt andet tage stilling til følgende udsagn: "Jeg er overordnet tilfreds med de fysiske rammer på mit uddannelsessted" og "Der er et sted, hvor jeg kan sidde sammen med min læsegruppe, når jeg har brug for det" (selvevalueringsrapporten, bilag 6, og studiemiljøundersøgelsen, s. 52-54). Det fremgår af studiemiljøundersøgelsen, at mere end to tredjedele af de studerende på AU er tilfredse med de fysiske rammer på deres uddannelsessted (selvevalueringsrapporten, bilag 6, og studiemiljøundersøgelsen, s. 52).

I dokumentationsmaterialet er der flere eksempler på, at universitetet har handlet på baggrund af studiemiljøundersøgelsen. I uddannelsesrapporten for Arts fra 2015 fremgår det under gennemgangen af studiemiljøet, at der er afsat midler til at ombygge AU Library i Nobelparken på baggrund af kritik i studiemiljøundersøgelsen i 2014. Derudover er der i forlængelse af studiemiljøundersøgelsen i 2011 på Health eksempelvis blevet etableret flere og bedre læse- og gruppearbejdspladser i samarbejde med Det Kgl. Bibliotek, hvilket har forbedret studiemiljøet, hvor forskellige uddannelser kan mødes (selvevalueringsrapporten, s. 27).

Diskussion og vurdering

Akkrediteringspanelet konstaterer, at AU både i studiemiljøundersøgelserne og i kraft af indikatorerne i de årlige statusser og uddannelsesevalueringerne løbende monitorerer de studerendes studiemiljø, herunder de fysiske faciliteter på universitetet.

Akkrediteringspanelet vurderer på den baggrund, at AU på tilfredsstillende vis sikrer, at faciliteter og ressourcer på udbudsstederne understøtter undervisningen og de studerendes gennemførelse af uddannelserne.

Uddannelsesevalueringer

I det følgende beskrives og analyseres AU's politikker, processer og praksis med hensyn til, hvordan uddannelsesevalueringerne medvirker til kvalitetssikring af uddannelserne. Akkrediteringspanelet har i audit trail 5 valgt at se nærmere på, hvordan AU via evalueringerne identificerer udfordringer og udviklingsmuligheder, samt hvilken procedure og praksis der er for opfølgning. Derudover har panelet haft særligt fokus på, hvilken rolle de eksterne eksperter spiller i forbindelse med uddannelsesevalueringerne.

Akkrediteringspanelet har udvalgt en uddannelse fra hvert fakultet for at belyse dette område. Uddannelserne er bachelor- og kandidatuddannelsen i digital design, der blev evalueret i december 2015, bachelor- og kandidatuddannelsen i kemi, der blev evalueret i august 2016, bachelor- og kandidatuddannelsen i odontologi, der blev evalueret i december 2015, og masteruddannelsen i business administration, der blev evalueret i marts 2016.

Evaluering af uddannelser tager afsæt i kvalitetspolitikens del 3 om udvikling af uddannelse, undervisning og læringsmiljø, hvor det fremgår af 3.2: "Uddannelsesledelsen og studienævnene udvikler sammen med fagmiljøerne uddannelsernes faglige profil og læringsmål i samarbejde med de studerende, dimittender, censorer og aftagere bl.a. gennem systematisk evaluering af hele eller dele af en given uddannelse" (selvevalueringsrapporten, bilag 7, s. 339).

AU påbegyndte i 2014 de første pilotuddannelsesevalueringer. I 2015 gennemgik ca. 20 uddannelser uddannelsesevaluering, mens det i 2016 var omkring 25. Konceptet for uddannelsesevalueringer omfatter alle institutionens uddannelser, og hvert fakultet har udarbejdet en turnusplan for, hvornår uddannelserne skal evalueres. Alle uddannelser evalueres i en femårig cyklus. Eksempelvis er turnusplanen for uddannelsesevalueringer på Health, at medicin skal evalueres i 2014, odontologi i 2015, folke-

sundhedsvidenskab i 2016, kandidatuddannelser for professionsbacheloror samt tandpleje og klinisk tandtekniker i 2017 og idræt i 2018, og i 2019 skal medicin uddannelsesevaluere igen (audit trail 5, s. 75).

Ud over den faste turnusplan skal nye uddannelser gennemføre uddannelsesevaluering efter første fulde gennemløb. Derudover skal en uddannelse med tre eller flere indikatorer med rødt flag i de årlige statusser gennemgå en uddannelsesevaluering maksimalt to år herefter (selvevalueringsrapporten, bilag 8, s. 346).

Proceduren er følgende:

- Datapakkerne anvendes og suppleres med data om særlige fokuspunkter udpeget af uddannelsens interne interessenter, fx prodekan, studienævn eller studieleder. Ekspert(er) udpeges.
 - Selvevalueringen sendes i høring hos aftagerpanel og censorformand.
 - Ekspert eller eksperter modtager selvevalueringen og kan foreslå fokuspunkter til dagsordenen.
 - Der afholdes et dialogmøde (evalueringsmøde) med prodekanen som mødeleder og deltagelse af institutleder, studieleder, repræsentanter for studienævn eller tilsvarende, repræsentanter for uddannelsesadministrationen og en eller flere eksterne eksperter samt eventuelt interne eksperter.
 - Referat fra dialogmødet sendes til godkendelse hos ekspert eller eksperter. Der udarbejdes handleplaner for uddannelsen.
 - Centrale elementer fra uddannelsesevalueringen indgår i fakultetets uddannelsesrapport og herfra i Udvalget for Uddannelses uddannelsesberetning, som tilgår rektoratet.
- (selvevalueringsrapporten, bilag 8, s. 346).

Alle fire fakulteter har på baggrund af de overordnede retningslinjer udarbejdet detaljerede procesbeskrivelser (audit trail 5, s.

10, 71 og 293 og selvstændigt indhentet dokumentation, bilag 4, s. 7-13).

Et eksempel på et forløb er bachelor- og kandidatuddannelsen i kemi. Her blev fokus for uddannelsesevalueringen fastlagt af uddannelsesudvalget på Institut for Kemi med input fra studienævnet ved Aarhus School of Science, institutlederen og studielederen/prodekanen (audit trail 5, s. 50). Selvevalueringsrapporten blev formuleret af den uddannelsesansvarlige og institutlederen med bistand fra sekretariatet. I dette tilfælde indgik i alt fire uddannelser i evalueringen, der foruden bachelor- og kandidatuddannelsen i kemi omfattede bachelor- og kandidatuddannelsen i medicinsk kemi. I evalueringen deltog en ekstern ekspert (fra Københavns Universitet) og to interne eksperter, som var henholdsvis uddannelsesansvarlig ved geoscience og uddannelsesansvarlig ved biologi (audit trail 5, s. 58). Disse eksperter foreslog, at der også skulle sættes fokus på de studerendes oplevelse af sammenhæng og progression i uddannelsen (audit trail 5, s. 50). Inden dialogmødet i august 2016 var selvevalueringsrapporten fremsendt til høring hos censorformanden og formanden for aftagerpanelet (audit trail 5, s. 54 og 62). Allerede på aftagerpanelets møde i september 2015 var aftagerpanelet blevet spurgt om forslag til fokuspunkter for evalueringen. De pegede på frafald, undervisningsformer, samarbejde med industrien, fastholdelse af studerende og ratio mellem fastansatte og ph.d.-studerende.

Som eksempel på, hvordan der rapporteres fra uddannelsesevalueringerne og videre op i systemet, er der i ST's uddannelsesrapport for 2015 en beskrivelse af fokus og anbefalinger i forbindelse med evalueringen af bacheloruddannelsen i fysik og kandidatuddannelsen i fysik og astronomi (afsluttet oktober 2015). Det fremgår, at der har været særligt fokus på frafald på bacheloruddannelsen, overgang fra gymnasieskolen til universitetet og praksiselementer i uddannelsen. Med hensyn til anbefalinger handler de blandt andet om imøde-

gåelse af fremdriftsreformens mulige negative konsekvenser, undervisnings- og eksamensformer, studiemiljø, gymnasierettede aktiviteter, internationalisering og kursusudbud på kandidatuddannelsen (selvstændigt indhentet dokumentation, bilag 5, s. 14-34).

Af Udvalget for Uddannelses uddannelsesberetning fra 2015 (offentliggjort i februar 2016) fremgår det eksempelvis, at 11 uddannelser på ST er blevet uddannelsesevalueret. Det beskrives, på tværs af erfaringerne fra uddannelsesevalueringerne og de årlige statusser, hvilke udfordringer der er med hensyn til kvaliteten af uddannelserne, samt hvilke væsentlige indsatsområder der er fastlagt for 2016 (selvevalueringsrapporten, bilag 10, s. 361).

Indholdet i uddannelsesevalueringerne

Ifølge *Fælles principper og rammer for uddannelseskvalitetsprocesser* er formålet med uddannelseskvalitetsprocesserne at:

- Anlægge et helhedsperspektiv på den samlede uddannelse fra rekruttering over læreprocesser til arbejdsmarked
- Identificere styrker, svagheder og udfordringer ved uddannelserne med henblik på at kunne fastholde høj kvalitet
- Analysere identificerede svagheder for at afdække årsager og udpege handlinger, der kan udbedre svaghederne
- Bidrage til fælles forståelse af og tilgang til kvalitetsarbejdet i uddannelserne.

(selvevalueringsrapporten, bilag 8).

Formålsbeskrivelserne varierer i de fakultetsspecifikke beskrivelser. På ST fremgår det, at evalueringerne "tilvejebringer et helhedsorienteret, systematisk og eksternt perspektiv på arbejdet med udvikling og sikring af uddannelsernes kvalitet og faglighed". På Arts er formålet, "at de involverede aktører med passende mellemrum bliver udfordret i deres tanker om kvalitets-sikring og kvalitetsudvikling af uddannelserne" (audit trail 5, s. 293). På Health er

formålet defineret ud fra, "at evalueringerne giver mulighed for at sætte fokus på såvel enkeltelementer i uddannelserne som hele uddannelsesforløb for at sikre og udvikle kvaliteten både i det enkelte fag og i sammenhæng på tværs af fag og uddannelsesforløb, herunder identifikation af behov for udvikling af undervisning og undervisningsformer samt anlæggelse af et samfundsperspektiv på uddannelserne gennem inddragelse af eksterne eksperter" (audit trail 5, s. 71). BSS formulerer det sådan, at fokus for uddannelsesevalueringen er "at sætte fokus på såvel enkeltelementer i uddannelserne som hele uddannelsesforløb for at sikre og udvikle kvaliteten både i det enkelte fag og i sammenhænge på tværs af fag og uddannelsesforløb" (selvstændigt indhentet dokumentation, bilag 6, s. 35-39).

I forbindelse med uddannelsesevalueringerne udarbejdes en datapakke, som er identisk med den datapakke, der benyttes i forbindelse med de årlige statusser. Indikatorerne suppleres med relevante nøgletal såvel som andre relevante data som eksempelvis studieordninger, studieledertal og supplerende undersøgelser. I forbindelse med udarbejdelsen af grundlaget for dialogen skal både ledelsesstrengen og nævnssstrukturen involveres, så der er sammenhæng med både det daglige kvalitetsarbejde og de ledelsesmæssige prioriteringer (selvevalueringsrapporten, bilag 8, s. 347).

I forbindelse med flere af de uddannelsesevalueringer, som akkrediteringspanelet har set, er der ud over de ovennævnte data, gennemført supplerende undersøgelser. Der er eksempelvis i forbindelse med evalueringen af bacheloruddannelsen i digital design blevet suppleret med undersøgelser af de optagnes prioriteringer og et spørgeskema til førstesemestersstuderende om valg af fag (audit trail 5, s. 312). Ved evalueringen af bachelor- og kandidatuddannelsen i kemi blev der gennemført en supplerende frafaldsundersøgelse i december 2015/ januar 2016 i form af telefoninter-

views med 12 tidligere studerende, som er faldet fra uddannelserne i perioden 1. januar 2014 – 1. juli 2015 (audit trail 5, s. 17).

Det fremgår af dokumentationsmaterialet, at aftager- og censorperspektivet involveres, ved at aftagerpanelet og det relevante censorformandskab får mulighed for at kommentere evalueringerne.

Det fremgår ikke af ramme og procesbeskrivelser, hvor mange uddannelser der kan evalueres samtidigt. I de eksempler, som akkrediteringspanelet har haft adgang til, er en-fire uddannelser blevet evalueret samtidigt. I de tilfælde, hvor der har været fire uddannelser, har der været tale om bachelor- og kandidatuddannelser på to nært beslægtede uddannelser.

Diskussion og vurdering

Formålet med uddannelsesevaluering er formuleret i AU's overordnede rammebeskrivelse, som præciserer, at der er tale om kvalitetssikring. Dette suppleres i fakulteternes beskrivelser med et fokus på udviklingsperspektivet. Selvevalueringens indhold, i form af indikatorer og data fra datapakken, kombineret med den obligatoriske dagsorden, der tager udgangspunkt i kvalitetspolitikens hovedområder, sikrer, at både kvalitetssikring og kvalitetsudvikling indgår i evalueringen.

Akkrediteringspanelet konstaterer på baggrund af de mødereferater, der er til rådighed, at dagsordenen for evalueringsmøderne har taget udgangspunkt i kvalitetspolitikens fem delpolitikker. Panelet bemærker positivt, at dette understreges af indholdet i de opfølgende handleplaner, som ofte forholder sig til emner som frafald, gennemførelse og beskæftigelse. På den baggrund vurderer panelet, at uddannelsesevalueringerne omfatter både kvalitetssikring og udvikling af uddannelserne, og panelet bemærker, at kvalitetssikringen udgør et centralt element i evalueringerne. Men der er dog hverken i retningslinjerne eller fakulteternes procedurer et krav om, at forskningsbaseret uddannelse skal

behandles af de eksterne eksperter. AU beskriver, at et element i sikringen af uddannelsernes forskningsbaseret uddannelse er uddannelsesevalueringerne. Det er kun en af uddannelsesevalueringerne, som har inddraget uddannelsens forskningsbaseret uddannelse. I evalueringen af masteruddannelsen i business administration har panelet fået undervisernes CV'er og et skema, som beskriver fag, undervisere, og hvilket institut de kommer fra. Af referatet fremgår det, at forskningsbaseret uddannelse ikke direkte er blevet drøftet, men at der har været en diskussion af manglen på underviserressourcer, idet der blev efterspurgt flere udenlandske undervisere (audit trail 5, s. 254 og 266).

I forbindelse med besøgene blev det drøftet, hvordan uddannelsernes forskningsbaseret uddannelse indgår i uddannelsesevalueringerne. Efterfølgende sendte AU en supplerende redegørelse, hvoraf det fremgik, at der fremover ville indgå opgørelser over stud/VIP-ratio og STÅ/VIP-ratio i datagrundlaget for uddannelsesevalueringerne (supplerende information af 5. december 2016, s. 349). På dette grundlag ville eksperterne kunne forholde sig til de studerendes kontakt til underviserne. Men der indgik fortsat ikke informationer, der gjorde det muligt for eksperterne at forholde sig til, om uddannelsen er tilknyttet relevante faglige miljøer og dermed løbende baserer sig på ny viden, som er relevant for uddannelsen. Akkrediteringspanelet anser undervisernes relevante forskningsbaggrund som et centralt element i sikringen af uddannelsernes forskningsbaseret uddannelse.

Akkrediteringspanelet konstaterer, at der ikke i forbindelse med uddannelsesevalueringerne er formuleret krav om, at forskningsbaseret uddannelse af fagelementerne og de studerendes kontakt til forskningsaktive undervisere skal indgå i datamaterialet og i dialogen med de eksterne eksperter. Dette medfører efter panelets vurdering en risiko for, at forskningsbaseret uddannelse ikke behandles systematisk i evalueringsprocessen.

Af AU's høringssvar fremgår det, at universitetet har ændret hvilken dokumentation, der skal ligge til grund for de eksterne eksperter vurdering af uddannelsens forskningsbaserings. Dette er gjort ved indførelse af en studielederredegørelse, som skal indeholde en refleksion over VIP/DVIP samt VIP-dækningsgraden af minimumstimetallet og undervisningstimer, en redegørelse over sammenhængen mellem forsknings- og undervisningsemner samt en redegørelse for ændringer i medarbejdergruppen de seneste og kommende år. Ligeledes fremgår det, at en guide vil sikre at alle kvalitetspolitikken fem områder drøftes (høringssvar s. 3). Det er endnu for tidligt for panelet at vurdere, hvordan de planlagte tiltag konkret udmøntes og implementeres i praksis. Akkrediteringspanelet vurderer, at det materiale, der har ligget til grund for eksperternes vurderinger, er grundigt, omfattende og suppleret med relevante supplerende undersøgelser, i det omfang der er behov for det. Panelet bemærker dog, at relevant materiale til vurdering af uddannelsens forskningsbaserings hidtil ikke har indgået obligatorisk.

Dialogmøder i forbindelse med uddannelsesevalueringer

I forbindelse med evalueringen afholdes et dialogmøde. På dialogmødet gennemgås selvevalueringsrapportens centrale elementer i et fremadrettet perspektiv. Spørgsmål og pointer fra den eksterne ekspert tages op til drøftelse, og kritiske (røde) indikatorer adresseres. Alle fem delpolitikker skal berøres i forbindelse med mødet, ligesom der følges op på tidligere iværksatte udviklingsinitiativer, herunder forrige års status eller evaluering (selvevalueringsrapporten, bilag 8, s. 348).

Det fremgår af de overordnede AU-rammer, at prodekanen er mødeleder. Derudover varierer det fakulteterne imellem, hvem der deltager. Ofte er det institutlederen, den uddannelsesansvarlige, studielederen og en eller flere eksperter. Det fremgår ikke af de overordnede rammer, at de studerende skal deltage i dialogmøder-

ne. Af ST's rammer fremgår det, at de studerende er repræsenteret på dialogmøderne. Ved en fejl blev de studerende ikke inviteret med til dialogmødet ved evalueringen af uddannelserne i kemi. På Arts deltager de studerende i dialogmødet, og det samme er tilfældet på BSS, hvor en studerende medvirkede ved akkrediteringen af masteruddannelsen i business administration. På Health er de studerende ikke indskrevet, ligesom de heller ikke deltager i dialogmødet.

Af AU's høringssvar fremgår det, at det på baggrund af erfaringer fra andre fakulteter d. 20. december 2016 blev besluttet at revidere retningslinjerne på Health, således at de studerende fremadrettet bliver repræsenteret på møderne med studienævnets formand (høringssvar, s. 12).

Det fremgår af de fælles principper, at eksterne eksperter på baggrund af selvevalueringen kan udpege supplerende fokusområder, der tages op i forbindelse med dialogmøderne (selvevalueringsrapporten, bilag 8, s. 347). Under besøgene fortalte to af de fire eksperter, som akkrediteringspanelet mødte, at de forud for mødet havde udpeget fokusområder, som blev drøftet på dialogmødet.

Diskussion og vurdering

Akkrediteringspanelet bemærker positivt, hvordan deltagelse i evalueringerne omfatter både de uddannelsesansvarlige og ledelsen på institutterne, som alle kan foreslå fokuspunkter for evalueringen. Panelet bemærker yderligere positivt den prioritering, der ligger i, at prodekanen er mødeleder ved alle dialogmøder.

Akkrediteringspanelet er af den opfattelse, at uddannelsesevalueringerne skal tage udgangspunkt i den faktiske gennemførelse af uddannelsen, som den opleves af undervisere og studerende. Deres erfaringer fra uddannelsen kan bidrage til evalueringen med viden om uddannelsen på relevante parametre ud over det, der kommer til udtryk i forbindelse med undervisnings-

evalueringerne og studiemiljøundersøgelsen. Panelet vurderer derfor, at det er problematisk, at der ikke indgår dialog med undervisere og studerende i forbindelse med evalueringerne.

Af AU's høringssvar fremgår det, at proceduren fremover sikre, at de eksterne eksperter mødes med såvel studerende som undervisere i forbindelse med evalueringen. Formålet er ifølge AU, at de eksterne eksperter, på den måde, vil få et indtryk af den konkrete gennemførelse af undervisningen og uddannelsen (høringssvar, s. 6). Det er endnu for tidligt for panelet at vurdere, hvordan de planlagte tiltag konkret udmøntes og implementeres i praksis.

Udvælgelse af eksperter

Af de fælles principper for uddannelsesevalueringer fremgår det, at der er krav om deltagelse af eksterne eksperter (selvevalueringsrapporten, bilag 8). Det er fastlagt, at den eksterne ekspert ikke må være ansat på AU, og at denne kan komme fra forskellige kontekster og bidrage til uddannelsesevaluering med forskellige perspektiver på kvalitetsarbejdet. Eksterne eksperter kan være:

- Aftagere
- Eksperter inden for uddannelsens faglige område
- Udviklings- og evalueringsmedarbejdere inden for uddannelses- og forskningssektoren
- Medarbejdere med ekspertise inden for organisationsudvikling og organisatorisk læring.

Der gælder desuden følgende generelle krav til alle eksterne eksperters deltagelse uanset baggrund og specialviden. Den eksterne ekspert skal:

- Sikres et forudgående kendskab til formål og proces i forbindelse med uddannelsesevalueringen
- Bidrage til en samlet vurdering af uddannelsens kvalitet inden for alle kvalitetspolitikkers delpolitikker

- Inddrages i udvælgelsen af særligt relevante drøftelsespunkter i forbindelse med evalueringen
- Have mulighed for at give tilbagemeldinger på evalueringsprocessen – herunder styrker, svagheder og eventuelle fremtidige udviklingspotentialer.

Af fakulteternes procedurer fremgår det, at der er forskel på, hvor mange eksperter der skal medvirke. På BSS ønskes en eller flere eksterne eksperter afhængig af uddannelsernes størrelse og faglige bredde. På Health indgår ikke interne eksperter, men mindst to eksterne, ST ønsker en ekstern ekspert og en intern ekspert. På Arts medvirker kun en ekstern ekspert. I de uddannelsesevalueringer, der indgår i audit trail 5, har akkrediteringspanelet set, at der er forskel med hensyn til både antal og typer af eksperter. På kandidatuddannelsen i digital design er der benyttet en kernefaglig ekstern ekspert. For bachelor- og kandidatuddannelsen i kemi er der inddraget en kernefaglig ekstern ekspert og to interne. På bachelor- og kandidatuddannelsen i odontologi er der benyttet to eksterne eksperter (en kernefaglig og en udviklings- og evalueringsmedarbejder inden for uddannelses- og forskningssektoren). På masteruddannelsen i Business administration har deltaget to eksterne eksperter, til trods for at BSS' fakultetsprocedure foreskriver brug af både interne og eksterne eksperter.

Udvalget for Uddannelse har igangsat en evaluering af de eksterne eksperters rolle i forbindelse med uddannelsesevalueringerne (supplerende information af 13. september 2016, s. 292). Grundlaget for evalueringen er telefoninterviews med eksterne eksperter, der har medvirket i første runde. Det er endnu ikke blevet besluttet, hvordan resultaterne fra evalueringen skal anvendes til udvikling af konceptet.

Figur 6: Eksempel på handleplan for bacheloruddannelsen i kemi

Indsatsområde	Handleplan	Ansvarlig	Deadline	Modtager
Støtte til de studerende i form af undervisning i studieteknik	ST Uddannelse udarbejder oplæg til undervisning i studieteknik. Institutet skal stå for den faglige toning, fx i forbindelse med et introforløb	Fakultetet	Efteråret 2016	Uddannelsesansvarlige
Indsats mod frafald i form af samtaler med de studerende, der dumper en eller flere eksamener	Der iværksættes systematiske studiesamtaler på bacheloruddannelserne for studerende der dumper et eller flere fag, samt mentorordninger.	Uddannelsesansvarlige og uddannelsesudvalg	Iværksættes efteråret 2016	Fakultetet

Audit trail 5, s. 70

Diskussion og vurdering

Akkrediteringspanelet bemærker, at der er betydelig variation med hensyn til, hvor mange eksperter der indgår i evalueringerne, og i hvilket omfang der benyttes interne eksperter. Panelet vurderer, at der mangler retningslinjer, der sikrer, at de eksterne eksperter har kompetencer til at dække alle kvalitetspolitikens områder, herunder uddannelsernes forskningsbaserings.

Af høringsvaret fremgår det, at der fremover skal indgå minimum to eksperter i hver uddannelsesevaluering, hvoraf minimum en er internationalt anerkendt faglig ekspert med såvel forsknings som uddannelsesmæssige kvalifikationer, og minimum en er aftagerrepræsentant, som kan anlægge et samfundsperspektiv. Herudover skal der foretages en konkret ledelsesmæssig vurdering af, om der med to udpegede eksterne eksperter er tilstrækkelige kompetencer til at dække de fem delpolitikker. Hvis det vurderes ikke at være tilfældet, skal der udpeges yderligere en eller flere eksperter. Fremover skal der også udarbejdes en fælles henvendelse til de eksterne eksperter, hvoraf det fælles formål med uddannelsesevalueringen og de eksterne eksperters opgave præciseres. Disse retningslinjer træder i kraft fra 2017 (høringsvar, s. 6). Panelet har derfor ikke haft mulighed for at vurdere, hvordan de planlagte tiltag konkret udmøntes og implementeres i praksis

Opfølgning på uddannelsesevalueringerne

Under besøgene fremgik det, at de eksterne eksperter efter dialogmødet havde modtaget et referat til godkendelse.

Opfølgning på evalueringen dokumenteres i handleplaner, der tilgår studienævn og institutledelser. De indgår desuden i de uddannelsesrapporter, som fakulteterne udarbejder til Udvalget for Uddannelse. Som beskrevet under kriterium I og kriterium II udarbejder Udvalget for Uddannelse uddannelsesberetningen, der tilgår universitetsledelsen. Af rammebeskrivelsen fremgår det, at handleplaner skal rumme tydelig angivelse af, *hvad* der ageres på, *hvordan* der ageres, af *hvem* og inden for hvilken *tidsramme* (selvevalueringsrapporten, bilag 8, s. 348). I alle de fire eksempler på uddannelsesevalueringer, som indgår i audit trail 5, er der opfølgende handleplaner med beskrivelse af, hvad der skal følges op på, hvilket initiativ der skal tages, og hvem der er ansvarlig. I figur 6 og 7 er et udpluk af disse handleplaner præsenteret.

Diskussion og vurdering

En analyse af sammenhængen mellem markering af røde flag i indikatorerne og uddannelsernes handleplaner efter uddannelsesevalueringer viser, at der er fuld overensstemmelse imellem disse. Alle de uddannelser, der har røde flag, har efter evalueringen igangsat opfølgende handlinger på de områder, der har fået rødt flag.

Som det fremgår ovenfor, er handleplanerne meget kortfattede og mere eller mindre konkrete. Eksemplerne fra kemi er meget

Figur 7: Eksempel på handleplan fra kandidatuddannelsen i digital design

Kandidatuddannelsen i Digital Design ¹							
Fokusområde	Status på uddannelsen	Udfordringer/Udviklingsmuligheder	Handling	Ønskede resultat / Mål	Hvordan monitoreres indsatsen?	Ansvar	Tidshorisont
Frafald	Lidt for højt frafald omend frafaldet er faldende	Bedre kommunikation af specielt A2 linjens indhold. En stærkere faglig og social indsats i KA-introduktionen, især for studerende på A2 linjen.	Bedre kommunikation og forestående studieordningsændring. Vi søger endvidere at udvikle uddannelsen gennem en løbende aftager dialog ²		Årlige datapakker	AL	
Studiemiljø, 5a + 5b.	Der synes at være en kritik af det faglige miljø om end svarprocenten er lav.	Vi forsøger til stadighed at forbedre det faglige miljø gennem udbygning af Lab-faciliteter/Studio-miljø og gennem tæt kontakt til studenterorganisationer	Fortsat udbygning af Studio-miljø.	At forbedre og udbygge det faglige miljø	Årlige datapakker	AL	
Ledighed ³	For høj (16,7 %)	Bedre og tættere kontakt til aftagere.	Bedre Alumne kontakt. "Uformelle" aftagerpaneler	At sikre at flere kandidater kommer hurtigere i job ⁴	Årlige datapakker	AL	

Audit trail 5, s. 398

konkrete, mens eksemplerne fra digital design er mindre konkrete og ikke omfatter en tidsramme. Akkrediteringspanelet bemærker kritisk, at handleplanerne for nogle uddannelser ikke har en detaljeringsgrad, der gør det helt klart, hvilke konkrete tiltag der er sat i værk for at afhjælpe de identificerede problemer.

Uddannelsesevalueringerne er foretaget for nylig, så det er endnu vanskeligt at vurdere, om initiativerne i handleplanerne har den ønskede effekt. Akkrediteringspanelet vurderer, at der er sammenhæng mellem uddannelsernes problemer og de opfølgende handleplaner i uddannelsesevalueringerne.

Akkrediteringspanelet bemærker, at der til trods for forskellighederne i handleplanerne fra AU's side er fokus på at gøre disse så konkrete som muligt. Det er dog vanskeligt at afgøre, om handleplanernes initiativer har den ønskede effekt, da evalueringerne er foretaget for nylig. Panelet understreger i den forbindelse vigtigheden af konkrete handleplaner, således at det efterfølgende kan monitoreres, om der er blevet fulgt op på de konkrete tiltag.

Akkrediteringspanelet vurderer, at der er en konsistent sammenhæng mellem uddannelsens problemer, blandt andet markeret

med røde flag, og de opfølgende handleplaner, som klart beskriver problemet, og hvem der er ansvarlig for opfølgning.

Løbende evalueringer af uddannelsesevalueringerne

Udvalget for Uddannelse har løbende evalueret processen for uddannelsesevaluering. Af uddannelsesberetningen fra februar 2016 fremgår det, at uddannelsesevalueringerne har vist, at processerne er et fundament for løbende, systematisk kvalitetsarbejde, samt at en forbedringsmulighed blandt andet er at indskærpe forskellen på de årlige statusser og uddannelsesevalueringerne samt understrege involveringen af centrale aktører (selvevalueringsrapporten, bilag 10, s. 366).

På Udvalget for Uddannelses møde 27. september 2016 var uddannelsesevalueringerne på dagsordenen under overskriften Hvordan får vi størst muligt udbytte af de eksterne eksperter?. Drøftelserne tog afsæt i den første runde af uddannelsesevalueringer. Diskussionen tog udgangspunkt i telefoninterview med 15 eksterne eksperter, der havde medvirket i uddannelsesevalueringerne (supplerende information af 13. september 2016, s. 294).

Diskussion og vurdering

Akkrediteringspanelet bemærker positivt den opmærksomhed, som Udvalget for Uddannelse har på uddannelsesevalueringerne og udviklingen af denne proces, senest gennem interview med eksterne eksperter, der har medvirket i de første runder af uddannelsesevalueringer. Panelet vurderer, at Udvalget for Uddannelse er opmærksomt på og løbende arbejder på at udvikle uddannelsesevalueringerne.

Kriterium V: Uddannelsernes relevans

Akkrediteringspanelet vurderer, at kriterium V er tilfredsstillende opfyldt.

AU monitorerer og følger løbende op på dimittendernes beskæftigelse. Hvis der konstateres problemer med dimittendernes beskæftigelse, hvilket kommer til udtryk ved et rødt flag ved indikator 8 i datapakkerne, igangsættes der opfølgende handlinger.

Universitetet arbejder med sikring og udvikling af uddannelsernes relevans gennem anvendelse af beskæftigelsesundersøgelsen og med inddragelse af censorer, alumnier og aftagerpaneler/aftagerfora.

Der er variation med hensyn til, hvordan uddannelserne har drøftet beskæftigelsesproblemer med de tilknyttede aftagerpaneler. ST, BSS og Health har aftagerpaneler, der dækker et mindre antal uddannelser, hvor de enkelte uddannelsers udfordringer bliver drøftet. På Arts er aftagerpanelerne brede og dækker flere uddannelser, og her drøftes uddannelsesområdets udfordringer på et overordnet niveau. Arts har påbegyndt oprettelsen af aftagerfora på afdelingsniveau. De mere uddannelsesnære aftagerfora vil være med til at styrke inddragelsen af aftagere i udviklingen af Arts' uddannelser.

AU har en procedure for udvikling af nye uddannelser, som overordnet skal godkendes på tre niveauer: på fakultetsniveau, i Udvalget for Uddannelse samt af universitetsledelsen. Proceduren beskriver, hvilke elementer der skal indgå i udviklingsprocessen, herunder relevans, sammenhæng med det samlede udbud af uddannelser, samt hvilke forskningsmiljøer der skal bidrage til uddannelsen. I løbet af denne proces høres centrale interessenter.

Sikring af uddannelsernes relevans

Akkrediteringspanelet har forholdt sig til AU's praksis for sikring af uddannelsernes relevans gennem løbende inddragelse af relevante eksterne interessenter, brug af beskæftigelsestal og -oplysninger samt inddragelse af interessenter i forbindelse med udviklingen af nye uddannelser.

Akkrediteringspanelet har i forbindelse med kriterium V valgt at se nærmere på, hvordan eksterne interessenter, herunder aftagerpaneler og dimittender, bidrager til at udvikle kvalitet og relevans på eksisterende uddannelser, særligt på uddannelser med beskæftigelsesproblemer. Panelet har i audit trail 6 haft fokus på en række uddannelsers aftagerdialog, herunder på tre uddannelser på tre forskellige institutter på Arts samt en uddannelse på henholdsvis BSS og ST. De uddannelser, der indgår i audit trail 6, er: kandidatuddannelsen i pædagogisk sociologi (Aarhus og Emdrup), bachelor- og kandidatuddannelserne i henholdsvis digital design og antropologi, kandidatuddannelsen i molekylær ernæring og fødevareteknologi samt bachelor- og kandidatuddannelsen i statskundskab.

I det følgende beskrives og analyseres AU's strategi og de politikker, der er relateret til uddannelsernes relevanssikring. Akkrediteringspanelet har særligt set på fire områder: relevante kompetencer, monitorering af beskæftigelsessituationen, udvikling af uddannelserne med inddragelse af eksterne interessenter og udvikling af nye uddannelser.

AU's strategi og politikker for uddannelsernes relevans

Af *Strategi 2013-2020* fremgår det, at AU vil kombinere styrkerne fra stærke forsk-

ningsmiljøer med et fokus på arbejdsmarkedets efterspørgsel efter dybe og brede kompetencer og derved sikre en uddannelsesprofil, der er relevant for samfundet og udviklet i samarbejde med alumner og aftagere. Det fremgår yderligere, at universitetet har en målsætning om løbende at tilpasse uddannelserne til samfundets behov (selvevalueringsrapporten, bilag 2, s. 89-90).

Ud over strategien omhandler *Aarhus Universitets politik for kvalitetsarbejde på uddannelsesområdet* ligeledes uddannelsernes relation til arbejdsmarkedet, hvilket er i fokus i delpolitik fem. Den overordnede målsætning om at sikre uddannelsernes relation til arbejdsmarkedet understøttes af en række delpolitikker, herunder:

- "[d]e studerendes indsigt i og kontakt til et kommende arbejdsmarked fremmes dels gennem mulighed for at inkludere et projektorienteret forløb, dels gennem mulighed for at lave projektopgaver i samarbejde med danske og/eller udenlandske private og/eller offentlige virksomheder" og "[u]ddannelsernes relevans i forhold til arbejdsmarkedets behov udvikles gennem løbende, offentliggjorte undersøgelser af dimittendernes beskæftigelsessituation og ved styrket dialog med såvel studerende, alumner som aftagere" (selvevalueringsrapporten, bilag 7, s. 342).

Som beskrevet har både strategi og kvalitetspolitik fokus på uddannelsernes relation til arbejdsmarkedet. I udviklingskontrakten er der et betydeligt fokus på beskæftigelse, hvor der er fastlagt mål for dimittendernes beskæftigelse. I årsrapporten for 2014 konkluderes det på baggrund af den tidligere udviklingskontrakt (2012-14) med Uddannelses- og Forskningsministeriet, at AU's dimittender samlet set har haft en faldende beskæftigelse i løbet af perioden, men at beskæftigelsen i 2014 er identisk med resultatet på landsplan (selvevalueringsrapporten, bilag 4, s. 152).

AU har i udviklingskontrakten for 2015-17 under punktet om større relevans og øget gennemslugtighed fastlagt nye mål for overgangen til arbejdsmarkedet, hvor målene for både 2015, 2016 og 2017 er at fastholde et niveau, som svarer til landsgennemsnittet (selvevalueringsrapporten, bilag 3, s. 124-125).

Løbende monitorering af beskæftigelse

Monitorering af de studerendes beskæftigelse indgår i det fælles indikatorsystem som indikator 8 – ledighed fra 4.-7. kvartaler efter dimission (selvevalueringsrapporten, s. 16). Denne indikator indgår som nævnt i datapakkerne og således både i de årlige statusser og uddannelsesevalueringerne som et fast element, hvor universitetet benytter Uddannelses- og Forskningsministeriets datamateriale om ledighedsgrader fra 4.-7. kvartaler efter dimission. Grænseværdierne er for indikator 8 fastlagt på universitetsniveau og følger den aktuelle ledighedsgrad for alle videregående uddannelser på landsplan. Universitetets grænseværdi for rødt flag er en ledighedsgrad, der er over eller lig med 2 % højere end de ledighedsgrader, der er opgjort på baggrund af Uddannelses- og Forskningsministeriets opgørelser af den aktuelle ledighed for alle videregående uddannelser (selvevalueringsrapporten, s. 37, og bilag 9 i supplerende information, s. 374).

Universitetets fokus på dimittendernes beskæftigelse fremgår desuden af Udvalget for Uddannelses uddannelsesberetning for 2015. Af beretningen fremgår det blandt andet, at udvalget mener, at der er behov for et skærpet fokus på et bedre match mellem de færdiguddannede dimittender og arbejdsmarkedet. Udvalget påpeger samtidig, at der på uddannelses- og fakultetsniveau er iværksat initiativer som eksempelvis dialog med aftagerpaneler og nedsættelse af erhvervsudvalg med henblik på at udvikle formater for virksomhedssamarbejder (selvevalueringsrapporten, bilag 10, s. 359).

Udvalget for Uddannelse besluttede i beretningen for 2015 fremover at prioritere følgende opfølgning:

- Iværksætte tiltag i forlængelse af anbefalinger fra arbejdsgruppe vedrørende projektorienterede forløb
- Etablere it-understøttelse af projektorienterede forløb og specialer, der skrives sammen med virksomheder
- Understøtte uddannelse som et vigtigt dagsordenspunkt på rektors besøgsrunde til store virksomheder (selvevalueringsrapporten, bilag 10, s. 359).

Det fremgår endvidere af uddannelsesberetningen, at der på fakulteterne Arts og BSS er identificeret tværgående udfordringer med hensyn til beskæftigelsen. For Arts beskrives det, at fakultetet har ført en konservativ og tilbageholdende udbudspolitik med hensyn til studiepladser af hensyn til dimittendernes beskæftigelse. Universitetet beskriver, at fakultetet fra 2014 selvdimensionerede en række pædagogiske kandidatuddannelser på DPU grundet forventningerne til beskæftigelse (selvevalueringsrapporten, bilag 10, s. 362). Som beskrevet fremgår det, at Arts igennem længere tid har arbejdet med at øge de studerendes employability, eksempelvis gennem indførelse af arbejdsmarkedsrettede profiler (profilfag) på de humanistiske kandidatuddannelser fra 2011, hvilket vil blive uddybet i afsnittet om tiltag, der er rettet mod udfordringer med hensyn til beskæftigelse (selvevalueringsrapporten, bilag 10, s. 362).

For BSS fremhæves det, at fakultetet har udfordringer med beskæftigelsen for dimittender inden for erhvervssprog og virksomhedskommunikation (selvevalueringsrapporten, bilag 10, s. 363). Her fremgår det, at universitetet har som indsatsområde at omlægge de erhvervssproglige uddannelser og samarbejde inden for sprogmiljøerne på AU samt at understøtte studienævnenes arbejde med eftersyn af kompetenceprofiler og læringsmål (selvevalueringsrapporten, bilag 10, s. 363).

Akkrediteringspanelet har yderligere set flere eksempler på, hvordan beskæftigelsessituationen afspejles i handleplanerne for de årlige statusser for de udvalgte uddannelser, hvilket vil blive præsenteret i det følgende. For de udvalgte eksempler gælder det, at alle uddannelserne havde rødt flag med hensyn til beskæftigelsen i forbindelse med de årlige statusser.

Kandidatuddannelsen i molekylær ernæring og fødevareteknologi havde ifølge den årlige status i 2016 en ledighed 4.-7. kvartal efter dimission på 22,6 %. Af handleplanen fremgår det, at de studerende i 2016 inviteres og transporteres til karrieredag på FoodTech i Herning. Derudover planlægges der et fyraftensarrangement for de studerende, hvor små og mellemstore virksomheder og især alumner, der er beskæftiget i små og mellemstore virksomheder, inviteres til gensidig præsentation (audit trail 0, s. 150).

På kandidatuddannelsen i antropologi, der ifølge den årlige status i 2016 havde en ledighed 4.-7. kvartaler efter dimission på 32,4 %, har man i handleplanen for 2016 indskrevet, at integrerede karriereforløb og et erhvervsrettet kursusэлемент skal inkluderes i en ny studieordning, samt at kontakthaderne mellem studerende og aftagere generelt skal forbedres (audit trail 0, s. 572).

På kandidatuddannelsen i pædagogisk sociologi, der ifølge den årlige status i 2016 har en ledighed 4.-7. kvartaler efter dimission på 15 %, har man valgt at gennemføre interviews med arbejdsgivere, der har ansat kandidater i pædagogisk sociologi, med henblik på at identificere, hvilke kompetencer aftagerne efterspørger (audit trail 0, s. 710). Derudover er der fokus på at opnå tættere kontakt til aftagerpanelet og et øget samarbejde med alumneforeningen. I forbindelse med revisionen af studieordningen fremgår det i øvrigt af handleplanen, at det skal medtænkes, hvordan mulighed for praktik på 3. semester kan kobles med kontakt til virksomheder i forbindelse med

specialet (audit trail 0, s. 710). For samtlige af disse handlinger fremgår det, hvordan der skal følges op, hvem der er ansvarlig, og hvad tidshorisonten er.

På kandidatuddannelsen i digital design, der ifølge den årlige status i 2015 og 2016 havde en ledighed 4.-7. kvartaler efter dimission på henholdsvis 16,6 % og 20,9 %, har man i foråret 2016 nedsat et lokalt aftagerforum for at styrke dialogen med aftagerne. Samtidig arbejdes der på at styrke samarbejdet mellem de studerende og aftagerne gennem eksempelvis cases til brug i undervisnings- og inkubationsmiljøer, hvor specialer skrives i samarbejde med virksomheder (aftagerfora vil blive uddybet i afsnittet om inddragelse af eksterne interessenter i forbindelse med udviklingen af eksisterende uddannelser) (audit trail 0, s. 622).

Akkrediteringspanelet konstaterer desuden, at der handles, hvis der har været rødt flag ved beskæftigelsen i forbindelse med uddannelsesevalueringerne.

Under besøgene tilkendegav de uddannelsesansvarlige, at beskæftigelsestallenes status i forhold til den fastlagte grænseværdi er vigtig, men også udviklingen i de tal, der ligger inden for grænseværdierne, bliver fulgt tæt og drøftet.

Diskussion og vurdering

Akkrediteringspanelet bemærker positivt, at løbende monitorering af dimittendernes beskæftigelse er højt prioriteret på universitetsniveau. Det fremgår tydeligst i kraft af datapakkernes indikator for ledighed, hvor der er fastlagt fælles grænseværdier på universitetsniveau, hvilket betyder, at alle uddannelser uanset fakultet måles op mod de samme standarder. Universitetet har sat en grænseværdi for rødt flag og dermed handling, hvis tallet er over eller lig med 2 % højere end gennemsnittet på landsplan.

De enkelte uddannelser forholder sig således hvert år til beskæftigelsen blandt uddannelsens dimittender. Det fremgår af de

årlige statusser og uddannelsesevalueringerne, som akkrediteringspanelet har set, at beskæftigelsen er blevet drøftet, hvis der har været rødt flag, hvilket har medført opfølgende aktiviteter i handleplanen. I handleplanerne indgår det, hvilke initiativer der skal igangsættes, og hvem der er ansvarlig. Akkrediteringspanelet vurderer på den baggrund, at AU løbende monitorerer og følger op på dimittendernes beskæftigelse og iværksætter relevante tiltag i handleplanerne, hvis der er beskæftigelsesproblemer.

Sikring af relevante kompetencer

Af dokumentationsmaterialet fremgår det, at AU har en samlet række tiltag, der skal sikre, at uddannelserne bibringer dimittenderne relevante kompetencer til det arbejdsmarked, de skal ud i, herunder:

- Beskæftigelsesundersøgelse
- Dialog med aftagerne
- Studenterrettet karriere- og erhvervsvejledning
- Dialog med alumner og dimittender.

I det følgende vil tiltagene kort blive præsenteret, og derefter eksemplificeres de under overskriften Tiltag rettet mod udfordringer med beskæftigelse.

Beskæftigelsesundersøgelser (dimittendundersøgelser)

Beskæftigelsesundersøgelser gennemføres som beskrevet hvert andet år blandt første og femte års dimittender fra ordinære uddannelser samt hvert tredje år blandt de seneste tre års dimittender fra efter- og videreuddannelsesområdet. Beskæftigelsesundersøgelserne offentliggøres på universitets- og fakultetsniveau samt på uddannelsesniveau til studienævn og -ledelse til brug i forbindelse med kvalitetsarbejdet på de enkelte uddannelser. Beskæftigelsesundersøgelserne behandles i studienævn, uddannelsesudvalg og uddannelsesnævn samt i forbindelse med uddannelsesevalueringerne. Den gennemsnitlige

svarprocent på tværs af fakulteterne var i 2014 45, mens svarprocenten for de enkelte fakulteter varierer. På BSS var svarprocenten således 39, mens den var 57 på ST (selvevalueringsrapporten, s. 28, og bilag 6, s. 182 og 301).

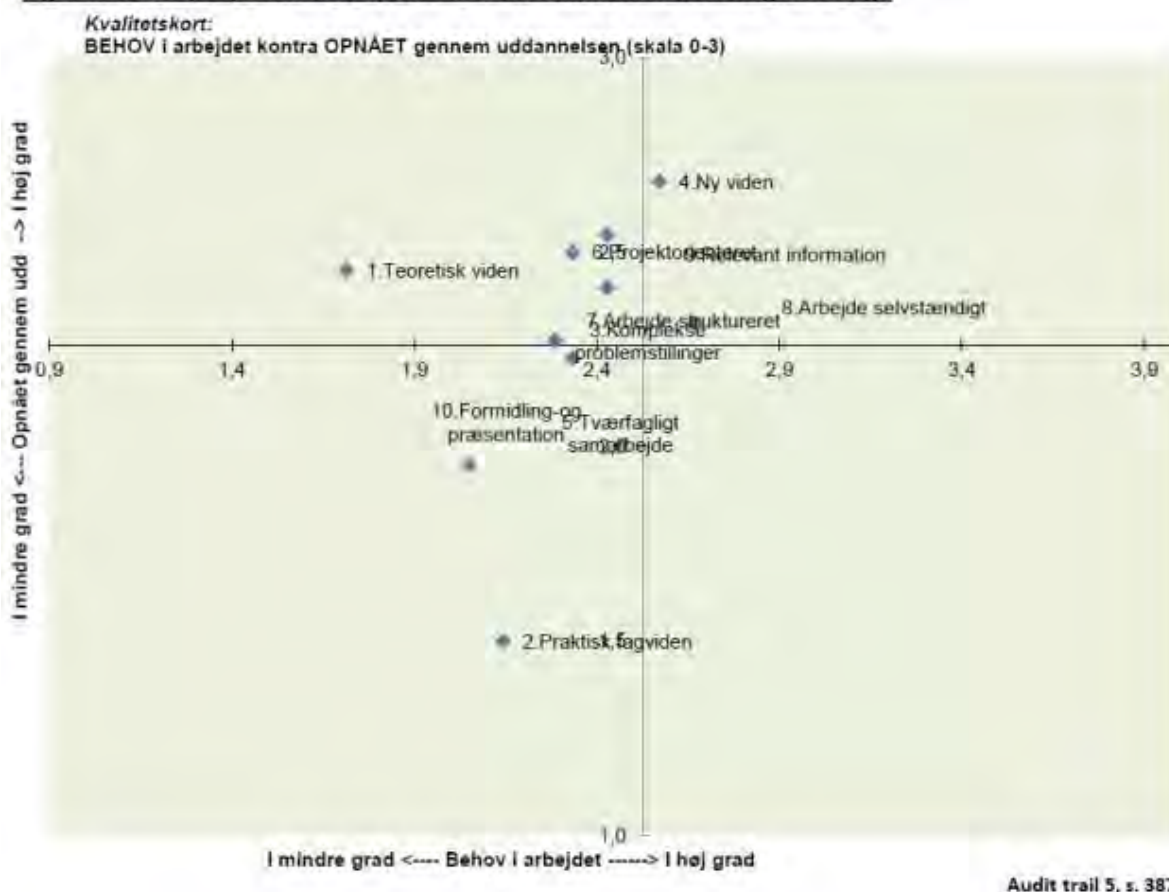
Et af punkterne i beskæftigelsesundersøgelsen omhandler sammenhængen mellem de studerendes opnåede kompetencer på uddannelsen og dimittendernes oplevelse af, hvilke kompetencer der efterspørges af aftagerne (audit trail 5, s. 387). Dette kan altså være med til at belyse for hver enkelt uddannelse, om der er sammenhæng mellem de studerendes erhvervede kompetencer på uddannelsen og de kompetencer, der efterspørges på arbejdsmarkedet.

I figur 8 ses et eksempel på et af resultaterne fra beskæftigelsesundersøgelsen i form af et kvalitets- og kompetencekort, som indgik i uddannelsesevalueringen af kandidatuddannelsen i digital design. Kvalitetskortet illustrerer sammenhængen mellem uddannelse og arbejde, så kompeten-

cer, som i høj grad er opnået gennem uddannelsen, og som ligeledes i høj grad efterspørges af arbejdsmarkedet, vil finde sig i kortets øverste højre vindue.

Der er i dokumentationsmaterialet flere eksempler på, at kvalitets- og kompetencekortene finder anvendelse og fører til drøftelser i forbindelse med kvalitetsprocesserne. Blandt andet påpeger studienævnet ved Aarhus School of Science på ST i en kommentar til selvevalueringsrapporten for bachelor- og kandidatuddannelsen i kemi, at man på baggrund af kvalitets- og kompetencekortet bør overveje, om tværfagligt samarbejde i højere grad skal indgå i kandidatuddannelsen (audit trail 5, s. 52-53). Derudover beskrives det i uddannelsesrapporten for BSS i 2015, at alle fakultets uddannelsers kvalitets- og kompetencekort er blevet gennemgået, og at enkelte i den forbindelse har givet anledning til at se nærmere på balancen mellem de kompetencer, der er erhvervet i løbet af uddannelsen, og de kompetencer, som ifølge dimittenderne efterspørges blandt aftager-

Figur 8: Eksempel på kvalitetskort fra kandidatuddannelsen i digital design

ne (audit trail 1, s. 11-12).

Dialog med aftagere

AU fremhæver desuden, at universitetet på flere måder har en dialog med aftagere, særligt i kraft af aftagerpanelerne. Universitetet beskriver yderligere, at repræsentanter for aftagerpanelerne fremover vil blive inddraget som fast høringspart i forbindelse med uddannelsesevalueringerne (selvevalueringsrapporten, s. 28). Dialogen med aftagere vil blive yderligere uddybet senere i afsnittet om inddragelse af eksterne eksperter i forbindelse med udviklingen af uddannelserne.

Studerterrettet karriere- og erhvervsvejledning

Som et andet element i sikringen af uddannelsernes relevans har AU i kraft af *Studie- og karrierevejledningsstrategi 2015-2020* fokus på den enkelte studerendes muligheder for at forberede sig bedst muligt til overgangen fra uddannelse til arbejdsliv (selvevalueringsrapporten, s. 31). Studenterrettet karriere- og erhvervsvejledning skal sikre, at de studerende i forbindelse med uddannelsesvalg – både før og i løbet af studiet – har relevante informationer til rådighed vedrørende beskæftigelsesmuligheder, udviklingstendenser på arbejdsmarkedet og potentielle konsekvenser og perspektiver i relation til deres valg undervejs i uddannelsen. Denne information er til rådighed online og via individuelle studie- og karrierevejledningssamtaler samt kurser og karriereevents og -messer i de to karrierecentre på henholdsvis Arts og BSS (selvevalueringsrapporten, s. 31). AU fremhæver i øvrigt, at der for studerende, der ønsker at blive iværksættere, er tilbud, der er målrettet dette område, i kraft af eksempelvis netværksdannelse, iværksætterworkshops samt praktisk støtte og rådgivning i forbindelse med opstart af egen virksomhed (selvevalueringsrapporten, s. 31).

Dialog med alumner og dimittender

I forlængelse af beskæftigelsesundersøgelsen vedligeholder AU Alumni en alumnedatabase, der giver fagmiljøerne adgang

til kontaktoplysninger for mere end 25.000 alumner fordelt på universitetets uddannelser. Dermed skaber AU basis for inddragelse af alumner i eksempelvis karrierevejledning, gæsteforelæsninger, aftagerhøringer m.v. på uddannelsesniveau. Dialogen med alumner giver ifølge universitetet en central viden om arbejdsmarkedets udvikling og behov (selvevalueringsrapporten, s. 30).

På ledelsesniveau er der flere eksempler på strategiske tiltag, som skal forbedre de studerendes jobmuligheder efter endt uddannelse.

Tiltag rettet mod udfordringer med hensyn til beskæftigelse

Strategisk er det universitetets målsætning, at den uddannelsesmæssige profil tilpasses over tid, så profilen i højere grad matcher samfundets fremtidige behov. Profilen ønskes fra ledelsens side derfor justeret mod flere studerende på de teknisk-naturvidenskabelige områder og en tilpasning af uddannelsesporteføljen på især humaniora som resultat. Universitetsledelsen vil gennem et stærkt kvalitetssikrings-system sætte retningen for den ønskede udvikling. Dette sker gennem analyse af opsamlede data, og ved at viden om de eksterne behov, der eksempelvis opnås fra aftagerpaneler, omsættes i tilpasninger af eksisterende uddannelser og etablering af nye uddannelser (selvevalueringsrapporten, s. 36).

På Arts har dette arbejde blandt andet ført til indførelsen af profilfag på alle kandidatuddannelserne på fakultetet. Profilfagsprocessen startede med den såkaldte humanistundersøgelse i 2006 og førte til indførelse af profilfag fra 2011. Den bærende idé med profilfaget er, at alle humanistiske kandidater, med enkelte undtagelser, skal have en arbejdsmarkedstoneing i deres uddannelse. På baggrund af evalueringer med studerende og aftagere er der i 2014 og 2016 sket en række tilpasninger af profilfagene, herunder ændringer i de udbudte profilfagsretninger. Akkrediteringspanelet

er i dokumentationsmaterialet og under besøgene blevet gjort opmærksom på, at der i forbindelse med profilfagsprocessen har været en del kritik fra fagområderne, som blandt andet har handlet om underviserprofilfaget. Evalueringer og tilbagemeldinger fra praktikværter og aftagere viste, at der var for lidt fokus på de fagdidaktiske og kernefaglige elementer og for meget fokus på mere generiske didaktiske elementer. I 2014 blev det derfor justeret med udvikling af en række fagdidaktiske specialiseringer, og gymnasiepraktikken i forløbet blev knyttet til de kernefaglige miljøer i form af vejledning og eksamination af praktikopgaver ved videnskabelige medarbejdere fra de enkelte uddannelser.

Som et andet tiltag kan det fremhæves, at studie- og institutlederne på cand.ling.merc.-uddannelsen igangsatte en arbejdsmarkedsundersøgelse i 2015 med henblik på at indhente viden om, hvilke erfaringer instituttets dimittender og aftagere har gjort med hensyn til arbejdsmarkedet. Arbejdsmarkedsundersøgelsen bestod dels af et spørgeskema til alumner, dels af fokusgruppeinterviews med henholdsvis aftagere og alumner. Selvom undersøgelsen ikke har givet et entydigt svar på, hvilke kompetencer der fremover skal sættes på, er der fra flere sider, herunder censorformandskabet, blevet peget på, at det sproglige niveau skal styrkes (selvevalueringsrapporten, s. 31). Som beskrevet er BSS gået i dialog med sprogmiljøerne på Arts for at styrke sproguddannelserne (selvevalueringsrapporten, s. 32).

Akkrediteringspanelet har desuden set en række eksempler på tiltag, der er rettet mod udfordringer med de enkelte uddannelsers beskæftigelse, hvoraf udvalgte eksempler fremgår af det følgende.

Kandidatuddannelsen i molekylær ernæring og fødevareteknologi havde i den årlige status i 2015 og 2016 rødt flag ved beskæftigelse. Af handleplanen for 2015 fremgår det, at der skal være mere matchmaking med virksomheder, og at de stude-

rende skal have hjælp til at præsentere deres kompetencer over for potentielle arbejdsgivere (audit trail 1, s. 184). Af handleplanen for 2016 fremgår det, at de studerende inviteres og transporteres til karrieredag på FoodTech i Herning, og at der planlægges et fyraftensarrangement, hvor små og mellemstore virksomheder og især alumner fra disse virksomhedstyper inviteres til gensidig præsentation (audit trail 0, s. 150). På aftagerpanelets møde i april i både 2013 og 2016 blev overgangen fra studie til job desuden drøftet (audit trail 6, s. 28 og 44). I maj 2016 var der igen møde med aftagerpanelet, som fik forelagt uddannelsens beskæftigelsestal (audit trail 6, s. 44).

Kandidatuddannelsen i antropologi havde i den årlige status i 2016 rødt flag ved beskæftigelse. Af handleplanen for 2015 fremgår det som et initiativ, at der skal etableres integrerede karriereforløb i den nye studieordning. Der var i november 2013 møde i aftagerpanelet, hvor to medlemmer præsenterede et oplæg om humanister på arbejdsmarkedet (audit trail 6, s. 238-239). Aftagerpanelet drøftede efterfølgende, hvordan man balancerer de brede humanistevner, som giver langtidsholdbare evner for udvikling og omstilling, og de mere konkrete færdigheder, som kan åbne døren til alle de stillinger, som humanister faktisk besidder, men som arbejdsgiverne så at sige aldrig søger humanister til. Derudover handlede mødet om, hvor vigtige sprogkundskaber er, og om, hvorvidt det vigtige er de 'sjældne' sprog, som få søger uddannelse inden for, eller om alt alligevel i praksis foregår på engelsk (audit trail 6, s. 239). I forbindelse med aftagerpanelmødet i august 2016 fremgår det af dagsordenen, at temaet for mødet var overgangen til arbejdsmarkedet, mens et par af de eksterne oplæg omhandlede arbejdsmarkedseffekten af de studerendes tilvalg, og hvad arbejdsgiverne forventer af kandidaterne (audit trail 6, s. 240).

Kandidatuddannelsen i digital design havde både i 2015 og 2016 rødt flag ved beskæf-

tigelse, hvilket førte til dialog med uddannelsens aftagere. På et aftagerpanelmøde i 2015 med overskriften Humanister – er der brug for en højere grad af erhvervsretning? blev det diskuteret, hvilke kompetencer der er brug for i erhvervslivet mv. Her efterlyste et panelmedlem større gennemsigtighed med hensyn til de generelle og specifikke kompetencer for kandidaterne fra Institut for Kommunikation og Kultur (IKK) og refererede til en undersøgelse blandt små og mellemstore virksomheder, som peger på, at de vigtigste kompetencer er elementer som forretningsforståelse, projektarbejde og ledelse samt fokus på løsningsorientering (audit trail 6, s. 399). Under endnu et aftagerpanelmøde i 2015 blev blandt andet profilfagenes tværgående erhvervsrettede kurser drøftet (audit trail 6, s. 404).

På et møde i aftagerforummet for Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab blev det af en aftagerrepræsentant endvidere under emnet Adgangsbilletter til arbejdsmarkedet fremhævet, at aftagere ofte søger helt specifikke kompetencer. Eksempelvis skal dimittenderne kunne visualisere designideen og kende Adobe-pakken og med hensyn til kodning kende til Unity, open framework m.m. Dimittenderne skal desuden ifølge denne aftager være konceptuelt stærke (audit trail 6, s. 408). Som et øvrigt tiltag blev de studerende inviteret til et halvdagsseminar om, hvad fremtidens digitale designere skal kunne. I opfølgningen på dagen beskriver universitetet, at arrangementet har bidraget til at udvide de studerendes kendskab til potentielle arbejdsgivere, og samtidig har virksomhederne fået et bedre kendskab til AU's uddannelser i praksis (audit trail 6, s. 493).

På baggrund af uddannelsesevalueringen, der blev gennemført i december 2016, er det blevet besluttet at kontakte dimittender et halvt og et helt år efter endt uddannelse for at høre, om de har fået job, hvad deres erfaringer med at søge job er, og hvilke kompetencer der har gjort, at de er kommet ind på arbejdsmarkedet (audit trail 6, s. 641).

Diskussion og vurdering

Med beskæftigelsesundersøgelsen har AU et grundlag for at udvikle uddannelsernes relevans. Undersøgelsen omfatter relevante temaer, herunder eksempelvis kvalitets- og kompetencekortet, som måler dimittendernes opnåede kompetencer op mod behovet på arbejdsmarkedet. Det fremgår, at uddannelser, der har problemer med røde flag ved beskæftigelse, har drøftet dette på møder med aftagerne. Der er eksempler på, at relevansen er blevet drøftet konkret i forbindelse med den enkelte uddannelse, og der er eksempler på, at beskæftigelse er blevet drøftet med afsæt i et større antal uddannelser og et bredere beskæftigelsesperspektiv. Endelig er universitetets karriere- og erhvervsvejledning aktiv med hensyn til at formidle viden om arbejdsmarkedet til de studerende, som de kan anvende i forbindelse med den individuelle uddannelsesplanlægning.

Det er akkrediteringspanelets vurdering, at AU på strategisk niveau har fokus på, at uddannelsernes relevans løbende skal udvikles. Panelet bemærker kritisk, at der på Arts er et mindre konkret fokus på de enkelte uddannelsers dialog med aftagerne med henblik på sikring og udvikling af uddannelsens relevans. Med oprettelse af aftagerfora på Arts er det panelets forventning, at drøftelserne af de konkrete uddannelser vil blive styrket.

Inddragelse af eksterne interessenter i udviklingen af eksisterende uddannelser

Dette afsnit fokuserer på de eksterne interessenter, som AU benytter i forbindelse med udvikling af uddannelserne, herunder aftagerpaneler, advisory boards, censorinstitution og alumner, som vil blive præsenteret i det følgende.

Af kvalitetspolitikken del 5 om uddannelsernes relation til arbejdsmarkedet fremgår det, "at uddannelsernes relevans i forhold til arbejdsmarkedets behov udvikles på et informeret grundlag gennem løbende, of-

fentliggjorte undersøgelser af dimittendernes beskæftigelsessituation og ved styrket dialog med såvel studerende, alumner som aftagere" (selvevalueringsrapporten, bilag 7, s. 342).

Advisory boards

I tilknytning til hvert fakultet er der et eksternt *advisory board*, der fungerer som rådgivende panel i forbindelse med strategiske anliggender (selvevalueringsrapporten, s. 12). Af AU's vedtægter fremgår det, at advisory boards skal udgøres af eksterne medlemmer, der repræsenterer "(...) målgruppen for hovedområdet forskning, uddannelse og formidling samt forsknings- og uddannelsesverdenen" (audit trail 6, s. 11). Desuden skal der være medlemmer med uddannelser fra andre institutioner, som har et internationalt perspektiv på forskning, uddannelse og formidling (audit trail 6, s. 11).

Under panelets besøg på institutionen blev det af aftagermedlemmer i advisory boards fortalt, at de på det årlige møde har diskuteret temaer såsom forholdet mellem forskningsbaseret og undervisning, samt hvordan de studerende kan hjælpe ud i arbejdslivet. Af programmet for ST's advisory board i 2014 og 2015 fremgår det, at der var både forsknings- og uddannelsesrelaterede oplæg og drøftelser. Der deltog både repræsentanter for industrien og forskere fra udenlandske universiteter (audit trail 6, s. 16 og 20). Arts' advisory board mødtes både i 2015 og 2016. Begge gange i to dage, hvor den ene dag var dedikeret til uddannelserne og den anden dag til forskning. Deltagerne var forskere fra udenlandske universiteter (audit trail 6, s. 142).

Aftagerpaneler

Som tidligere nævnt er der nedsat aftagerpaneler på alle fakulteter, mens strukturen for de enkelte aftagerpaneler er fakultetsspecifik. Arts har fire aftagerpaneler til 129 uddannelser, BSS har 18 aftagerpaneler til 47 uddannelser, ST har 16 aftagerpaneler til 60 uddannelser, mens Health har seks aftagerpaneler til 19 uddannelser (selveva-

lueringsrapporten, s. 11). Som beskrevet har Arts dog taget initiativ til at oprette mere uddannelsesnære aftagerfora. Det fremgår af de decentrale processer, at aftagerpanelerne på ST, BSS og Health skal mødes en gang om året. På Arts skal panelet mødes mindst hvert andet år. Af dokumentationsmaterialet til audit trail 6 fremgår det, at aftagerpanelerne mødes med varierende intervaller, fra et halvt til halvandet års mellemrum. Aftagerpanelernes kerneopgave kan, på baggrund af gennemgangen af de decentrale fakultetsbeskrivelser, opsummeres til følgende:

- At rådgive uddannelserne, herunder om deres relevans og samspil med det omgivende samfund, kandidaternes kvalifikationer og optagelsesbetingelser på uddannelserne
- At bidrage med aktuel viden om arbejdsmarkedets kompetencebehov og derigennem rådgive om uddannelsernes udvikling samt deres indholdsmæssige og strukturelle planlægning
- At stille forslag til nye uddannelsesinitiativer, hvad angår både eksisterende og eventuelle kommende uddannelser.

Ifølge universitetet er det planen fremover at inddrage aftagerpanelet (eller dele heraf) som fast høringspart i forbindelse med uddannelsesevalueringerne (selvevalueringsrapporten, s. 28). Akkrediteringspanelet noterer sig, at der i dokumentationsmaterialet er flere eksempler på, at aftagerpanelerne har været inddraget i tilpasning af uddannelserne, eksempelvis i forbindelse med den nye studieordning for den sundhedsfaglige kandidatuddannelse, evalueringen af diplomingeniørernes praktik, oprettelsen af profilfag på Arts og kvalitetsudfordringerne på de erhvervssproglige uddannelser. Der er også eksempler på, hvordan de uddannelser, der har haft rødt flag ved beskæftigelsen i forbindelse med datapakken, har inddraget aftagerne i drøftelser om arbejdsmarkedets behov og forventninger, hvilket er eksemplificeret tidligere i afsnittet om tiltag, der er rettet mod udfordringer med hensyn til beskæftigelse.

Under besøgene blev det drøftet, at IKK har taget initiativ til at etablere såkaldte aftagerfora. IKK er det uddannelsesrigeste institut på Arts med 50 uddannelser, og initiativet skal ses som en konsekvens heraf. Ledelsen har som intention at oprette aftagerfora på afdelingsniveau for at opnå bedre dialog med repræsentanter for arbejdsmarkedet på de enkelte uddannelser og derigennem sikre, at uddannelserne lever op til både det offentlige og det private arbejdsmarkeds forventninger til kandidaterne (supplerende information af 5. december 2016, s. 329). Ifølge AU's hjemmeside er der etableret syv uddannelsesfora, hvoraf de fem pr. december 2016 har fået tildelt medlemmer. Som eksempel på drøftelserne er der, som beskrevet tidligere, blandt andet blevet afholdt møde i aftagerforummet for Afdeling for Digital Design og Informationsvidenskab, hvor konkrete udfordringer med hensyn til disse dimittenders tilknytning til arbejdsmarkedet blev diskuteret.

Ifølge AU drøftes det i øjeblikket, om der på Institut for Kultur og Samfund (IKS), som er det næststørste institut på Arts, ligeledes skal oprettes mere fagnære aftagerfora. På DPU anses det som en styrke med ét bredt aftagerpanel, hvorfor det ikke er intentionen at oprette aftagerfora (supplerende information af 5. december 2016, s. 329).

Censorinstitutionen

Censorinstitutionen anses som en ekstern samarbejdspartner, der gennem den løbende dialog og inddragelse i forbindelse med eksaminer bidrager med et peer-review-blik på uddannelsernes kvalitet, herunder de anvendte prøveformer, de opstillede læringsmål og de studerendes akademiske niveau (selvevalueringsrapporten, s. 12).

I forbindelse med uddannelsesevalueringerne er det blevet besluttet, at det relevante censorformandskab fra 2016 skal inddrages med mulighed for kommentering af selvevalueringsrapporten, jf. procesbeskrivelsen for uddannelsesevaluering

(selvevalueringsrapporten, bilag 8, s. 348). Fx kommenterede censorformanden for kemi i maj 2016 i forbindelse med uddannelsesevalueringen af bachelor- og kandidatuddannelsen i kemi selve brugen af censorkorpset og censorkorpsets fremtidige tilbagemeldinger (audit trail 5, s. 54).

Dimittender og alumner

Dimittendernes erfaringer fremgår af beskæftigelsesundersøgelsen. Alumner og dimittender inddrages også i forbindelse med undervisning, udvikling af de enkelte uddannelser samt løbende sammensætning af universitetets uddannelsesportefølje. Som beskrevet vedligeholder AU en alumnedatabase, der giver fagmiljøerne adgang til kontaktoplysninger for mere end 25.000 alumner fordelt på uddannelser, hvorigennem alumner kan inddrages i eksempelvis karrierevejledning, gæsteforelæsnings, aftagerhøringer mv. på uddannelsesniveau (selvevalueringsrapporten, s. 30).

Diskussion og vurdering

Akkrediteringspanelet vurderer, at AU benytter en bred vifte af eksterne aktører i forbindelse med udviklingen af universitetets uddannelser, herunder advisory boards, aftagere, censorinstitution samt dimittender og alumner.

Akkrediteringspanelet kan konstatere, at der er variation i brugen af aftagerpaneler og interessenter. Eksempelvis har kandidatuddannelsen i molekylær ernæring og fødevareteknologi konkret dialog med aftagerpanelet om den enkelte uddannelse, mens dialogen på Arts, der indtil for nylig har organiseret sig med få aftagerpaneler, dækker mange uddannelser rettet mod sammenlignelige beskæftigelsesområder. Her kan akkrediteringspanelet konstatere, at en stor del af de aftagerpanelmøder, der er blevet afholdt, har haft form af mere generelle og overordnede drøftelser. Panelet bemærker, at de brede aftagerpaneler har drøftelser, som er relevante for instituttets uddannelser, men påpeger samtidig vigtigheden af at diskutere de enkelte uddannel-

sers specifikke beskæftigelsesudfordringer. Panelet anser det derfor for positivt, at Arts har taget initiativ til oprettelse af mere uddannelsesnære aftagerfora på afdelingsniveau. Vigtigheden af den tættere dialog med aftagere skal ses i lyset af, at mange uddannelser på Arts har røde flag ved beskæftigelsesindikatoren, hvilket gør aftagerdialogen central.

Akkrediteringspanelet vurderer på den baggrund, at uddannelserne drøfter beskæftigelsesproblemer med de aftagerpaneler, der er tilknyttet uddannelserne, og er af den opfattelse, at aftagerpanelerne med oprettelsen af aftagerfora på Arts samlet set i tilstrækkelig grad inddrages i udviklingen af de enkelte uddannelsers relevans.

Udvikling af nye uddannelser

Af AU's *Strategi 2013-2020* fremgår det blandt andet, at universitetet vil udvikle nye interdisciplinære uddannelser på kandidat- og masterniveau. Det fremhæves desuden, at uddannelserne skal tilgodese de krav, som fremtidens samfund stiller, med mangeartede problemer, som kræver stærke fagligheder (selvevalueringsrapporten, bilag 2, s. 89).

Universitetsledelsen giver i dokumentationsmaterialet udtryk for, at universitetet har den nødvendige kapacitet til både at udvikle nye uddannelser og at nedlægge eksisterende uddannelser (selvevalueringsrapporten, s. 36). Med hensyn til udviklingen af nye uddannelser sikrer ledelsen en grundig behandling af ønsker om nye uddannelser i samspil mellem faglige miljøer, eksterne interessenter og uddannelsesudvalg, inden universitetsledelsen træffer endelig afgørelse om, hvorvidt ønsket skal imødekommes eller ej (selvevalueringsrapporten, s. 36).

AU har fra centralt hold udfærdiget en procedure for udvikling af nye uddannelser (selvevalueringsrapporten, bilag 11). Af denne procedure fremgår det, at der i forbindelse med ansøgning om en ny uddannelse samlet skal ansøges på tre niveauer,

som hver især har mulighed for at afvise ansøgningen eller komme med forslag til forbedringer (selvevalueringsrapporten, s. 19). De tre niveauer er henholdsvis fakultetet, Udvalget for Uddannelse og universitetsledelsen. Det forudsættes i proceduren, at den relevante fakultetsledelse er involveret, inden ansøgningen fremsendes. I ansøgningen til en ny uddannelse skal uddannelsen beskrives med hensyn til relevans, adgangsforhold, formål, internt samarbejde og campus. I forbindelse med behandlingen af ansøgningen er der også fokus på sammenhængen til det samlede udbud af uddannelser, behovet for uddannelsen samt andre uddannelsesstrategiske overvejelser. Det fremgår ligeledes af universitetets interne skabelon til forhåndsansøgning, at der blandt andet skal gøres rede for, hvilke forskningsmiljøer der bidrager til uddannelsen, og i hvor høj grad der er etableret internt og eksternt samarbejde om udbuddet af uddannelsen (selvevalueringsrapporten, bilag 11, s. 379).

Af skabelonen for ansøgningen om nye uddannelsesinitiativer fremgår det desuden, at der skal indgå en behovsvurdering, som inkluderer en redegørelse for arbejdsmarkedsbehovet (selvevalueringsrapporten, bilag 11, s. 371). Her indgår det, at der skal redegøres for et estimat over omfanget af behovet og for processen med hensyn til inddragelse af relevante interessenter, herunder aftagere, i forbindelse med udviklingen af uddannelsen og vurderingen af behov i forhold til andre uddannelser (selvevalueringsrapporten, bilag 11, s. 371).

Ud over de centrale procedurer er der på fakultetsniveau fastlagt supplerende procedurer, hvor Arts' procedurer for involvering af eksterne interessenter vil blive beskrevet som eksempel i det følgende. Med hensyn til høring og involvering af eksterne aktører på Arts indgår følgende ved udvikling af nye uddannelser:

- Høring af særligt udvalgte aftagere i en kvalitativ høring

- Høring af instituttets aftagerpanel og uddannelsesfagudvalgets (nu uddannelsesnævnets) egne repræsentanter
- Høring af aftagere, der repræsenterer det brede arbejdsmarked
- Høring af censorformandskabet i forbindelse med udviklingen af nye uddannelser og dermed nye studieordninger.

(selvstændigt indhentet dokumentation, bilag 7, s. 56).

I interviewene med aftagere under besøgene samt i dokumentationsmaterialet til audit trail 6 er der flere eksempler på, at nye uddannelser er blevet præsenteret for og drøftet med aftagerpanelerne, og udvalgte eksempler vil blive præsenteret i det følgende.

En repræsentant for aftagerpanelet, der er tilknyttet kandidatuddannelsen i molekylær ernæring og fødevareteknologi på ST, fortalte under akkrediteringspanelets besøg, at aftagerpanelet i forbindelse med oprettelsen af en ny uddannelse medvirkede i en række workshops, hvor det kom med mange input. Det blev ligeledes fremhævet, at aftagerpanelet i første omgang afviste forslaget om en ny uddannelse med den begrundelse, at uddannelsen ville være meget sammenlignelig med det, der blev tilbudt på andre institutioner, hvilket førte til dialog og en inkorporering af en række praksisnære input fra aftagerne. Dette fremgår også af referatet fra et møde i aftagerpanelet for jordbrugsuddannelserne i juni 2014 (audit trail 6, s. 36).

På et møde i aftagerpanelet for uddannelserne i statskundskab og samfundsfag i september 2013 blev en ny kandidatuddannelse drøftet på baggrund af tidligere fremsendt information. I dette tilfælde blev aftagerpanelmedlemmerne orienteret om uddannelsens kompetenceprofil, opbygning og adgangsgrundlag samt baggrunden for arbejdet med den nye uddannelse (audit trail 6, s. 90).

Aftagerpanelet, der er tilknyttet IKS, fik på et møde i marts 2013 præsenteret planer for oprettelsen af tre nye uddannelser, hvilket blev drøftet på mødet. Med hensyn til forslaget om en kommende uddannelse med titlen sustainable heritage management (SHM) kom det blandt andet frem, at repræsentanter for museumsbranchen støttede op om uddannelsesinitiativet. De redegjorde samtidig for, at udviklingen i museumsbranchen med centralisering og færre små selvstændige museer i høj grad åbner et arbejdsmarked for kandidater med et SHM-perspektiv og disses kompetencer frem for traditionelle monofaglige kandidater (audit trail 6, s. 230). Samme panel blev efterfølgende i november 2013 dels informeret om status med hensyn til tidligere drøftede uddannelser og dels præsenteret for planerne om, at instituttet planlægger to nye uddannelser (audit trail 6, s. 237).

Diskussion og vurdering

Akkrediteringspanelet noterer sig processen med, at nye uddannelser på AU skal godkendes på tre niveauer: på fakultetsniveau, i Udvalget for Uddannelse og af universitetsledelsen. Det sikrer, at uddannelserne vil blive vurderet i forhold til universitetets samlede strategi. Der foreligger en klar procedure for, hvad der skal inkluderes i udviklingsprocessen, herunder en række væsentlige elementer, som skal indgå i oplægget til de tre ledelsesniveauer. Disse elementer inkluderer blandt andet relevans, sammenhæng til det samlede udbud af uddannelser, og hvilke forskningsmiljøer der skal bidrage til uddannelsen. Derudover skal centrale interessenter høres, der som beskrevet for Arts inkluderer udvalgte aftagere i en kvalitativ høring, instituttets aftagerpanel, aftagere, der repræsenterer det brede arbejdsmarked, og censorformandskabet.

Akkrediteringspanelet vurderer, at der er en strategi og proces for universitetets arbejde med udvikling af nye uddannelser.

Bilag

I. Metode

Institutionsakkrediteringernes formål er at styrke uddannelsesinstitutionernes arbejde med at udvikle uddannelser med stadig højere faglig kvalitet og stadig større relevans. Den enkelte institution kan selv tilrettelægge kvalitetssikringsarbejdet, så længe arbejdet lever op til de fem kriterier for kvalitet og relevans, som er fastlagt i akkrediteringsbekendtgørelsen.

Dette afsnit beskriver den metode, der er anvendt i forbindelse med institutionsakkrediteringen, og som danner grundlag for vurderingerne i rapporten.

Vejledningen og bekendtgørelsens kriterier

Akkrediteringsloven og bekendtgørelsens kriterier⁴ danner ramme for vurderingen af uddannelsesinstitutionens arbejde med at sikre og udvikle kvalitet og relevans.

Kriterierne angiver forventningerne til institutionens politikker, strategier og procedurer og til kvalitetssikringsarbejdet i praksis. Loven og bekendtgørelsen følger de europæiske standarder for kvalitetssikring af videregående uddannelser (Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area). De fem kriterier er beskrevet nærmere i Vejledning om institutionsakkreditering.

Kriterierne I og II handler om de overordnede rammer for institutionens kvalitetssikringsarbejde. Institutionen skal i forbindelse med kriterium I dokumentere sin kvalitetssikringspolitik og -strategi samt de procedurer og processer, der understøtter politikken. I forbindelse med kriterium II behandles kvalitetssikringsarbejdets forankring på ledelsesniveau, organiseringen og ansvarsfordelingen i forbindelse med kvalitetssikringsarbejdet samt ledelsesinformationen og kvalitetskulturen.

Kriterierne III, IV og V handler om, hvorvidt institutionen i praksis sikrer, at alle uddannelserne har det rette videngrundlag, faglige indhold og niveau og den rette pædagogiske kvalitet samt er relevante i forhold til arbejdsmarkedet og samfundet.

Dokumentationen for opfyldelsen af de fem kriterier skal samtidig belyse sammenhængen mellem de forskellige dele af kvalitetssikringssystemet og systemets forankring på de forskellige ledelsesniveauer og i kvalitetskulturen.

Proces og dokumentation

AI har nedsat et akkrediteringspanel til at vurdere institutionens kvalitetssikringsarbejde. Medlemmerne af panelet har blandt andet kompetencer inden for ledelse og kvalitetssikring på institutionsniveau og viden om den videregående uddannelsessektor og om relevante arbejdsmarkedsforhold samt indsigt i studenterperspektivet.

Institutionen har dokumenteret sit kvalitetssikringssystem gennem en selvevalueringsrapport, nøgletal, materiale til audit trails og de oplysninger, som akkrediteringspanelet har indhentet i forbindelse med to besøg på institutionen. Disse kilder har til sammen dannet grundlag for vurderingen af institutionens kvalitetssikringssystem.

I selvevalueringsrapporten har institutionen beskrevet, dokumenteret og eksemplificeret kvalitetssikringssystemet og institutionens kvalitetssikringspraksis. Med selveva-

⁴ LOV nr. 601 af 12.6.2013 og BEK nr. 745 af 24.6.2013.

lueringsrapporten som baggrund har akkrediteringspanelet besøgt institutionen ad to omgange. Under det første besøg mødte panelet institutionens ledelse og repræsentanter for undervisere, studerende, afgangere og stabsmedarbejdere. Her fik panelet uddybet og valideret informationerne i institutionens selvevalueringsrapport, og centrale problemstillinger blev drøftet. Efter en dialog med uddannelsesinstitutionen har panelet dernæst udvalgt en række områder, som man er gået særligt i dybden med i form af såkaldte audit trails. Målet har været at belyse kvalitetssikringsarbejdet i praksis inden for centrale områder. Under det andet besøg på institutionen mødtes panelet med ledelsen, undervisere, studerende, afgangere og andre, som har kunnet belyse de valgte audit trails.

Audit trails er stikprøvebaserede eksempler, der går på tværs af en række uddannelser eller fagområder eller går i dybden med kvalitetssikringen af en enkelt uddannelse eller en gruppe uddannelser. Formålet med audit trails er at få konkretiseret, hvordan uddannelsesinstitutionens kvalitetssikringssystem fungerer i praksis. Fokus har ligget både på det velfungerende kvalitetssikringsarbejde og på udfordringer, som kvalitetssikringsarbejdet skal håndtere. De udvalgte audit trails har også belyst, om institutionens kvalitetssikringsarbejde er løbende og systematisk, og om der er sammenhæng mellem mål, midler og opfølgning på uddannelsernes kvalitet og relevans. Dokumentationsmaterialet til audit trailene har været eksisterende materiale som fx referater fra møder i studienævn eller uddannelsesudvalg, uddannelsesevalueringer eller censorrapporter.

På baggrund af en analyse af det samlede dokumentationsmateriale har akkrediteringspanelet vurderet kvalitetssikringssystemet og den måde, hvorpå institutionen har udmøntet det i praksis. Panelet har i analysen forholdt sig til alle kriterierne og deres uddybningspunkter. For kriterierne III, IV og V har panelet udvalgt et antal centrale områder, som er nærmere belyst i akkrediteringsrapporten. De uddybningspunkter, som ikke er eksplicit behandlet under de tre kriterier i akkrediteringsrapporten, har også været en del af panelets analyse og samlede vurdering af, om institutionen lever op til alle kriterierne og deres uddybningspunkter.

Alt har med afsæt i akkrediteringspanelets vurderinger udarbejdet et udkast til en akkrediteringsrapport, som er blevet sendt i høring på institutionen. Høringsversionen af akkrediteringsrapporten indeholdt panelets vurderinger af hvert af de fem kriterier og desuden en samlet indstilling. Efter høringen på institutionen er den endelige akkrediteringsrapport blevet udarbejdet og overleveret til Akkrediteringsrådet, som på baggrund af rapporten træffer afgørelse om akkreditering af uddannelsesinstitutionen.

II. De fem kriterier

Kriterium I: Kvalitetssikringspolitik og -strategi

Institutionen har en formelt vedtaget kvalitetssikringspolitik og -strategi for løbende sikring og udvikling af uddannelsernes og de enkelte udbuds kvalitet og relevans.

Uddybning:

Institutionens kvalitetssikringspolitik og -strategi skal være offentligt tilgængelig og skal:

- fastsætte konkrete og ambitiøse mål for institutionens samlede kvalitetssikring og -udvikling,
- beskrive de processer og procedurer, der skal understøtte, at de fastsatte mål opnås, og sikre, at relevante problemstillinger og udfordringer løbende indfanges og håndteres,
- omfatte alle institutionens udbud af videregående uddannelser, uanset placering og tilrettelæggelsesform, og dække alle områder, der er relevante for sikring og udvikling af uddannelsernes og udbuddenes kvalitet og relevans, jf. kriterierne III-V. For de maritime uddannelsesinstitutioner skal den vedtagne kvalitetssikringspolitik og -strategi dog omfatte alle institutionens uddannelsesudbud.

Kriterium II: Kvalitetsledelse og organisering

Kvalitetssikringsarbejdet er forankret på ledelsesniveau og organiseres og gennemføres således, at det fremmer udvikling og vedligeholdelse af en inkluderende kvalitetskultur, der understøtter og fremmer uddannelsernes kvalitet og relevans.

Uddybning:

Kvalitetssikringsarbejdet skal gennemføres i overensstemmelse med institutionens kvalitetssikringspolitik og -strategi og skal:

- omfatte alle ledelsesniveauer og relevante institutionelle niveauer og basere sig på en klar ansvars- og arbejdsfordeling,
- løbende involvere undervisere og studerende samt inddrage øvrige relevante interne og eksterne aktører og interessenter,
- gennemføres løbende, systematisk og målrettet,
- omfatte og basere sig på løbende indsamling, analyse og anvendelse af relevante informationer om uddannelser og udbud, fx informationer om undervisningsaktivitet, frafald, beskæftigelse, gennemførelsestid og internationalisering,
- basere sig på klare standarder for, hvornår der foreligger utilfredsstillende forhold, der kræver handling, samt procedurer for opfølgning herpå,
- omfatte systematiske vurderinger af udviklingsbehov og -muligheder.

Kriterium III: Uddannelsernes videngrundlag

Institutionen har en praksis, som sikrer, at uddannelser og undervisning til stadighed baserer sig på et videngrundlag, der svarer til uddannelser af den givne type på det givne niveau og giver et solidt grundlag for opnåelse af uddannelsernes mål.

Uddybning:

Videngrundlag omfatter institutionens strategiske og praktiske arbejde med at sikre, at relevant og opdateret viden lægges til grund for uddannelserne og inddrages aktivt i den løbende undervisning. Institutionen skal sikre:

- at uddannelserne er tilknyttet relevante faglige miljøer og løbende baserer sig på ny viden, som er relevant for uddannelser af den givne type på det givne niveau, og som er tilvejebragt i henhold til lovgivningens bestemmelser om uddannelsernes videngrundlag,
- at underviseres faglige kvalifikationer er opdaterede og løbende udvikles,
- at underviserne deltager i eller har aktiv kontakt med relevante forskningsmiljøer, udviklingsmiljøer eller beskæftigelsesområder, jf. uddannelsernes lovbestemte videngrundlag, og løbende inddrager viden og erfaringer herfra i undervisningen,
- at de studerende har kontakt til det relevante videngrundlag, fx gennem inddragelse i aktiviteter relateret hertil.

Kriterium IV: Uddannelsernes niveau og indhold

Institutionen har en praksis, som sikrer, at uddannelserne har det rette niveau samt et fagligt indhold og en pædagogisk kvalitet, som understøtter de studerendes læring og opnåelse af uddannelsens mål.

Uddybning:

Institutionen skal sikre:

- at uddannelserne til stadighed har et niveau, der svarer til de relevante typebeskrivelser i den danske kvalifikationsramme for videregående uddannelser,
- at uddannelsernes indhold afspejler uddannelsernes mål, samt at undervisningens tilrettelæggelse og pædagogiske kvalitet understøtter de studerendes læring og opnåelse af målene,
- at der gennemføres løbende og regelmæssige studenterevalueringer af uddannelser og undervisning, og at resultaterne herfra finder systematisk anvendelse,
- at dele af uddannelserne, der gennemføres uden for institutionen, herunder praktik, kliniske forløb og uddannelsesdele, der gennemføres i udlandet, omfattes af systematisk kvalitetssikringsarbejde,
- at faciliteter og ressourcer på udbudsstederne understøtter undervisningen og de studerendes gennemførelse af uddannelserne,
- at der gennemføres regelmæssige evalueringer af uddannelserne med inddragelse af eksterne eksperter, og at resultaterne herfra inddrages i den videre udvikling af uddannelsernes mål, indhold og tilrettelæggelse.

Kriterium V: Uddannelsernes relevans

Institutionen har en praksis, der sikrer, at såvel nye som eksisterende uddannelser afspejler samfundets behov og løbende tilpasses den samfundsmæssige udvikling og ændrede behov på det danske arbejdsmarked.

Uddybning:

Institutionen skal sikre:

- at uddannelserne afspejler arbejdsmarkedets behov, og de studerende opnår relevante kompetencer,
- at relevante eksterne interessenter, herunder aftagersiden og dimittender fra uddannelserne, løbende og systematisk inddrages i dialog om uddannelserne, herunder disses mål, indhold og resultater, og at resultaterne herfra anvendes ved tilpasning af uddannelserne,
- at centrale eksterne interessenter, herunder aftagersiden og eventuelle autorisationsgivende myndigheder mv., inddrages i udvikling og vurdering af nye uddannelsesforslag,
- at dimittendernes beskæftigelsessituation og udviklingen på det danske arbejdsmarked løbende monitoreres, og at resultaterne herfra systematisk vurderes med henblik på nærmere fastlæggelse af, hvornår beskæftigelsessituationen giver anledning til særskilte initiativer.

III. Audit trails

Audit trail 1: Årlig status

Formålet er at belyse, hvordan årlig status anvendes til løbende at identificere udfordringer på de enkelte uddannelser og afklare, hvor effektivt, der følges op på statusmøderne og i handleplaner. Audit trailen skal illustrere hvordan årlig status indgår i universitetets informationsflow, med særligt fokus på, hvordan problemer, der er identificeret på uddannelsesniveau, indgår i årlig status og bringes videre til uddannelsesrapporterne (på fakultetsniveau) og uddannelsesberetningen (i rektoratet), samt hvordan der på alle niveauer følges op og gives tilbagemeldinger til relevante aktører i systemet.

Audit trailen tager udgangspunkt i 15 udvalgte uddannelser:

- Kandidatuddannelsen i pædagogisk sociologi (Aarhus og Emdrup)
- Bachelor- og kandidatuddannelsen i digital design
- Bachelor- og kandidatuddannelsen i antropologi
- Bacheloruddannelsen i erhvervsøkonomi med tilvalg
- Masteruddannelsen i business administration
- Bachelor- og kandidatuddannelsen i statskundskab
- Diplomingeniøruddannelsen i electronic design (Herning)
- Kandidatuddannelsen i molekylær ernæring og fødevareteknologi
- Kandidatuddannelsen i mekanik
- Kandidatuddannelserne i sygepleje (Aarhus og Emdrup).

Audit trail 2: Sikring af videngrundlag og de studerendes kontakt til videngrundlag

Formålet er at belyse, hvordan AU løbende og systematisk sikrer videngrundlaget og de studerendes kontakt til videngrundlaget på forskellige uddannelses typer og campusser. Audit trailen har fokus på, hvordan de studerendes kontakt til forskningsmiljøet i forbindelse med undervisning og vejledning løbende monitoreres og håndteres, samt hvordan det indgår i den fremadrettede bemanding og tilrettelæggelse af uddannelsen.

Audit trailen tager udgangspunkt i ni udvalgte uddannelser:

- Bachelor- og kandidatuddannelsen i uddannelsesvidenskab (Aarhus og Emdrup)
- Kandidatuddannelsen i marketing and business innovation (Herning)
- Masteruddannelsen i business administration
- Bachelor- og kandidatuddannelsen i statskundskab
- Kandidatuddannelserne i sygepleje (Aarhus og Emdrup)
- Kandidatuddannelsen i molekylær ernæring og fødevareteknologi.

Audit trail 3: Kvalitetsarbejde i samspillet mellem studienævn og uddannelsesnævn/-udvalg

Formålet er at belyse informationsflow, ansvarsfordeling og opfølgning på problemer i samspillet mellem studienævn og uddannelsesudvalg/uddannelsesansvarlig på Arts og ST med særligt fokus på tilrettelæggelse og udvikling af uddannelserne.

Audit trailen tager udgangspunkt i 11 udvalgte uddannelser:

- Bachelor- og kandidatuddannelsen i uddannelsesvidenskab (Aarhus og Emdrup)
- Bachelor- og kandidatuddannelsen i engelsk
- Bachelor- og kandidatuddannelsen i antropologi
- Bachelor- og kandidatuddannelsen i kemi
- Kandidatuddannelsen i mekanik.

Audit trail 4: Undervisningsevalueringer

Formålet er at belyse, hvordan procedure og praksis for undervisningsevalueringerne sikrer, at problemer på kursus- og semesterniveau effektivt identificeres og håndteres. Desuden skal det belyses, hvordan opfølgning indgår i henholdsvis studieledernes og studienævnenes kvalitetssikring og kvalitetsudvikling af uddannelserne. Audit trailen har særligt fokus på uddannelser med tværgående elementer, fx samlæste fag, profilfag og projektorienterede forløb (praktik).

Audit trailen tager udgangspunkt i ti udvalgte uddannelser:

- Kandidatuddannelsen i engelsk
- Kandidatuddannelsen i antropologi
- Bachelor- og kandidatuddannelsen i statskundskab
- Bacheloruddannelsen i erhvervsøkonomi med tilvalg
- Bachelor- og kandidatuddannelsen i kemi
- Kandidatuddannelsen i mekanik
- Bachelor- og kandidatuddannelsen i odontologi.

Audit trail 5: De femårige uddannelsesevalueringer

Formålet er at belyse, hvordan de femårige uddannelsesevalueringer sikrer og udvikler uddannelsernes kvalitet og relevans. Det skal belyses, hvordan AU via evalueringerne identificerer udfordringer og udviklingsmuligheder, samt hvilken procedure og praksis der er for opfølgning. Ligeledes skal de eksterne faglige eksperter rolle belyses.

Audit trailen tager udgangspunkt i syv udvalgte uddannelser:

- Bachelor- og kandidatuddannelsen i digital design
- Bachelor- og kandidatuddannelsen i kemi
- Bachelor- og kandidatuddannelsen i odontologi
- Masteruddannelsen i business administration.

Audit trail 6: Eksterne interessenter og relevanssikring

Formålet er at belyse, hvordan eksterne interessenter, herunder aftagerpaneler og dimittender, bidrager til at udvikle kvalitet og relevans på eksisterende uddannelser, herunder særligt på uddannelser med beskæftigelsesproblemer.

Audit trailen tager udgangspunkt i ni udvalgte uddannelser:

- Kandidatuddannelserne i pædagogisk sociologi (Aarhus og Emdrup)
- Bachelor- og kandidatuddannelsen i digital design
- Bachelor- og kandidatuddannelsen i antropologi
- Kandidatuddannelsen i molekylær ernæring og teknologi
- Bachelor- og kandidatuddannelsen i statskundskab.

IV. Sagsbehandlingsnotat

Tabel 1. Sagsbehandlingsforløb

15. april 2016	Selvevalueringsrapporten modtaget
3. maj 2016	Supplerende information - eksempler fra uddannelses kvalitetsprocesser (bilag 9)
24. maj 2016	Supplerende information- undervisningsevalueringer og uddannelsesevalueringer
25. maj 2016	Supplerende information - indikatorkort for 2016
10. juni 2016	Supplerende information - indikatorkort 2015, efter – og videreuddannelse indikatorkort og grænseværdier 2016 samt notat om indikator
13. september 2016	Supplerende information – referater af drøftelser i Udvalget for Uddannelse
23. september 2016	Supplerende information - referater
5. december 2016	Supplerende information - om inddragelse af aftagere og aftagerfora, uddannelsesevaluering på Arts, Notat om justering af indikatorer, samt info om det nye undervisningsevalueringssystem
1.-2. juni 2016	Akkrediteringspanelets første besøg på institutionen
8. september 2016	Audit trail modtaget
31. oktober – 4. november 2016	Akkrediteringspanelets andet besøg på institutionen
2. marts 2017	Akkrediteringsrapport sendt i høring på institutionen
23. marts 2017	Høringssvar til akkrediteringsrapport modtaget fra institutionen
8.-9. juni 2017	Behandlet af Akkrediteringsrådet på rådsmøde

V. Programmer for institutionsbesøg

I dette bilag findes programmerne for første og andet besøg på AU.

Første besøg på AU, 1.-2. juni 2016

Onsdag d. 1. juni 2016

Campus Aarhus

Tidspunkt	Varighed	Indhold
8.15-9.00	45 min	Møde med rektor, prorektor og universitetsdirektør
9.00-9.30	30 min	Præsentation af AU's datapakker
9.35-10.20	45 min	Møde med Udvalget for Uddannelse
10.35-11.30	55 min	Møde med fakultetet Aarhus BSS
11.45-12.40	55 min	Møde med fakultetet Arts
12.40-13.40	1 time	Frokost og panelets opsamling
13.40-14.35	55 min	Møde med fakultetet Health
14.50-15.45	55 min	Møde med fakultetet Science and Technology

Torsdag d. 2. juni 2016

Campus Aarhus

Tidspunkt	Varighed	Indhold
8.30-9.30	1 time	Møde med undervisere
9.45-10.45	1 time	Møde med studerende
11.00-11.30	30 min	Møde med bestyrelsen
11.30-12.15	45 min	Møde med aftagerrepræsentanter
12.15-14.00	1 time	Frokost og panelets opsamling
14.00-14.45	45 min	Møde med universitetsledelsen

Andet besøg på AU, 31. oktober – 4. november 2016

Mandag d. 31. oktober 2016

Campus Aarhus

Tidspunkt	Varighed	Audit trails	Indhold
8.00-8.30	30 min		Panelets interne møde
8.30-9.30	1 time	AT 2 – Videngrundlag	Møde med ledelsen (prodekan, institutleder, studieleder) på følgende uddannelser: • KA i sygepleje • BA og KA i statskundskab • KA i molekylær ernæring og fødevareteknologi • MBA
9.45-10.30	45 min	AT 2 – Videngrundlag	Møde med VIP'er og DVIP'er på følgende uddannelser: • KA i sygepleje • BA og KA i statskundskab • KA i molekylær ernæring og fødevareteknologi • MBA
10.45-12.00	1 time og 15 min	AT 2 – Videngrundlag	Møde med studerende på følgende uddannelser: • KA i sygepleje • BA og KA i statskundskab • KA i molekylær ernæring og fødevareteknologi • MBA
12.00-12.45	45 min		Frokost
12.45-13.45	1 time	AT 2 – Videngrundlag	Møde med studienævnsmænd og næstformænd, leder af uddannelsesnævn og studenterrepræsentanter i uddannelsesnævn på følgende uddannelser: • KA i sygepleje • BA og KA i statskundskab • KA i molekylær ernæring og fødevareteknologi • MBA
14.00-14.45	45 min	AT 1 – Årlig status AT 4 – Undervisningsevalueringer	Møde med studerende, som har fulgt udvalgte kurser på følgende uddannelser: • BA og KA i odontologi • BA i erhvervsøkonomi • BA og KA i statskundskab
15.00-15.45	45 min	AT 1 – Årlig status AT 4 – Undervisningsevalueringer	Møde med VIP'er uden tilknytning til råd og nævn på følgende uddannelser: • BA og KA i odontologi • BA i erhvervsøkonomi • BA og KA i statskundskab
16.00-16.45	45 min	AT 1 – Årlig status AT 4 – Undervisningsevalueringer	Møde med studienævnsmænd og næstformænd på følgende uddannelser: • BA og KA i odontologi • BA i erhvervsøkonomi • BA og KA i statskundskab
17.00-18.00	1 time		Panelets interne møde

Tirsdag d. 1. november 2016 (første del)**Campus Aarhus**

Tidspunkt	Varighed	Audit trails	Indhold
8.00-8.30	30 min		Panelets interne møde
8.30-9.30	1 time	AT 1 – Årlig status AT 6 – Eksterne interesser og relevanssikring	Møde med ledelsen (dekan, prodekan, institutleder, studieleder) på følgende uddannelser: • BA og KA i digital design • BA og KA i antropologi • KA i molekylær ernæring og fødevareteknologi • KA i pædagogisk sociologi • BA og KA i statskundskab
9.45-10.45	1 time	AT 1 – Årlig status AT 6 – Eksterne interesser og relevanssikring	Møde med ledelsen studienævnsmænd og næstformænd på følgende uddannelser: • BA og KA i digital design • BA og KA i antropologi • KA i molekylær ernæring og fødevareteknologi • KA i pædagogisk sociologi • BA og KA i statskundskab
11.00-11.45	45 min	AT 6 – Eksterne interesser og relevanssikring	Møde med aftagerrepræsentanter på følgende uddannelser: • BA og KA i digital design • BA og KA i antropologi • KA i molekylær ernæring og fødevareteknologi • KA i pædagogisk sociologi • BA og KA i statskundskab

Tirsdag d. 1. november 2016 (anden del)**Campus Herning**

Tidspunkt	Varighed	Audit trails	Indhold
14.00-15.00	1 time	AT 1 – Årlig status AT 2 – Videngrundlag	Møde med ledelsen (prodekan, institutleder) på følgende uddannelser: • Cand.merc. • Diplomingeniør i electronic design
15.15-16.00	45 min	AT 2 – Videngrundlag	Møde med DVIP'er og VIP'er uden tilknytning til råd og nævn på følgende uddannelser: • Cand.merc.
16.15-17.00	45 min	AT 2 – Videngrundlag	Møde med studerende uden tilknytning til råd og nævn på følgende uddannelser: • Cand.merc.
17.15-18.00	45 min	AT 1 – Årlig status AT 2 – Videngrundlag	Møde med studieleder, studienævnformand og næstformand på følgende uddannelser: • Cand.merc. • Diplomingeniør i electronic design
18.00-18.30	30 min		Rundvisning

Onsdag d. 2. november 2016

Campus Aarhus

Tidspunkt	Varighed	Audit trails	Indhold
8.00-8.30	30 min		Panelets interne møde
8.30-10.00	1 time og 30 min	AT 1 – Årlig status AT 3 – Kvalitetsarbejde mellem studienævn og uddannelsesnævn/-udvalg AT 4 – Undervisningsevalueringer	Møde med ledelsen (prodekaner, studieledere, institutledere) på følgende uddannelser: • BA og KA i engelsk • BA og KA i antropologi • KA i mekanik • BA og KA i kemi
10.15-11.00	45 min	AT 4 – Undervisningsevalueringer	Møde med VIP'er uden tilknytning til råd og nævn på følgende uddannelser: • BA og KA i engelsk • BA og KA i antropologi • KA i mekanik • BA og KA i kemi
11.15-12.00	45 min	AT 4 – Undervisningsevalueringer	Møde med studerende, som har fulgt udvalgte kurser på følgende uddannelser: • BA og KA i engelsk • BA og KA i antropologi • KA i mekanik • BA og KA i kemi
12.00-12.45	45 min		Frokost
13.00-14.00	1 time	AT 1 – Årlig status AT 3 – Kvalitetsarbejde mellem studienævn og uddannelsesnævn/-udvalg AT 4 – Undervisningsevalueringer	Møde med studienævnformænd og studenterrepræsentanter i uddannelsesnævn/-udvalg på følgende uddannelser: • BA og KA i engelsk • BA og KA i antropologi • KA i mekanik • BA og KA i kemi
14.15-15.45	1 time og 30 min	AT 1 – Årlig status AT 3 – Kvalitetsarbejde mellem studienævn og uddannelsesnævn/-udvalg AT 4 – Undervisningsevalueringer	Møde med ledere af uddannelsesnævn/udvalg og studienævnformænd på følgende uddannelser: • BA og KA i engelsk • BA og KA i antropologi • KA i mekanik • BA og KA i kemi
16.00-17.00	1 time	AT 1 – Årlig status AT 3 – Kvalitetsarbejde mellem studienævn og uddannelsesnævn/-udvalg AT 4 – Undervisningsevalueringer	Møde med medlemmer af uddannelsesforum på fakulteterne Arts og ST

Torsdag d. 3. november 2016

Campus Aarhus

Tidspunkt	Varighed	Audit trails	Indhold
8.00-9.00	1 time		Panelets interne møde
9.00-10.00	1 time	AT 5 – 5-årige uddannelsesevalueringer	Møde med ledelsen (prodekan, studieleder) på følgende uddannelser: • BA og KA i digital design • BA og KA i kemi • BA og KA i odontologi • MBA
10.15-11.15	1 time	AT 5 – 5-årige uddannelsesevalueringer	Møde med medlemmer af studienævn, kvalitetsmedarbejdere og interne eksperter på følgende uddannelser: • BA og KA i digital design • BA og KA i kemi • BA og KA i odontologi • MBA
11.30-12.30	1 time	AT 5 – 5-årige uddannelsesevalueringer	Møde med eksperter, der har deltaget i uddannelsesevalueringen på følgende uddannelser: • BA og KA i digital design • BA og KA i kemi • BA og KA i odontologi • MBA

Fredag d. 4. november 2016

Campus Emdrup

Tidspunkt	Varighed	Audit trails	Indhold
8.00-8.30	30 min		Panelets interne møde
8.30-9.15	45 min	AT 2 – Videngrundlag AT 3 – Kvalitetsarbejde mellem studienævn og uddannelsesnævn/-udvalg	Møde med ledelsen (prodekan, institutleder og studieleder) på uddannelsesvidenskab (Emdrup).
9.30-10.00	30 min	AT 2 – Videngrundlag AT 3 – Kvalitetsarbejde mellem studienævn og uddannelsesnævn/-udvalg	Møde med ledelsen (prodekan, institutleder og studieleder) på uddannelsesvidenskab (Emdrup).
10.15-11.00	45 min	AT 2 – Videngrundlag	Møde med studerende uden tilknytning til råd eller nævn fra uddannelsesvidenskab (Aarhus og Emdrup).
11.15-12.00	45 min	AT 2 – Videngrundlag	Møde med VIP'er og DVIP'er fra uddannelsesvidenskab (Aarhus og Emdrup).
12.00-13.30	1 time og 30 min		Frokost
13.30-14.30	1 time		Møde med repræsentanter for Udvalget for Uddannelse
14.45-15.15	30 min		Møde med rektoratet
15.15-17.30	2 timer og 15 min		Panelets interne møde

VI. Nøgletal

Nøgletallene i dette bilag stammer fra AU's selvevalueringsrapport. De er medtaget fordi der refereres til dem i akkrediteringsrapporten. Nøgletallene i den første tabel viser gennemførsel på normeret tid + 1 år på bachelor og professionsbachelor samt gennemførsel på normeret tid + 1 år på kandidatuddannelserne. Den næste tabel viser ledighedsprocenter for professionsbachelor og kandidater mens den sidste viser frafald i procent samlet for bachelor og professionsbachelor samt samlet i procent for kandidatuddannelserne.

Gennemførsel

Fakultet	Uddannelse	2014	2014-n	2015	2015-n
AR	Antropologi, bachelor	67%	93	70%	93
AR	Arabisk og islamstudier, bachelor	38%	34	35%	34
AR	Brasilianske studier, bachelor	47%	15	18%	17
AR	Digital design - it, æstetik og interaktion, bachelor	62%	42	64%	46
AR	Dramaturgi, bachelor	58%	55	61%	49
AR	Engelsk, bachelor	57%	107	65%	102
AR	Filosofi, bachelor	43%	70	42%	76
AR	Forhistorisk arkæologi, bachelor	48%	29	60%	25
AR	Fransk, bachelor	48%	21	45%	22
AR	Græsk, bachelor	0%	1	0%	4
AR	Historie, bachelor	64%	129	51%	126
AR	Idéhistorie, bachelor	71%	49	56%	52
AR	Informationsvidenskab, bachelor	75%	73	75%	72
AR	Italiensk, bachelor	50%	14	25%	16
AR	Japanstudier, bachelor	38%	24	48%	31
AR	Kinastudier, bachelor	41%	32	37%	30
AR	Klassisk arkæologi, bachelor	36%	14	25%	20
AR	Klassisk filologi, bachelor	33%	6	9%	11
AR	Kunsthistorie, bachelor	57%	65	75%	63
AR	Latin, bachelor	0%	2	0%	1
AR	Lingvistik, bachelor	56%	32	61%	38
AR	Litteraturhistorie, bachelor	72%	54	67%	55
AR	Medievidenskab, bachelor	81%	109	80%	109
AR	Middelalder- og renaissancearkæologi, bachelor	52%	31	56%	25
AR	Musikvidenskab, bachelor	53%	53	70%	53
AR	Nordisk sprog og litteratur, bachelor	75%	111	65%	117
AR	Religionsvidenskab, bachelor	57%	60	54%	61
AR	Spansk og spanskamerikansk sprog, litteratur og kultur, bachelor	65%	34	42%	31
AR	Sydasiestudier, bachelor	23%	13	43%	21
AR	Teologi, bachelor	38%	56	33%	78
AR	Tysk sprog, litteratur og kultur, bachelor	39%	41	46%	41
AR	Uddannelsesvidenskab, bachelor	65%	186	58%	224
AR	Æstetik og kultur, bachelor	53%	32	82%	39
AR	Østeuropa, bachelor	26%	19	9%	32
ST	Agrobiologi, bachelor	50%	22	57%	21
ST	Biologi, bachelor	60%	146	58%	163
ST	Bioproceteknologi, Diplomingeniør	53%	32	62%	26
ST	Bioteknologi, bachelor	38%	34	52%	23
ST	Bygning, Diplomingeniør	61%	132	66%	155
ST	Bygningsdesign, Diplomingeniør	69%	96	55%	96
ST	Datalogi, bachelor	41%	115	41%	159
ST	Electronic Design, Diplomingeniør	48%	31	57%	28

TABEL 1: PROCENT GENNEMFØRTE PÅ NORMET TID + 1 ÅR PÅ BACHELOR- OG PROFESSIONSBACHELORUDDANNELSERNE

Fakultet	Uddannelse	2014	2014-n	2015	2015-n
ST	Elektrisk energiteknologi, Diplomingeniør	52%	25	56%	34
ST	Elektronik, Diplomingeniør	51%	97	46%	101
ST	Fysik, bachelor	51%	106	50%	107
ST	Geoscience, bachelor	56%	39	41%	29
ST	Geoteknologi, bachelor	0%	2	33%	3
ST	Informations- og kommunikationsteknologi, Diplomingeniør	48%	86	53%	87
ST	IT, bachelor	55%	56	60%	58
ST	Kemi og teknologi, bachelor	59%	29	37%	30
ST	Kemi, bachelor	58%	48	72%	60
ST	Maskinteknik, Diplomingeniør	66%	89	66%	125
ST	Matematik, bachelor	48%	80	47%	103
ST	Matematik-økonomi, bachelor	54%	43	31%	71
ST	Medicinalkemi, bachelor	43%	49	30%	47
ST	Molekylær medicin, bachelor	57%	58	64%	58
ST	Molekylærbiologi, bachelor	65%	69	46%	94
ST	Nanoscience, bachelor	41%	37	43%	44
ST	Sundhedsteknologi, Diplomingeniør	70%	23	56%	25
HE	Folkesundhedsvidenskab, bachelor	78%	55	66%	53
HE	Idræt, bachelor	79%	57	79%	89
HE	Medicin, bachelor	82%	468	82%	474
HE	Odontologi, bachelor	79%	68	76%	72
BSS	Business Development Engineer, bachelor	13%	54	4%	56
BSS	Erhvervsøkonomi HA, bachelor	63%	1064	60%	1121
BSS	Erhvervsøkonomi, bachelor	49%	80	27%	75
BSS	Global Management and Manufacturing, Diplomingeniør	56%	36	48%	29
BSS	International kommunikation og multimedier, bachelor	54%	104	66%	83
BSS	International virksomhedskommunikation, bachelor	64%	464	58%	466
BSS	Jura, bachelor	67%	426	72%	436
BSS	Psykologi, bachelor	81%	209	82%	204
BSS	Samfundsfag, bachelor	63%	16	79%	14
BSS	Statskundskab, bachelor	71%	231	70%	255
BSS	Økonomi, bachelor	49%	193	48%	191

TABEL 2: PROCENT GENNEMFØRTE PÅ NORMERET TID + 1 ÅR PÅ KANDIDATUDDANNELSERNE

Fakultet	Uddannelse	2014	2014-n	2015	2015-n
AR	Antropologi, kandidat	49%	69	45%	67
AR	Arabisk og islamstudier, kandidat	50%	8	56%	9
AR	Brasiliansk, kandidat	33%	3	-	0
AR	Didaktik (dansk), kandidat	27%	56	35%	31
AR	Didaktik (matematik), kandidat	14%	7	11%	9
AR	Didaktik (materiel kultur), kandidat	29%	24	36%	28
AR	Didaktik (musikpædagogik), kandidat	20%	10	10%	10
AR	Digital design, kandidat	59%	39	54%	41
AR	Dramaturgi, kandidat	39%	18	50%	12
AR	Engelsk, kandidat	57%	46	66%	38
AR	Europas religiøse rødder, kandidat	13%	8	60%	5
AR	Europastudier, kandidat	59%	29	59%	27
AR	Filosofi, kandidat	44%	25	67%	15
AR	Forhistorisk arkæologi, kandidat	25%	12	0%	2
AR	Fransk, kandidat	100%	2	50%	2
AR	Generel pædagogik, kandidat	29%	102	39%	115
AR	Græsk, kandidat	0%	2	-	0
AR	Historie, kandidat	68%	60	69%	59
AR	Idéhistorie, kandidat	36%	11	80%	10
AR	Informationsvidenskab, kandidat	59%	51	64%	69
AR	Internationale studier, kandidat	74%	50	76%	34
AR	IT didaktisk design, kandidat	5%	22	38%	40
AR	Italiensk, kandidat	100%	1	0%	1
AR	Japanstudier, kandidat	100%	1	50%	2
AR	Journalism and Media, kandidat	48%	59	76%	70
AR	Journalistik, kandidat	60%	68	63%	87
AR	Kinastudier, kandidat	56%	16	38%	8
AR	Klassisk arkæologi, kandidat	50%	4	-	0
AR	Klassisk filologi, kandidat	50%	2	100%	1
AR	Kognitiv semiotik, kandidat	32%	19	43%	21
AR	Kunsthistorie, kandidat	61%	36	50%	24
AR	Latin, kandidat	100%	1	-	0
AR	Latinamerikastudier, kandidat	0%	1	25%	4
AR	Lifelong Learning, kandidat	100%	3	64%	22
AR	Lingvistik, kandidat	53%	17	54%	13
AR	Litteraturhistorie, kandidat	60%	15	67%	27
AR	Medievidenskab, kandidat	73%	81	68%	74
AR	Middelalder- og renaissancearkæologi, kandidat	0%	5	35%	17
AR	Miljø- og konfliktanalyse, kandidat	67%	12	65%	23
AR	Musikvidenskab, kandidat	36%	25	75%	16
AR	Nordisk sprog og litteratur, kandidat	55%	49	67%	46

Samlet gennemsnit: side 40 af 49

TABEL 2: PROCENT GENNEMFØRTE PÅ NORMERET TID + 1 ÅR PÅ KANDIDATUDDANNELSERNE

Fakultet	Uddannelse	2014	2014-n	2015	2015-n
AR	Oplevelsesøkonomi, kandidat	75%	40	72%	46
AR	Pædagogisk antropologi, kandidat	35%	129	39%	122
AR	Pædagogisk filosofi, kandidat	20%	184	25%	72
AR	Pædagogisk psykologi, kandidat	46%	258	49%	289
AR	Pædagogisk sociologi, kandidat	34%	158	38%	203
AR	Religionsvidenskab, kandidat	41%	29	50%	34
AR	Retorik, kandidat	-	0	78%	40
AR	Spansk og spanskamerikansk sprog, litteratur og kultur, kandidat	14%	7	50%	4
AR	Teologi, kandidat	68%	40	67%	18
AR	Tysk, kandidat	70%	10	67%	9
AR	Æstetik og kultur, kandidat	56%	27	46%	24
AR	Østeuropa, kandidat	67%	3	100%	2
ST	Agrobiologi, kandidat	79%	14	75%	16
ST	Astronomi, kandidat	50%	2	67%	3
ST	Bioinformatik, kandidat	67%	3	100%	1
ST	Biologi, kandidat	70%	40	76%	42
ST	Biomedicinsk teknik (med.)	64%	11	75%	16
ST	Biomedicinsk teknologi, kandidat	50%	8	45%	11
ST	Biosystemteknologi (cand.scient.tech.)	-	0	50%	4
ST	Biosystemteknologi (civilingeniør)	57%	7	100%	3
ST	Byggeri (civilingeniør)	71%	38	84%	51
ST	Computerteknologi (cand.scient.tech.)	100%	1	-	0
ST	Computerteknologi (civilingeniør)	53%	36	75%	36
ST	Datalogi, kandidat	62%	58	60%	25
ST	Elektroteknologi (cand.scient.tech.)	-	0	0%	1
ST	Elektroteknologi (civilingeniør)	33%	6	17%	6
ST	Fysik, kandidat	69%	51	71%	14
ST	Geofysik, kandidat	-	0	60%	5
ST	Geologi, kandidat	62%	13	33%	6
ST	IT produktudvikling, kandidat	85%	13	95%	22
ST	Jordbrug, natur og miljø, kandidat	83%	6	67%	12
ST	Kemi og bioteknologi (cand.scient.tech.)	-	0	50%	2
ST	Kemi og bioteknologi (civilingeniør)	74%	19	85%	27
ST	Kemi, kandidat	54%	28	45%	11
ST	Matematik, kandidat	52%	21	87%	15
ST	Matematik-økonomi, kandidat	64%	22	75%	12
ST	Medicinalkemi, kandidat	75%	20	60%	15
ST	Mekanik (civilingeniør)	60%	42	75%	20
ST	Molekylær ernæring og fødevareteknologi, kandidat	64%	11	89%	9
ST	Molekylær medicin, kandidat	64%	28	68%	22
ST	Molekylærbiologi, kandidat	75%	36	69%	26
ST	Nanoscience, kandidat	64%	28	80%	15
ST	Neuroscience and Neuroimaging, kandidat	-	0	0%	2

TABEL 2: PROCENT GENNEMFØRTE PÅ NORMERET TID + 1 ÅR PÅ KANDIDATUDDANNELSERNE

Fakultet	Uddannelse	2014	2014-n	2015	2015-n
ST	Statistik, kandidat	80%	5	100%	2
ST	Sustainable Animal Nutrition and Feeding	-	0	100%	9
ST	Teknisk Geologi (civilingeniør)	67%	6	50%	6
ST	Videnskabsstudier, kandidat	100%	1	0%	1
HE	Jdræt, kandidat	75%	28	48%	33
HE	Medicin, kandidat	78%	298	68%	265
HE	Odontologi, kandidat	95%	55	-	*
HE	Sundhedsfag, kandidat	92%	26	83%	29
HE	Sygepleje, kandidat	75%	55	76%	74
BSS	Erhvervssprog i engelsk, kandidat	54%	39	70%	33
BSS	Erhvervssprog i fransk, kandidat	83%	6	75%	8
BSS	Erhvervssprog i spansk, kandidat	89%	18	65%	26
BSS	Erhvervssprog i tysk, kandidat	67%	24	71%	17
BSS	Erhvervssprog i virksomhedskommunikation, kandidat	79%	156	70%	144
BSS	Erhvervsøkonomi merc, kandidat	79%	640	77%	557
BSS	Erhvervsøkonomi soc, kandidat	56%	25	60%	35
BSS	Erhvervsøkonomi-erhvervsret, kandidat	-	-	79%	39
BSS	It, kommunikation og organisation, kandidat	88%	58	95%	80
BSS	Jura, kandidat	59%	333	69%	255
BSS	Psykologi, kandidat	62%	256	69%	203
BSS	Revision, kandidat	78%	96	65%	106
BSS	Samfundsfag, kandidat	25%	12	63%	8
BSS	Statskundskab, kandidat	52%	149	54%	134
BSS	Teknologibaseret forretningsudvikling, kandidat	47%	70	63%	75
BSS	Økonomi, kandidat	53%	107	66%	122

TABEL 1: LEDIGHEDSGRADER FOR PROFFESIONSACHELORER OG KANDIDATER I PROCENT					
FAKULTET	UDDANNELSE	2011	2011-n	2012	2012-n
AR	Antropologi, kandidat	35%	35	42%	32
AR	Arabisk og islamstudier, kandidat	-	-	-	-
AR	Brasiliansk, kandidat	-	-	-	-
AR	Didaktik (dansk), kandidat	7%	13	2%	15
AR	Didaktik (matematik), kandidat	0%	7	1%	6
AR	Didaktik (materiel kultur)	21%	21	15%	28
AR	Didaktik (musikpædagogik), kandidat	21%	21	15%	28
AR	Digital design, kandidat	18%	12	26%	21
AR	Dramaturgi, kandidat	53%	13	18%	12
AR	Engelsk, kandidat	8%	30	17%	51
AR	Europas religiøse rødder, kandidat	20%	31	17%	11
AR	Europastudier, kandidat	20%	31	17%	11
AR	Filosofi, kandidat	15%	20	23%	25
AR	Forhistorisk arkæologi, kandidat	20%	10	38%	10
AR	Fransk, kandidat	-	-	25%	5
AR	Generel pædagogik, kandidat	12%	62	20%	53
AR	Græsk, kandidat	-	-	-	-
AR	Historie, kandidat	12%	46	16%	40
AR	Idéhistorie, kandidat	11%	10	25%	16
AR	Informationsvidenskab, kandidat	21%	74	17%	101
AR	Internationale studier, kandidat	24%	17	19%	49
AR	IT didaktisk design, kandidat	21%	21	15%	28
AR	Italiensk, kandidat	-	-	-	-
AR	Japanstudier, kandidat	-	-	-	-
AR	Journalism and Media, kandidat	6%	39	0%	48
AR	Journalistik, kandidat	21%	74	17%	101
AR	Kinastudier, kandidat	-	-	4%	13
AR	Klassisk arkæologi, kandidat	-	-	-	-
AR	Klassisk filologi, kandidat	-	-	-	-
AR	Kognitiv semiotik, kandidat	25%	14	24%	17
AR	Kunsthistorie, kandidat	31%	28	44%	28
AR	Latin, kandidat	-	-	-	-
AR	Latinamerikastudier, kandidat	9%	6	0%	5
AR	Lifelong Learning, kandidat	0%	8	2%	11
AR	Lingvistik, kandidat	25%	14	24%	17
AR	Litteraturhistorie, kandidat	25%	15	23%	13
AR	Media Communication, kandidat	17%	55	21%	57
AR	Medievidenskab, kandidat	17%	55	21%	57
AR	Middelalder- og renaissancearkæologi, kandidat	30%	7	-	-
AR	Musikvidenskab, kandidat	9%	12	36%	13
AR	Nordisk sprog og litteratur, kandidat	8%	38	21%	31
AR	Oplevelsesøkonomi, kandidat	30%	39	34%	32
AR	Pædagogisk antropologi og globalisering, kandidat	21%	82	21%	73

TABEL 1: LEDIGHEDSGRADER FOR PROFFESIONSBACHELORER OG KANDIDATER I PROCENT

FAKULTET	UDDANNELSE	2011	2011-n	2012	2012-n
AR	Pædagogisk antropologi, kandidat	21%	82	21%	73
AR	Pædagogisk filosofi, kandidat	16%	16	9%	16
AR	Pædagogisk psykologi, kandidat	15%	150	14%	188
AR	Pædagogisk sociologi, kandidat	22%	97	13%	96
AR	Religionsvidenskab, kandidat	28%	27	17%	26
AR	Spansk og spanskamerikansk sprog, litteratur og kultur, kandidat	9%	6	0%	5
AR	Teologi, kandidat	28%	37	30%	42
AR	Tysk, kandidat	8%	8	8%	7
AR	Videnskabsstudier, kandidat	-	-	-	-
AR	Æstetik og kultur, kandidat	28%	15	50%	19
AR	Østeuropa, kandidat	20%	31	17%	11
BSS	Business Development Engineer, bachelor	14%	9	6%	14
BSS	Erhvervssprog i engelsk, kandidat	28%	46	38%	44
BSS	Erhvervssprog i fransk, kandidat	-	-	22%	14
BSS	Erhvervssprog i spansk, kandidat	16%	22	35%	14
BSS	Erhvervssprog i tysk, kandidat	18%	27	13%	15
BSS	Erhvervssprog i virksomhedskommunikation, kandidat	23%	152	19%	161
BSS	Erhvervsøkonomi merc, kandidat	10%	472	13%	567
BSS	Erhvervsøkonomi soc, kandidat	5%	104	4%	135
BSS	Erhvervsøkonomi-erhvervsret, kandidat	23%	40	8%	22
BSS	Global Management and Manufacturing, Diplomingeniør	12%	17	10%	17
BSS	Innovation Management, Kandidat	5%	104	4%	135
BSS	It, kommunikation og organisation, kandidat	10%	27	9%	63
BSS	Jura, kandidat	12%	223	10%	236
BSS	Psykologi, kandidat	9%	142	8%	167
BSS	Revision, kandidat	4%	65	2%	65
BSS	Samfundsfag, kandidat	10%	128	9%	136
BSS	Statskundskab, kandidat	10%	128	9%	136
BSS	Teknologibaseret foretningsudvikling, kandidat	18%	17	13%	36
BSS	Økonomi, kandidat	5%	104	4%	135
HE	Idræt, kandidat	8%	11	10%	22
HE	Klinisk tandteknik, kort videregående	17%	13	-	-
HE	Medicin, kandidat	1%	279	1%	276
HE	Odontologi, kandidat	2%	54	1%	52
HE	Sundhedsfag, kandidat	3%	23	8%	21
HE	Sundhedsteknologi, Diplomingeniør	-	-	18%	11
HE	Sygepleje, kandidat	3%	36	3%	43
HE	Tandpleje, bachelor	16%	51	13%	37
ST	Agrobiologi, kandidat	13%	18	26%	25
ST	Astronomi, kandidat	-	-	2%	8

TABEL 1: LEDIGHEDSGRADER FOR PROFFESIONSACHELORER OG KANDIDATER I PROCENT

FAKULTET	UDDANNELSE	2011	2011-n	2012	2012-n
ST	Bioinformatik, kandidat	-	-	-	-
ST	Biologi, kandidat	23%	50	13%	54
ST	Biomedicinsk teknik (med.)	18%	10	16%	13
ST	Biomedicinsk teknologi, kandidat	18%	10	16%	13
ST	Bioproceteknologi, Diplomingeniør	5%	60	5%	46
ST	Biosystemteknologi (cand.scient.tech.)	-	-	20%	11
ST	Biosystemteknologi (civilingeniør)	-	-	20%	11
ST	Byggeri (civilingeniør)	2%	35	3%	29
ST	Bygning, Diplomingeniør	5%	128	10%	150
ST	Bygningsdesign, Diplomingeniør	5%	128	10%	150
ST	Computerteknologi (cand.scient.tech.)	5%	18	0%	24
ST	Computerteknologi (civilingeniør)	5%	18	0%	24
ST	Datalogi, kandidat	2%	47	2%	33
ST	Electronic Design, Diplomingeniør	8%	11	6%	20
ST	Elektrisk energiteknologi, Diplomingeniør	-	-	0%	7
ST	Elektronik, Diplomingeniør	2%	29	1%	28
ST	Elektroteknologi (cand.scient.tech.)	0%	32	6%	32
ST	Elektroteknologi (civilingeniør)	0%	32	6%	32
ST	Fysik, kandidat	0%	32	6%	32
ST	Geofysik, kandidat	-	-	0%	5
ST	Geologi, kandidat	12%	10	9%	10
ST	Informations- og kommunikationsteknologi, Diplomingeniør	5%	60	5%	46
ST	IT produktudvikling, kandidat	-	-	-	-
ST	Jordbrug, natur og miljø, kandidat	13%	18	26%	25
ST	Kemi og bioteknologi (cand.scient.tech.)	3%	46	11%	69
ST	Kemi og bioteknologi (civilingeniør)	3%	46	11%	69
ST	Kemi, kandidat	3%	46	11%	69
ST	Maskinteknik, Diplomingeniør	6%	69	4%	56
ST	Matematik, kandidat	4%	9	4%	10
ST	Matematik-økonomi, kandidat	2%	26	1%	23
ST	Medicinalkemi, kandidat	3%	46	11%	69
ST	Mekanik (civilingeniør)	9%	22	6%	14
ST	Molekylær ernæring og fødevareteknologi, kandidat	13%	18	26%	25
ST	Molekylær medicin, kandidat	-	-	31%	5
ST	Molekylærbiologi, kandidat	15%	40	12%	51
ST	Nanoscience, kandidat	3%	24	4%	30
ST	Statistik, kandidat	7%	8	1%	8
ST	Teknisk Geologi (cand.scient.tech.)	-	-	-	-
ST	Teknisk Geologi (civilingeniør)	-	-	-	-

Frafald

TABEL 1: FRAFALD PÅ FØRSTE ÅR AF BACHELORUDDANNELSERNE I PROCENTER					
Fakultet	Uddannelse	2014	2014-n	2015	2015-n
AR	Antropologi, bachelor	14%	91	16%	88
AR	Arabisk og islamstudier, bachelor	15%	33	29%	82
AR	Brasilianske studier, bachelor	17%	18	15%	20
AR	Digital design - it, æstetik og interaktion, bachelor	21%	42	29%	42
AR	Dramaturgi, bachelor	17%	53	27%	51
AR	Engelsk, bachelor	20%	89	23%	102
AR	Filosofi, bachelor	24%	75	20%	71
AR	Forhistorisk arkæologi, bachelor	16%	25	17%	24
AR	Fransk, bachelor	43%	21	21%	14
AR	Græsk, bachelor	-	0	75%	4
AR	Historie, bachelor	17%	127	20%	119
AR	Idéhistorie, bachelor	31%	52	23%	57
AR	Informationsvidenskab, bachelor	16%	70	27%	67
AR	Italiensk, bachelor	36%	11	25%	20
AR	Japanstudier, bachelor	29%	31	25%	28
AR	Kinastudier, bachelor	16%	25	31%	29
AR	Klassisk arkæologi, bachelor	16%	19	37%	19
AR	Klassisk filologi, bachelor	45%	20	15%	13
AR	Kunsthistorie, bachelor	20%	66	29%	58
AR	Latin, bachelor	-	0	25%	4
AR	Lingvistik, bachelor	16%	38	28%	36
AR	Litteraturhistorie, bachelor	17%	52	10%	51
AR	Medievidenskab, bachelor	11%	105	7%	104
AR	Middelalder- og renæssancearkæologi, bachelor	12%	26	20%	25
AR	Musikvidenskab, bachelor	8%	53	11%	38
AR	Nordisk sprog og litteratur, bachelor	26%	106	16%	103
AR	Religionsvidenskab, bachelor	28%	60	17%	66
AR	Spansk og spanskamerikansk sprog, litteratur og kultur, bachelor	21%	33	30%	33
AR	Sydasiestudier, bachelor	25%	24	32%	22
AR	Teologi, bachelor	21%	73	41%	69
AR	Tysk sprog, litteratur og kultur, bachelor	30%	30	36%	36
AR	Uddannelsesvidenskab, bachelor	17%	214	21%	192
AR	Æstetik og kultur, bachelor	21%	39	31%	35
AR	Østeuropa, bachelor	27%	30	36%	28
ST	Agrobiologi, bachelor	17%	35	28%	36
ST	Biologi, bachelor	13%	136	17%	141
ST	Bioteknologi, Diplomingeniør	13%	53	18%	56
ST	Bygning, Diplomingeniør	19%	148	21%	144
ST	Bygningsdesign, Diplomingeniør	35%	103	41%	113
ST	Datalogi, bachelor	26%	152	43%	148
ST	Electronic Design, Diplomingeniør	25%	16	22%	9
ST	Elektrisk energiteknologi, Diplomingeniør	34%	38	33%	42
ST	Elektronik, Diplomingeniør	25%	108	38%	103

TABEL 2: SAMLET FRAFALD PÅ BACHELOR- OG PROFESSIONSBACHELORUDDANNELSERNE I PROCENTER

Fakultet	Uddannelse	2014	2014-n	2015	2016-n
ST	Elektronik, Diplomingeniør	44%	97	47%	101
ST	Fysik, bachelor	42%	106	43%	107
ST	Geoscience, bachelor	36%	39	55%	29
ST	Geoteknologi, bachelor	50%	2	67%	3
ST	Informations- og kommunikationsteknologi, Diplomingeniør	48%	86	43%	87
ST	IT, bachelor	38%	56	34%	58
ST	Kemi og teknologi, bachelor	31%	29	63%	30
ST	Kemi, bachelor	35%	48	20%	60
ST	Maskinteknik, Diplomingeniør	30%	89	26%	125
ST	Matematik, bachelor	45%	80	44%	103
ST	Matematik-økonomi, bachelor	37%	43	61%	71
ST	Medicinalkemi, bachelor	41%	49	68%	47
ST	Molekylær medicin, bachelor	40%	58	34%	58
ST	Molekylærbiologi, bachelor	32%	69	43%	94
ST	Nanoscience, bachelor	49%	37	55%	44
ST	Sundhedsteknologi, Diplomingeniør	17%	23	28%	25
HE	Folkesundhedsvidenskab, bachelor	22%	55	34%	53
HE	Ildræt, bachelor	14%	57	17%	89
HE	Medicin, bachelor	14%	468	15%	474
HE	Odontologi, bachelor	18%	68	18%	72
BSS	Business Development Engineer, bachelor	80%	54	95%	56
BSS	Erhvervsøkonomi HA, bachelor	31%	1064	35%	1121
BSS	Erhvervsøkonomi, bachelor	44%	80	72%	75
BSS	Global Management and Manufacturing, Diplomingeniør	39%	36	38%	29
BSS	International kommunikation og multimedier, bachelor	41%	104	29%	83
BSS	International virksomhedskommunikation, bachelor	29%	464	39%	466
BSS	Jura, bachelor	27%	426	23%	436
BSS	Psykologi, bachelor	14%	209	13%	204
BSS	Samfundsfag, bachelor	31%	16	21%	14
BSS	Statskundskab, bachelor	23%	231	25%	255
BSS	Økonomi, bachelor	48%	193	50%	191

TABEL 3: SAMLET FRAFALD PÅ KANDIDATUDDANNELSER I PROCENTER

Fakultet	Uddannelse	2014	2014-n	2015	2015-n
AR	Antropologi, kandidat	19%	69	24%	67
AR	Arabisk og Islamstudier, kandidat	25%	8	44%	9
AR	Brasiliansk, kandidat	0%	3	-	0
AR	Didaktik (dansk), kandidat	18%	56	39%	31
AR	Didaktik (matematik), kandidat	29%	7	11%	9
AR	Didaktik (materiel kultur), kandidat	13%	24	29%	28
AR	Didaktik (musikpædagogik), kandidat	10%	10	40%	10
AR	Digital design, kandidat	13%	39	17%	41
AR	Dramaturgi, kandidat	22%	18	25%	12
AR	Engelsk, kandidat	13%	46	11%	38
AR	Europas religiøse rødder, kandidat	50%	8	20%	5
AR	Europastudier, kandidat	17%	29	26%	27
AR	Filosofi, kandidat	20%	25	7%	15
AR	Forhistorisk arkæologi, kandidat	8%	12	50%	2
AR	Fransk, kandidat	0%	2	0%	2
AR	Generel pædagogik, kandidat	17%	102	29%	115
AR	Græsk, kandidat	100%	2	-	0
AR	Historie, kandidat	10%	60	10%	59
AR	Idéhistorie, kandidat	18%	11	10%	10
AR	Informationsvidenskab, kandidat	16%	51	12%	69
AR	Internationale studier, kandidat	4%	50	9%	34
AR	IT didaktisk design, kandidat	55%	22	40%	40
AR	Italiensk, kandidat	0%	1	0%	1
AR	Japanstudier, kandidat	0%	1	50%	2
AR	Journalism and Media, kandidat	12%	59	4%	70
AR	Journalistik, kandidat	16%	68	25%	87
AR	Kinastudier, kandidat	13%	16	38%	8
AR	Klassisk arkæologi, kandidat	0%	4	-	0
AR	Klassisk filologi, kandidat	0%	2	0%	1
AR	Kognitiv semiotik, kandidat	32%	19	19%	21
AR	Kunsthistorie, kandidat	11%	36	29%	24
AR	Latin, kandidat	0%	1	-	0
AR	Latinamerikastudier, kandidat	100%	1	25%	4
AR	Lifelong Learning, kandidat	0%	3	5%	22
AR	Lingvistik, kandidat	18%	17	46%	13
AR	Litteraturhistorie, kandidat	7%	16	11%	27
AR	Medievidenskab, kandidat	10%	81	14%	74
AR	Middelalder- og renæssancearkæologi, kandidat	40%	5	6%	17
AR	Miljø- og konfliktanalyse, kandidat	8%	12	13%	23
AR	Musikvidenskab, kandidat	20%	26	6%	16
AR	Nordisk sprog og litteratur, kandidat	16%	49	11%	46

TABEL 3: SAMLET FRAFALD PÅ KANDIDATUDDANNELSER I PROCENTER

Fakultet	Uddannelse	2014	2014-n	2015	2015-n
AR	Oplevelsesøkonomi, kandidat	8%	40	17%	46
AR	Pædagogisk antropologi, kandidat	19%	129	34%	122
AR	Pædagogisk filosofi, kandidat	32%	184	31%	72
AR	Pædagogisk psykologi, kandidat	16%	258	26%	289
AR	Pædagogisk sociologi, kandidat	26%	158	29%	203
AR	Religionsvidenskab, kandidat	14%	29	24%	34
AR	Retorik, kandidat	-	-	10%	40
AR	Spansk og spanskamerikansk sprog, litteratur og kultur, kandidat	43%	7	25%	4
AR	Teologi, kandidat	5%	40	6%	18
AR	Tysk, kandidat	0%	10	11%	9
AR	Æstetik og kultur, kandidat	16%	27	29%	24
AR	Østeuropa, kandidat	33%	3	0%	2
ST	Agrobiologi, kandidat	7%	14	13%	16
ST	Astronomi, kandidat	0%	2	0%	3
ST	Bioinformatik, kandidat	33%	3	0%	1
ST	Biologi, kandidat	3%	40	2%	42
ST	Biomedicinsk teknik (med.)	36%	11	6%	16
ST	Biomedicinsk teknologi, kandidat	13%	8	9%	11
ST	Biosystemteknologi (cand.scient.tech.)	-	0	25%	4
ST	Biosystemteknologi (civilingeniør)	29%	7	0%	3
ST	Byggeri (civilingeniør)	16%	38	10%	51
ST	Computerteknologi (cand.scient.tech.)	0%	1	-	0
ST	Computerteknologi (civilingeniør)	36%	36	11%	36
ST	Datalogi, kandidat	14%	58	16%	25
ST	Elektroteknologi (cand.scient.tech.)	-	0	100%	1
ST	Elektroteknologi (civilingeniør)	33%	6	67%	6
ST	Fysik, kandidat	8%	51	14%	14
ST	Geofysik, kandidat	-	0	20%	5
ST	Geologi, kandidat	15%	13	17%	6
ST	IT produktudvikling, kandidat	0%	13	5%	22
ST	Jordbrug, natur og miljø, kandidat	0%	6	33%	12
ST	Kemi og bioteknologi (cand.scient.tech.)	-	0	50%	2
ST	Kemi og bioteknologi (civilingeniør)	21%	19	4%	27
ST	Kemi, kandidat	0%	28	18%	11
ST	Matematik, kandidat	10%	21	7%	15
ST	Matematik-økonomi, kandidat	0%	22	8%	12
ST	Medicinalkemi, kandidat	10%	20	13%	15
ST	Mekanik (civilingeniør)	24%	42	5%	20
ST	Molekylær ernæring og fødevareteknologi, kandidat	0%	11	11%	9
ST	Molekylær medicin, kandidat	7%	28	5%	22
ST	Molekylærbiologi, kandidat	14%	36	12%	26
ST	Nanoscience, kandidat	4%	28	0%	15

TABEL 3: SAMLET FRAFALD PÅ KANDIDATUDDANNELSER I PROCENTER

Fakultet	Uddannelse	2014	2014-n	2015	2015-n
ST	Neuroscience and Neuroimaging, kandidat	-	0	100%	2
ST	Statistik, kandidat	20%	5	0%	2
ST	Sustainable Animal Nutrition and Feeding	-	0	0%	9
ST	Teknisk Geologi (civilingeniør)	17%	6	17%	6
ST	Videnskabsstudier, kandidat	0%	1	0%	1
HE	Idræt, kandidat	4%	28	18%	33
HE	Medicin, kandidat	1%	298	3%	265
HE	Odontologi, kandidat	0%	55	-	*
HE	Sundhedsfag, kandidat	0%	26	7%	29
HE	Sygepleje, kandidat	15%	55	15%	74
BSS	Erhvervssprog i engelsk, kandidat	18%	39	12%	33
BSS	Erhvervssprog i fransk, kandidat	0%	6	13%	8
BSS	Erhvervssprog i spansk, kandidat	11%	18	19%	26
BSS	Erhvervssprog i tysk, kandidat	17%	24	18%	17
BSS	Erhvervssprog i virksomhedskommunikation, kandidat	6%	156	12%	144
BSS	Erhvervsøkonomi merc, kandidat	6%	640	7%	557
BSS	Erhvervsøkonomi soc, kandidat	8%	25	14%	35
BSS	Erhvervsøkonomi-erhvervsret, kandidat	-	-	10%	39
BSS	It, kommunikation og organisation, kandidat	5%	58	4%	80
BSS	Jura, kandidat	7%	333	7%	255
BSS	Psykologi, kandidat	5%	256	1%	203
BSS	Revision, kandidat	6%	96	8%	106
BSS	Samfundsfag, kandidat	33%	12	13%	8
BSS	Statskundskab, kandidat	9%	149	18%	134
BSS	Teknologibaseret forretningsudvikling, kandidat	21%	70	17%	75
BSS	Økonomi, kandidat	8%	107	15%	122

VII. Akkrediteringshistorik

AU har siden oktober 2010 ansøgt om at få 42 nye uddannelser og 2 nye udbud akkrediteret. I samme periode er 136 eksisterende uddannelser blevet akkrediteret som led i den fastlagte turnusplan.

Med hensyn til nye uddannelser har 37 fået en positiv akkreditering, mens syv har fået afslag. Nedenfor ses en oversigt over de nye uddannelser, der er blevet behandlet henholdsvis før og efter oktober 2010.

Tabel 1 – akkrediteringsoversigt, nye uddannelser og udbud

Nye uddannelser og udbud	Positiv	Afslag	I alt behandlede
Før oktober 2010	12	7	19
Efter oktober 2010	37	7	44

Af de 136 turnusakkrediteringer af eksisterende uddannelser efter oktober 2010 har 23 fået en betinget positiv akkreditering, 1 har fået afslag mens 112 har fået en positiv akkreditering, svarende til 82 %.

Af tabel 2 fremgår tallene for de behandlede akkrediteringer af eksisterende uddannelser henholdsvis før og efter oktober 2010.

Tabel 2 – Akkrediteringsoversigt, eksisterende uddannelser

Eksisterende uddannelser	Positiv	Betinget positiv	Afslag	I alt behandlede
Før oktober 2010	53	2	0	55
Efter oktober 2010	112	23	1	136

Tabel 3 indeholder en oversigt over de 23 uddannelser, der har fået en betinget positiv akkreditering efter oktober 2010. Af oversigten fremgår vurderingerne af de enkelte kriterier, som er nævnt under tabellen.

Tabel 3 – Akkrediteringsoversigt over betinget positive akkrediteringer

År	Uddannelsens navn	Kriterium 1 Uddannelsens Relevans	Kriterium 2 Uddannelsens forskningsbase-ring	Kriterium 3 Uddannelsens niveau	Kriterium 4 Uddannelsens struktur og tilrettelæggelse	Kriterium 5 Uddannelsens kvalitetssik-ring
2011	Kandidatuddannelsen i teologi	Tilfredsstillende	Tilfredsstillende	Delvist tilfredsstillende	Ikke tilfredsstillende	Tilfredsstillende

2011	Masteruddannelsen i business administration, executive	Tilfredsstillende	Tilfredsstillende	Delvist tilfredsstillende	Delvist tilfredsstillende	Tilfredsstillende
2011	Masteruddannelsen i etik og værdier i organisationer	Tilfredsstillende	Delvist tilfredsstillende	Delvist tilfredsstillende	Delvist tilfredsstillende	Tilfredsstillende
2011	Bacheloruddannelsen i international virksomhedskommunikation i engelsk og fransk	Tilfredsstillende	Ikke tilfredsstillende	Tilfredsstillende	Tilfredsstillende	Delvist tilfredsstillende
2011	Bacheloruddannelsen i international virksomhedskommunikation i engelsk og tysk	Tilfredsstillende	Ikke tilfredsstillende	Tilfredsstillende	Delvist tilfredsstillende	Delvist tilfredsstillende
2011	Bacheloruddannelsen i international virksomhedskommunikation i tysk og fransk	Tilfredsstillende	Ikke tilfredsstillende	Tilfredsstillende	Tilfredsstillende	Delvist tilfredsstillende
2011	Bacheloruddannelsen i international virksomhedskommunikation i tysk og spansk	Tilfredsstillende	Ikke tilfredsstillende	Tilfredsstillende	Tilfredsstillende	Delvist tilfredsstillende
2011	Bacheloruddannelsen i international virksomhedskommunikation i fransk og spansk	Tilfredsstillende	Ikke tilfredsstillende	Tilfredsstillende	Tilfredsstillende	Delvist tilfredsstillende
2011	Bacheloruddannelsen i international virksomhedskommunikation i tysk og kommunikation	Tilfredsstillende	Ikke tilfredsstillende	Tilfredsstillende	Delvist tilfredsstillende	Delvist tilfredsstillende
2011	Bacheloruddannelsen i international virksomhedskommunikation i fransk og kommunikation	Tilfredsstillende	Ikke tilfredsstillende	Tilfredsstillende	Tilfredsstillende	Delvist tilfredsstillende
2011	Bacheloruddannelsen i international virksomhedskommunikation i tysk og europæiske studier	Tilfredsstillende	Ikke tilfredsstillende	Tilfredsstillende	Tilfredsstillende	Delvist tilfredsstillende
2011	Bacheloruddannelsen i international virksomhedskommunikation i fransk og europæiske studier	Tilfredsstillende	Ikke tilfredsstillende	Tilfredsstillende	Tilfredsstillende	Delvist tilfredsstillende
2011	Kandidatuddannelsen i erhvervssprog og international erhvervskommunikation (engelsk)	Tilfredsstillende	Tilfredsstillende	Delvist tilfredsstillende	Ikke tilfredsstillende	Tilfredsstillende
2011	Kandidatuddannelsen i erhvervssprog og international erhvervskommunikation (fransk)	Tilfredsstillende	Tilfredsstillende	Delvist tilfredsstillende	Ikke tilfredsstillende	Tilfredsstillende
2011	Kandidatuddannelsen i erhvervssprog og international erhvervskommunikation (spansk)	Tilfredsstillende	Tilfredsstillende	Delvist tilfredsstillende	Ikke tilfredsstillende	Tilfredsstillende

2011	Kandidatuddannelsen i erhvervssprog og international erhvervskommunikation (tysk)	Tilfredsstillende	Tilfredsstillende	Delvist tilfredsstillende	Ikke tilfredsstillende	Tilfredsstillende
2011	Kandidatuddannelsen i pædagogisk filosofi	Delvist tilfredsstillende	Delvist tilfredsstillende	Tilfredsstillende	Delvist tilfredsstillende	Delvist tilfredsstillende
2011	Masteruddannelsen i medborgerskab	Delvist tilfredsstillende	Tilfredsstillende	Tilfredsstillende	Delvist tilfredsstillende	Delvist tilfredsstillende
2011	Kandidatuddannelsen i pædagogisk filosofi	Delvist tilfredsstillende	Delvist tilfredsstillende	Tilfredsstillende	Delvist tilfredsstillende	Delvist tilfredsstillende
2013	Kandidatuddannelsen i optik og elektronik (cand.polyt.)	Delvist tilfredsstillende	Tilfredsstillende	Tilfredsstillende	Ikke tilfredsstillende	Ikke tilfredsstillende
2013	Kandidatuddannelsen i optik og elektronik (cand.scient.techn.)	Delvist tilfredsstillende	Tilfredsstillende	Tilfredsstillende	Ikke tilfredsstillende	Ikke tilfredsstillende
2013	Kandidatuddannelsen i jordbrug, natur og miljø	Delvist tilfredsstillende	Tilfredsstillende	Tilfredsstillende	Ikke tilfredsstillende	Delvist tilfredsstillende
2013	Kandidatuddannelsen i teknologibaseret forretningsudvikling	Tilfredsstillende	Delvist tilfredsstillende	Ikke tilfredsstillende	Delvist tilfredsstillende	Delvist tilfredsstillende

Tabel 4 – Akkrediteringsoversigt over afslag på akkreditering

Bacheloruddannelsen i international communication and multimedia, 2014

Kriterium 1	Kriterium 2	Kriterium 3	Kriterium 4	Kriterium 5
Behov for uddannelsen	Forskningsbaseret	Faglig profil og niveau	Struktur og tilrettelæggelse	Kvalitetssikring
Tilfredsstillende	Ikke tilfredsstillende	Tilfredsstillende	Ikke tilfredsstillende	Delvist tilfredsstillende

Kilde: Akkrediteringsrapport 2013. Uddannelsesakkrediteringen af bacheloruddannelsen i international communication and multimedia.

Tabel 5 – Akkrediteringsoversigt over afslag på nye uddannelser

År	Uddannelsens navn	Kriterium 1 Behov for uddannelsen	Kriterium 2 Forskningsbaseret	Kriterium 3 Uddannelsens faglige profil og mål for læringsudbytte	Kriterium 4 Uddannelsens struktur og tilrettelæggelse	Kriterium 5 Løbende kvalitetssikring af uddannelsen
2013	Kandidatuddannelsen i jordemodervidenskab	Delvist tilfredsstillende	Delvist tilfredsstillende	Tilfredsstillende	Ikke tilfredsstillende	Tilfredsstillende

2014	Kandidatuddannelsen i interkulturelle studier	Ikke vurderet	Tilfredsstillende	Ikke tilfredsstillende	Delvist tilfredsstillende	Tilfredsstillende
2014	Kandidatuddannelsen i interkulturelle studier (tyske studier)	Ikke vurderet	Tilfredsstillende	Ikke tilfredsstillende	Delvist tilfredsstillende	Tilfredsstillende
2014	Kandidatuddannelsen i interkulturelle studier (franske studier)	Ikke vurderet	Tilfredsstillende	Ikke tilfredsstillende	Delvist tilfredsstillende	Tilfredsstillende
2014	Kandidatuddannelsen i interkulturelle studier (latinamerikastudier)	Ikke vurderet	Tilfredsstillende	Ikke tilfredsstillende	Delvist tilfredsstillende	Tilfredsstillende
2014	Kandidatuddannelsen i interkulturelle studier (spansk og spanskamerikanske studier)	Ikke vurderet	Tilfredsstillende	Ikke tilfredsstillende	Delvist tilfredsstillende	Tilfredsstillende
2014	Kandidatuddannelsen i interkulturelle studier (italienske studier)	Ikke vurderet	Tilfredsstillende	Ikke tilfredsstillende	Delvist tilfredsstillende	Tilfredsstillende

VIII. Ordliste

AI	Danmarks Akkrediteringsinstitution
AU	Aarhus Universitet
BSS	School of Business and Social Sciences
DPU	Danmarks Institut for Pædagogik og Uddannelse
DVIP'er	Eksterne undervisere
IKK	Institut for Kommunikation og Kultur
IKS	Institut for Kultur og Samfund
ST	Science and Technology
STÅ	Studerterårsværk
VIP'er	Videnskabeligt personale

the 1990s, the number of people in the world who are undernourished has increased from 600 million to 800 million (FAO 1996).

There are a number of reasons for this increase. First, the world population has increased from 5 billion in 1987 to 6 billion in 1999, and is projected to reach 8 billion by 2025 (UNEP 1999). Second, the world population is ageing, and the number of people aged 65 and over is projected to increase from 200 million in 1990 to 600 million in 2025 (UNEP 1999).

Third, the world population is becoming more urban, and the number of people living in urban areas is projected to increase from 1 billion in 1990 to 3 billion in 2025 (UNEP 1999).

Fourth, the world population is becoming more educated, and the number of people with a primary school education is projected to increase from 1 billion in 1990 to 3 billion in 2025 (UNEP 1999).

Fifth, the world population is becoming more mobile, and the number of people who are mobile is projected to increase from 1 billion in 1990 to 3 billion in 2025 (UNEP 1999).

Sixth, the world population is becoming more affluent, and the number of people who are affluent is projected to increase from 1 billion in 1990 to 3 billion in 2025 (UNEP 1999).

Seventh, the world population is becoming more technologically advanced, and the number of people who are technologically advanced is projected to increase from 1 billion in 1990 to 3 billion in 2025 (UNEP 1999).

Eighth, the world population is becoming more environmentally conscious, and the number of people who are environmentally conscious is projected to increase from 1 billion in 1990 to 3 billion in 2025 (UNEP 1999).

Ninth, the world population is becoming more politically active, and the number of people who are politically active is projected to increase from 1 billion in 1990 to 3 billion in 2025 (UNEP 1999).

Tenth, the world population is becoming more economically active, and the number of people who are economically active is projected to increase from 1 billion in 1990 to 3 billion in 2025 (UNEP 1999).

Eleventh, the world population is becoming more socially active, and the number of people who are socially active is projected to increase from 1 billion in 1990 to 3 billion in 2025 (UNEP 1999).

Twelfth, the world population is becoming more culturally active, and the number of people who are culturally active is projected to increase from 1 billion in 1990 to 3 billion in 2025 (UNEP 1999).

Thirteenth, the world population is becoming more religiously active, and the number of people who are religiously active is projected to increase from 1 billion in 1990 to 3 billion in 2025 (UNEP 1999).

Fourteenth, the world population is becoming more spiritually active, and the number of people who are spiritually active is projected to increase from 1 billion in 1990 to 3 billion in 2025 (UNEP 1999).

Fifteenth, the world population is becoming more philosophically active, and the number of people who are philosophically active is projected to increase from 1 billion in 1990 to 3 billion in 2025 (UNEP 1999).

Sixteenth, the world population is becoming more artistically active, and the number of people who are artistically active is projected to increase from 1 billion in 1990 to 3 billion in 2025 (UNEP 1999).

Seventeenth, the world population is becoming more scientifically active, and the number of people who are scientifically active is projected to increase from 1 billion in 1990 to 3 billion in 2025 (UNEP 1999).

Eighteenth, the world population is becoming more historically active, and the number of people who are historically active is projected to increase from 1 billion in 1990 to 3 billion in 2025 (UNEP 1999).

Nineteenth, the world population is becoming more geographically active, and the number of people who are geographically active is projected to increase from 1 billion in 1990 to 3 billion in 2025 (UNEP 1999).

Twentieth, the world population is becoming more linguistically active, and the number of people who are linguistically active is projected to increase from 1 billion in 1990 to 3 billion in 2025 (UNEP 1999).

Twenty-first, the world population is becoming more mathematically active, and the number of people who are mathematically active is projected to increase from 1 billion in 1990 to 3 billion in 2025 (UNEP 1999).

Twenty-second, the world population is becoming more musically active, and the number of people who are musically active is projected to increase from 1 billion in 1990 to 3 billion in 2025 (UNEP 1999).

Twenty-third, the world population is becoming more physically active, and the number of people who are physically active is projected to increase from 1 billion in 1990 to 3 billion in 2025 (UNEP 1999).

Twenty-fourth, the world population is becoming more mentally active, and the number of people who are mentally active is projected to increase from 1 billion in 1990 to 3 billion in 2025 (UNEP 1999).

Twenty-fifth, the world population is becoming more emotionally active, and the number of people who are emotionally active is projected to increase from 1 billion in 1990 to 3 billion in 2025 (UNEP 1999).

Danmarks Akkrediteringsinstitution

Bredgade 38
DK-1260 København K
Telefon: +45 3392 6900
akkr@akkr.dk
www.akkr.dk

Danmarks
Akkrediteringsinstitution